Nr. 9. **Warszawa, dnia 31 grudnia 1928 r.** **Rok XI.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 15 zł. **Cena egzemplarza 2 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69 Wydział Org. Prawny Telef. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 1 grudnia Nr. 96 Rok 1928

Poz. 844. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 listopada 1928 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Słotwiny w powiecie nowosądeckim, województwie krakowskiem i o włączeniu jej terytorjum do gminy wiejskiej Krynica Wieś w tymże powiecie i województwie.

Poz. 845. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 października 1928 r. o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

Poz. 846. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu, Komunikacji, Spraw Wojskowych, Robót Publicznych, Poczt i Telegrafów oraz Reform Rolnych o książeczkach obrachunkowych.

Poz. 847. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu, Spraw Wojskowych, Komunikacji, Poczt i Telegrafów, Robót Publicznych oraz Reform Rolnych w sprawie ksiąg płacy i wykazów wypłat robotniczych oraz ksiąg niezbędnych dla kontroli nad stosunkiem pracy.

Poz. 848. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1928 r. w sprawie zezwolenia niektórym kategorjom zakładów pracy na nieprowadzenie części rozrachunkowej w książeczkach obrachunkowych.

Poz. 849. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 października 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o częściowej zmianie taryfy, zawierającej podział miejscowości na klasy, odnośnie podatku przemysłowego.

Poz. 850. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 5 listopada 1928 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej z dnia 26 czerwca 1924 r.

Poz. 851. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 19 listopada 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie maszyn włókienniczych.

Poz. 852. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 15 listopada 1928 r. o zabronieniu polowania na łosie-byki dropie, dropie-kamionki (strepety) i wiewiórki.

Na podstawie art 51 ust 2 punkt b rozporządzenia Prezydenta Rrzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) postanawiam co następuje:

§ 1. Do dnia 31 grudnia 1930 r. zabraniam całkowicie polowania na łosie-byki, dropie, dropie-kamionki (strepety) i wiewiórki.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 24 stycznia 1929 r.

Poz. 853. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 listopada 1928 r. o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych 5, 10 i 25 gr. nowej edycji.

Poz. 854. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 listopada 1928 r. o wprowadzeniu w obieg okolicznościowych znaczków pocztowych 25 gr. z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

Poz. 855. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie kieleckim w okręgu sądu okręgowego w Kielcach.

Poz. 856. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie opoczyńskim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Poz. 857. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiatach: brzeskim, drohiczyńskim, kobryńskim, łuninieckim, pińskim i stolińskim w okręgu sądu okręgowego w Pińsku.

Poz. 858. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie kutnowskim w okręgu sądu okręgowego we Włocławku.

Poz. 859. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie iłżeckim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

z 5 grudnia Nr. 97 Rok 1928

Poz. 860. Ustawa z dnia 31 października 1928 r. w sprawie zmiany przepisów ustawy postępowania cywilnego, dotyczących zabezpieczenia powództw i egzekucji wyroków przeciwko związkom komunalnym w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Art. 1. Art. 1291 U. P. C otrzymuje brzmienie następujące:

„W sprawach przeciwko zarządom skarbowym i związkom komunalnym nie jest dozwolone ani zabezpieczenie powództwa, ani tymczasowe wykonanie wyroków sądowych; w sprawach jednak o prawo własności do majątku nieruchomego sąd na żądanie powoda może zakazać aljenacji tego majątku aż do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. W tym wypadku co do ochrony lasu w majątku, będącym przedmiotem sporu, mają zastosowanie przepisy, wyłuszczone w art. 610 i 611. Dozwolone jest również w sprawach przeciwko zarządowi skarbowemu i związkom komunalnym zabezpieczenie powództw, wytaczanych na zasadzie art. 1092 i 1197 U. P. C. oraz wstrzymanie egzekucji trybem art 965 U. P. C. Dozwolone jest także w sprawach przeciwko związkom komunalnym nadawanie wyrokom rygoru tymczasowego wykonania w wypadkach, przewidzianych w art. 595 U. P. C.

Uwaga. W sprawach, przewidzianych w uwadze 3 do art. 1289, i w sprawach o odszkodowanie poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków pracowników, majstrów i robotników dróg żelaznych, oddanych do ogólnego użytku, tudzież członków ich rodzin (Ust. dr. kom. art. 575 uw. 23 zał. wedł. dal. ciągu z 1912 r.) dozwolone jest na wniosek strony tymczasowe wykonanie wyroku sądowego, od sądu zaś zależy dopuszczenie wykonania bezwarunkowo lub pod warunkiem stawienia rękojmi przez stronę, która wniosła o wykonanie".

Art. 1295[1] U. P. C. otrzymuje brzmienie następujące:

„W sprawach przeciwko zarządom skarbowym i związkom komunalnym nie jest dozwolone wykonanie wyroku przed upływem terminu kasacyjnego, a gdy skargę kasacyjną założono,— przed jej rozstrzygnięciem. Artykuł ten nie ma zastosowania w sprawach, wymienionych w art. 595 U P. C., w których pozwanym jest związek komunalny.

Uwaga. W sprawach o roszczenia pieniężne przeciwko Skarbowi i związkom komunalnym dozwolone jest na wniosek powoda wykonanie na ogólnych zasadach, jeżeli, powód stawi odpowiednią rękojmię na wypadek uchylenia wyroku w drodze kasacji (art. 814 p. 3)".

Art. 1614 U. P. C. otrzymuje brzmienie następujące:

„W sprawach przeciwko zarządom skarbowym i związkom komunalnym nie jest dozwolone ani zabezpieczenie powództwa, ani tymczasowe wykonanie wyroków sądowych; w sprawach jednak o prawo własności do majątku nieruchomego sąd może, na wniosek powoda, zarządzić wciągnięcie ostrzeżenia do księgi hipotecznej, o ile nieruchomość ma urządzoną hipotekę, a jeżeli nieruchomość jest niehipotekowana, — zakazać zbywania tejże aż do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. W tym ostatnim wypadku w przedmiocie ochrony lasu w spornej nieruchomości stosuje się przepisy, wyłuszczone w art. 1529 i 1530. Dozwolone jest również w sprawach przeciwko zarządowi skarbowemu i związkom komunalnym zabezpieczenie powództw, wytaczanych na zasadzie art. 1092 i 1197 U. P. C. oraz

wstrzymanie egzekucji trybem art. 965 U. P. C. Dozwolone jest także w sprawach przeciwko związkom komunalnym nadawanie wyrokom rygoru tymczasowego wykonania w wypadkach, przewidzianych w art. 595 U. P. C.".

Art. 2. Artykuł 1295[1] w brzmieniu, przez niniejszą ustawę ustalonem, ma zastosowanie do wyroków, zapadłych w drugiej instancji przed wydaniem ustawy niniejszej; rozpoczęta z tych wyroków egzekucja na wniosek związków komunalnych będzie wstrzymana do czasu upływu wskazanych w tym artykule terminów.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 4. Ustawa obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 861. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 listopada 1928 r. o zmianie granic miasta Kosowa w powiecie kosowskim, województwie stanisławowskiem.

Poz. 862. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 października 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych, wydane co do §§ 8 — 31 w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Do art. 3. Zwolnienia i obniżki podatku.

§ 8. Oleje dla celów oświetlenia oraz dla prywatnych samochodów osobowych nie mogą być zwalniane w całości ani w części od podatku.

§ 9. Zwalniane być mogą według uznania władzy skarbowej przy zachowaniu warunków §§ 10 — 29:

I. oleje przeznaczone na następujące cele przemysłowe:

a) do poruszania silników w przemyśle i rolnictwie,

b) do oczyszczania szybów naftowych,

c) do nawęglania gazu świetlnego,

d) do naprawy (oraz spriskiwania) dróg,

e) jako środek opałowy, rozczyniający, zmiękczający lub wyciągowy w przemyśle.

II. Oleje na potrzeby wojska, władz i przedsiębiorstw państwowych.

§ 10. Pod określeniem „przemysł" użytem w § 9 rozumie się najszersze jego znaczenie, a zatem również przemysł rolny, młynarski, wytwarzanie energji elektrycznej, poruszanie samochodów ciężarowych należących do przedsiębiorstw przemysłowych i t. d.

§ 17. 1) Podania o zwolnienie olejów od podatku w całości lub części należy wnosić do Urzędu, w którego okręgu znajduje się przedsiębiorstwo, mające używać oleju. Władza ta po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń albo sama załatwia wniesione podania, albo też, o ile to nie należy do jej właściwości, odstępuje podanie wraz z wynikiem przeprowadzonych dochodzeń władzy skarbowej, uprawnionej do zwalniania oleju mineralnego od podatku lub przesyła je za pośrednictwem przełożonej Izby Skarbowej Ministerstwu Skarbu w tych wypadkach w których uprawnienie to zastrzeżone jest Ministrowi, wymieniając dokładnie adres Kontroli, która ma wykonać nadzór nad zużyciem oleju mineralnego.

2) W podaniu ma być wyszczególnione: a) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania proszącego, jako też siedziba i rodzaj przedsiębiorstwa przemysłowego (§ 10),

b) do jakiego celu ma być użyty olej,

c) roczne zapotrzebowanie oleju, a o ile przedsiębiorstwo ma być prowadzone krócej — zapotrzebowanie na ten czas krótszy, tudzież w jakiej ilości ma być olej każdorazowo pobierany w wytwórni wzgl. w wolnym składzie,

d) nazwa i siedziba wytwórni, z której olej ma być pobierany,

e) sposób zabezpieczenia podatku od oleju mineralnego.

3) Jeżeli idzie o nabywanie oleju do celów przemysłowych, jako środka rozczyniającego lub wyciągowego należy ponadto podać rozmiary przedsiębiorstwa wraz z dokładnym opisem technicznego postępowania przy zastosowaniu oleju, oraz procentowe zużycie oleju w stosunku do przerabianych surowców, jako też do otrzymanych gotowych wyrobów.

4) Jeżeli pobrany olej ma być regenerowany celem ponownego użycia, natenczas należy to nadmienić już w podaniu opisując sposób regenerowania oraz wskazać wielkość ubytków oleju przy regeneracji.

5) Jeżeli idzie o pobór oleju w celu wytwarzania ciepła lub do nawęglania gazu świetlnego — należy podać także, w jaki sposób ciepło ma być z oleju wytwarzane i używane w przedsiębiorstwie przemysłowem, względnie sposób i rodzaj (gatunek) nawęglanych gazów.

6) Co do oleju do poruszania silników — należy podać także ustrój i moc (w koniach na godz.) silnika, zapotrzebowanie oleju na godzinę lub na konia na podstawie poświadczenia fabryki silników lub innego źródła wiarygodnego, ilość godzin, w których silnik dziennie będzie w ruchu.

7) Szczegóły podane przed 3, 4 i 5 muszą być potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, a dla kopalń przez władzę górniczą, w której okręgu znajduje się przedsiębiorstwo, starające się o przydział oleju wolnego od podatku.

Do art. 10. Umorzenie lub zwrot podatku.

§ 43. 1) W wypadku zniszczenia przetworów naftowych, obciążonych podatkiem w drodze podczas przewozu zostanie spisany o ile możności w ciągu 24 godzin od zajścia zniszczenia protokół przez urzędnika najbliższej miejsca wypadku władzy skarbowej, policyjnej względnie przez policję kolejową lub naczelnika stacji. W protokóle należy podać przyczynę wypadku oraz ilość i rodzaj zniszczonych przetworów.

2) Na podstawie tego protokółu oraz po przeprowadzeniu w razie potrzeby dodatkowych dochodzeń Urząd właściwy dla wytwórni lub

wolnego składu, z którego przesyłka pochodziła poweźmie decyzję o umorzeniu względnie zwrocie podatku.

Do art. 13. Uruchomienie wytwórni.

§ 54. 1) W celu uzyskania pozwolenia na uruchomienie wytwórni nowozbudowanej lub po zniszczeniu odbudowanej oraz na wznowienie ruchu wytwórni nieczynnej, która nie wytwarzała olejów mineralnych podlegających podatkowi w ciągu ostatnich 6 miesięcy — przedsiębiorca niezależnie od obowiązków nałożonych przez ustawę przemysłową, obowiązany jest wnieść do Izby Skarbowej, w której okręgu leży wytwórnia, podanie z planami zatwierdzonemi przez władzę przemysłową. Podanie to ma być wniesione, odnośnie do nowobudowanych lub odbudowanych wytwórni co najmniej na dni 30 przed rozpoczęciem robót budowlanych, odnośnie zaś do wytwórni nieczynnej na dni 30 przed zamierzonem rozpoczęciem produkcji.

2) Izba Skarbowa podanie wraz ze swoim wnioskiem przesyła Ministerstwu Skarbu do decyzji.

Do art. 18. Wolne składy.

§ 66. 1) W wolnych składach wolno przechowywać oleje mineralne pod węzłem podatku, przekazane z wytwórni, położonej na obszarze Rzeczypospolitej.

2) Obrót olejami mineralnemi w wolnym składzie musi osiągnąć co najmniej 1200 kwintali na rok. O ile ta ilość nie zostanie osiągnięta można cofnąć uprawnienie.

3) Wolne składy mogą istnieć tylko w siedzibie Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów.

§ 68. 1) Wolne składy mogą mieścić się tylko w trwałych zabudowaniach, odpowiadających przepisom bezpieczeństwa i nadających się do urzędowego zabezpieczenia. O przydatności danego zabudowania orzeka Urząd.

2) W wolnym składzie nie wolno przechowywać żadnych innych towarów, oprócz nieopodatkowanych olejów.

Poz. 863. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 listopada 1928 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy pocztowej i telefonicznej.

Poz. 864. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1928 r. w sprawie egzaminu dla techników dentystycznych.

Na podstawie art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 roku o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 476) zarządza się co następuje:

§ 1. Do przeprowadzenia egzaminu dla techników dentystycznych, przewidzianego w art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej, powołuje się komisje egzaminacyjne w miastach: Lwowie, Krakowie i Poznaniu.

Komisje egzaminacyjne czynne będą przy wojewódzkich władzach administracji ogólnej.

§ 2. Komisje egzaminacyjne składać się będą z delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jako przewodniczącego i dwóch członków, mianowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Program egzaminu obejmować będzie następujące przedmioty: a) anatomja jamy ustnej i zębów, b) fizjologja jamy ustnej, c) patologja ogólna i anatomja patologiczna jamy ustnej, d) choroby zębów, ich leczenie i wyjmowanie, e) technika dentystyczna.

§ 4. Egzamin odbywać się będzie w dwóch terminach: a) w terminie wiosennym 1929 roku, począwszy od 1 lutego, i b) w terminie jesiennym 1929 r., począwszy od 1 października.

§ 5. Taksa egzaminacyjna wynosić będzie sto złotych.

§ 6. Technicy dentystyczni, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu, winni zgłosić swe uprawnienia i złożyć taksę egzaminacyjną u właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, przy której czynna będzie komisja egzaminacyjna, nie później, jak do dnia 10 stycznia 1929 roku.

§ 7. Dla techników dentystycznych, zamieszkałych na obszarze województwa lwowskiego stanisławowskiego i tarnopolskiego, właściwą będzie komisja egzaminacyjna we Lwowie; dla techników dentystycznych, zamieszkałych na obszarze województwa krakowskiego — komisja egzaminacyjna w Krakowie, a dla techników dentystycznych, zamieszkałych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego — komisja egzaminacyjna w Poznaniu.

Technicy dentystyczni, uprawnieni do składania egzaminu, a zamieszkali poza obszarem wymienionym w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, mogą go składać przed jedną z trzech powołanych komisyj.

§ 8. Technicy dentystyczni, którzy nie złożą egzaminu z wynikiem pomyślnym w okresie wiosennym, mogą przystąpić ponownie do egzaminu w terminie jesiennym 1929 r., jako w terminie ostatecznym.

§ 9. Technicy dentystyczni, którzy złożą egzamin z wynikiem pomyślnym, otrzymują zaświadczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o uprawnieniu ich do wykonywania czynności w ramach, określonych art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej, oraz do używania tytułu uprawnionego technika dentystycznego.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Poz. 865. Oświadczenie rządowe z dnia 2 listopada 1928 r. w sprawie przystąpienia Etiopji do konwencji i statutu o ustroju międzynarodowym kolei żelaznych wraz z protokułem podpi-

sania, podpisanych w Genewie dnia 9 grudnia 1923 roku.

Poz. 866. Oświadczenie rządowe z dnia 14 listopada 1928 roku w sprawie ratyfikacji przez Prezydenta Republiki Chilijskiej protokółu, podpisanego dnia 14 czerwca 1923 roku, dotyczącego poprawki do art. 393 Traktatu Pokoju Wersalskiego i do odpowiednich artykułów innych traktaktów pokoju.

z 7 grudnia. Nr. 98 Rok 1928.

Poz. 867. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, Ministra Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1928 r. w sprawie powoływania ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych.

§ 1. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrem Przemysłu i Handlu wzywają w drodze obwieszczenia, ogłoszonego w Monitorze Polskim, aby właściwe izby przemysłowo-handlowe, a do czasu ich utworzenia w okręgach poszczególnych sądów pracy stowarzyszenia zawodowe pracodawców przemysłowo-handlowych, oraz stowarzyszenia zawodowe kategoryj pracowników, wymienionych w art. 4 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, czynne w okręgu danego sądu pracy, tudzież zarządy przedsiębiorstw i instytucji państwowych i samorządowych, czynnych w okręgu danego sądu pracy, a nie należących do stowarzyszeń zawodowych pracodawców, przedstawiły w oznaczonym terminie listy kandydatów na ławników i zastępców ławników sądu pracy i sądu okręgowego.

Wezwania powyższego dokonywa się po raz pierwszy niezwłocznie po ustanowieniu sądu pracy (ust. 1 i 2 art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o sądach pracy), a następnie co 2 lata co najmniej na 2 miesiące przed upływem okresu, na który byli powołani ławnicy w poszczególnym okręgu sądu pracy (ust. 1 art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o sądach pracy).

§ 6. Przy składaniu list kandydatów Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej stowarzyszenia zawodowe pracodawców i pracowników, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe oprócz dołączenia danych wymienionych w ustępach 2 i 3 § 4 niniejszego rozporządzenia, winny:

a) udowodnić swoje prawo do przedstawienia listy kandydatów, w szczególności stowarzyszenia zawodowe pracodawców i pracowników oraz zarządy przedsiębiorstw państwowych i samorządowych winny dołączyć zaświadczenie właściwego obwodowego inspektora pracy lub władzy powiatowej administracji ogólnej, że są czynne w okręgu sądu pracy, nadto stowarzyszenia zawodowe, że posiadają charakter stowarzyszenia zawodowego, a zarządy przedsiębiorstw, że nie należą do takich stowarzyszeń. Instytucje państwowe i samorządowe składają jedynie oświadczenie, że są czynne w okręgu sądu pracy, oraz że nie należą do stowarzyszeń zawodowych pracodawców;

b) podać — o ile chodzi o listy kandydatów z grupy pracodawców — dane orjentacyjne o liczbie pracowników zatrudnionych w okręgu odnośnego sądu pracy przez ogół członków stowarzyszenia zawodowego pracodawców, względnie przez przedsiębiorstwa i instytucje państwowe i samorządowe, o ile zaś chodzi o listy kandydatów z grupy pracowników — liczbę pracowników zrzeszonych w stowarzyszeniu zawodowem pracowniczem i zatrudnionych w okręgu danego sądu pracy.

W razie wątpliwości Minister Pracy i Opieki Społecznej może w zakreślonym terminie, niekrótszym niż dni 7, licząc od dnia doręczenia wezwania, żądać uzupełnienia danych wymienionych w ust. 2 i 3 § 4 oraz w punkcie a) paragrafu niniejszego pod rygorem, że niedotrzymanie terminu, względnie udzielenie niedostatecznych wyjaśnień pociągnie za sobą odrzucenie listy kandydatów danego stowarzyszenia.

Poz. 868. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1928 r. w sprawie wyznaczania ławników sądów pracy oraz ławników sądów okręgowych do udziału w posiedzeniach sądu pracy względnie sądu okręgowego.

Poz. 869. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 30 listopada 1928 r. o dietach i kosztach przejazdu ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych.

Poz. 870. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 4 grudnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu — w sprawie przekształcenia sądów przemysłowych w Bielsku, Krakowie i Lwowie na sądy pracy oraz zmiany granic okręgów niektórych z tych sądów.

Poz. 871. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądów pracy w m. st. Warszawie.

Poz. 872. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądu pracy w Białej.

Poz. 873. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądu pracy w Białymstoku.

Poz. 874. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądu pracy w Drohobyczu.

Poz 875. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928r. o ustanowieniu sądu pracy w Łodzi.

Poz. 876. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądów pracy w Sosnowcu i w Dąbrowie Górniczej.

Poz. 877. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu z dn. 5 grudnia 1928 r. o ustanowieniu sądu pracy w Wilnie.

Poz. 878. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 października 1928 r. w przedmiocie uprawy tytoniu w r. 1929.

§ 1. Uprawa tytoniu dozwolona jest:

1) w małopolskich okręgach uprawy tytoniu, obejmujących powiaty:

a) w województwie stanisławowskiem: horodeński, kołomyjski, kosowski, peczeniżyński, rohatyński i śniatyński;

b) w województwie tarnopolskiem: borszczoski, buczacki, czortkowski, husiatyński, podhajecki, skałacki, tarnopolski, trembowelski, zaleszczycki i zbaraski;

2) w wołyńskim okręgu, obejmującym powiaty województwa wołyńskiego:

a) krzemieniecki, dubieński i równieński oraz

b) zdołbunowski, południową część powiatu łuckiego po linję kolei Kowel — Zdołbunów, horochowski i włodzimierski.

3) w grodzieńskim okręgu, obejmującym powiaty: grodzieński, wołkowyski i augustowski w województwie białostockiem;

4) w pomorskim okręgu, obejmujący powiat grudziądzki w województwie pomorskiem;

5) w śląskim okręgu, obejmującym powiat rybnicki w województwie śląskiem;

6) w lubelskim okręgu, obejmującym powiaty: chełmski, hrubieszowski, krasnystawski, tomaszowski i zamojski.

§ 2. Do uprawy tytoniu wymagane jest urzędowe pozwolenie.

§ 4. Pozwolenie na uprawę tytoniu może być udzielone tylko tym rolnikom którzy posiadają zdolność do działań prawnych i którzy prowadzą gospodarstwo rolne zawodowo i samodzielnie.

Osobom, prowadzącym wspólne gospodarstwo rolne może być udzielone tylko jedno pozwolenie na uprawę tytoniu.

§ 8. Do udzielenia pozwoleń na uprawę tytoniu powołane są:

1) dla małopolskich okręgów uprawy tytoniu — Urzędy Wykupu Tytoniu w Borszczowie, Jagielnicy i Zabłotowie i Państwowa Fabryka wyrobów tytoniowych w Monasterzyskach;

2) dla wołyńskiego okręgu — Urząd Wykupu Tytoniu w Krzemieńcu;

3) dla grodzieńskiego okręgu — Państwowa Fabryka wyrobów Tytoniowych w Grodnie;

4) dla pomorskiego okręgu — Urząd Wykupu Tytoniu w Grudziądzu;

5) dla śląskiego okręgu — Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Wodzisławiu;

6) dla lubelskiego okręgu — Urząd Wykupu Tytoniu w Lublinie,

§ 9. Zgłoszenia o pozwolenie na uprawę tytoniu należy składać w urzędach względnie zakładach monopolu tytoniowego, wymienionych w § 8. wprost lub za pośrednictwem właściwych zarządów gminnych, najpóźniej do dnia 31 marca 1929 r. W powiatach, wymienionych w § 1 ustęp 2 punkt b) zgłoszenia o pozwolenie na uprawę tytoniu winne być składane w terminie do 15 lutego 1929 r.

Zgłoszenie ma zawierać:

a) imię i nazwisko zgłaszającego się;

b) miejscowość, gminę, powiat;

c) przestrzeń gruntu, przeznaczoną pod uprawę;

d) dokładne określenie położenia gruntu, przeznaczonego pod uprawę;

e) oświadczenie zgłaszającego się, że obowiązuje się stosować do przepisów i zarządzeń, dotyczących uprawy tytoniu.

§ 10. Wójtowie (naczelnicy gmin) obowiązani są zgłoszenia o pozwolenie na uprawę tytoniu, złożone do zarządów gmin, niezwłocznie przesłać łącznie z każdej gminy urzędom względnie zakładom monopolu tytoniowego, powołanym do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu.

§ 13. Pozwolenie na uprawę tytoniu ważne jest tylko dla tej osoby, na której nazwisko opiewa, oraz tylko dla gruntu, przestrzeni i gatunku tytoniu, oznaczonych w pozwoleniu.

§ 19. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytuniowego oznacza gatunki tytoniu, dozwolone do uprawy w poszczególnych okręgach i miejscowościach.

Odpowiednie nasienie do uprawy tytoniu wydają urzędy i zakłady monopolu tytuniowego bezpłatnie.

Uprawę innego gatunku tytoniu aniżeli dozwolonego w odnośnym okręgu względnie miejscowości uważa się za niedozwoloną uprawę tytoniu.

§ 20. Pozwolenie na uprawę tytoniu uprawnia plantatora także do wyhodowania rozsady tytoniowej w rozsadnikach. Rozsadę tytoniową może plantator odstępować innym plantatorom, posiadającym pozwolenie na uprawę tego samego gatunku tytoniu

Po ukończeniu wysadzania roślin tytoniowych w grunt, a najpóźniej do dnia 15 lipca 1929 r. obowiązany jest plantator rozsadę tytoniu, pozostałą w rozsadnikach zniszczyć.

§ 21. Produkcja liści odrostowych jest zabroniona.

Wyjątkowo w razie zniszczenia liści pierwotnych roślin tytoniowych wskutek klęsk elementarnych, może plantator uzyskać pozwolenie na produkcję liści odrostowych, jeżeli zniszczenie to miało miejsce przed 15 sierpnia 1929 r.

Pozwolenie na produkcję liści odrostowych wydaje urząd względnie zakład monopolu tytoniowego, który udzielił pozwolenia na uprawę tytoniu.

§ 22. Uprawa innych ziemiopłodów pomiędzy roślinami tytoniowemi jest zakazana.

§ 23. Plantatorowie tytoniu obowiązani są pędy boczne i kwiaty roślin tytoniowych obłamywać.

§ 24. Łodygi tytoniowe obowiązany jest plantator, o ile wykup ich nie będzie zarządzony, natychmiast po zbiorze liści, a najpóźniej do dnia 15 października 1929 r. zniszczyć w sposób wykluczający ich użycie do celów, zabronionych ustawą o monopolu tytoniowym.

§ 25. Produkcja nasienia dozwolona jest tylko na zamówienie urzędu względnie zakładu monopolu tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu. W razie zamówienia nasienia plantatorzy obowiązani są zgodzić się na wybór potrzebnej ilości roślin nasiennych na ich plantacjach oraz zastosować się do wskazówek, udzielonych przez organa monopolu tytoniowego w przedmiocie produkcji nasienia.

§ 26. Plantatorzy tytoniu obowiązani są oznaczyć plantacje tytoniowe tablicami, wskazującemi imię i nazwisko plantatora oraz numer pozwolenia na uprawę tytoniu.

§ 27. Do czasu odstawienia zbioru tytoniu monopolowi tytoniowemu, plantator obowiązany jest donieść w ciągu 8-miu dni właściwemu organowi monopolu tytuniowego, wykonywającemu nadzór nad uprawą tytoniu, o każdem elementarnem lub innem bez winy jego powstałem zdarzeniu, które spowodowało utratę, zniszczenie lub uszkodzenie uprawianego przez niego tytoniu.

§ 30. Plantatorzy obowiązani są dostawić zbiór tytoniu w całości w celu odprzedaży monopolowi tytoniowemu do miejsc wykupu w terminach, wyznaczonych przez zarząd monopolu tytoniowego.

Za dowóz tytoniu do miejsca wykupu otrzymują plantatorzy stosowne wynagrodzenie.

Normy oceny tytoniu, ceny jego wykupu, miejsca i terminy dostawy oraz wysokość wynagrodzenia za dowóz tytoniu do miejsc wykupu ustalą odrębne zarządzenia.

§ 34. Na zasadzie art. 21 ustawy o monopolu tytoniowym wójtowie (naczelnicy gmin) obowiązani współdziałać w przyjmowaniu zgłoszeń na uprawę tytoniu, wspierać organa, powołane do wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu, w wykonywaniu ich czynności i uczestniczyć na żądanie tych organów w ich czynnościach, wreszcie podawać zgodnie z prawdą informacje w sprawach uprawy tytoniu.

Zarządom gmin wypłacać będzie Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego za każdy dzień asystencji udzielonej na żądanie organów nadzorczych monopolu tytoniowego, wynagrodzenie w wysokości 5 złotych.

§ 37. Zezwala się na uprawę w celach zdobniczo-ogrodniczych następujących odmian rośliny tytoniowej: Nicotiana affinis vel alata, Nicotiana Sanderae vel Sanderiana purpurea i rosea, tudzież Nicotiana colossea (Nicotiana albo Lehmannia tomentosa). Jednak osoby, które wymienione rośliny zasadziły i pielęgnują, obowiązane są zawiadomić o tem najpóźniej do końca czerwca 1929 r. miejscowo właściwy organ Kontroli Skarbowej.

Zaniechanie doniesienia pociągnie za sobą karę, przewidzianą w art. 62 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Poz. 879. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 3 listopada 1928 r., o zmianie rozporządzenia z dnia 4 kwietnia 1928 r., w sprawie zwrotu ceł przy wywozie gotowych wyrobów włókienniczych.

Poz. 880. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 listopada 1928 r., w sprawie zmiany wyjaśnień uzupełniających taryfę celną.

Poz. 881. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 listopada 1928 r., w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r., o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych.

Poz. 882. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 grudnia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa o przemiale pszenicy i żyta.

Na podstawie art 1 punkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r., o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się przemiału pszenicy na mąkę gatunków wyższych (jaśniejszą) aniżeli 65-procentowego przemiału.

§ 2. Zakazuje się przemiału żyta na mąkę gatunku wyższego (jaśniejszą) aniżeli jednolity typ każdorazowo oznaczany przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Typ ten będzie ustalany na podstawie 70-procentowego wyciągu z ziarna o przeciętnej wadze 70 kg. na hektolitr.

Wzory tego typu znajdować się będą w urzędach powiatowej władzy administracji ogólnej.

O każdorazowo ustalonym typie Minister Spraw Wewnętrznych ogłosi w Monitorze Polskim.

Przemiał żyta na mąkę o gatunkach niższych (ciemniejszą) od ustalonego typu nie podlega ograniczeniom.

§ 3. Zakazuje się używania w zakładach przemysłowych do przerobu wszelkiego rodzaju wypieku mąki pszennej i żytniej nieodpowiadającej normom przewidzianym w §§ 1 i 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Dla umożliwienia kontroli nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia powiatowe władze administracji ogólnej uprawnione są do:

a) żądania potrzebnych wyjaśnień ewentualnie na podstawie ksiąg i dokumentów handlowych od osób i zakładów zajmujących się przemiałem w celach przemysłowych pszenicy i żyta, handlujących mąką pszenną i żytnią, przetwarzających w celach przemysłowych mąkę pszenną i żytnią na pieczywo i artykuły spożywcze oraz posiadających na składach mąkę pszenną i żytnią i inne artykuły spożywcze wyrabiane z mąki pszennej i żytniej;

b) wstępu do lokalów przemysłowych, handlowych składów i zakładów w punkcie a) wymienionych.

§ 5. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz 527).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 grudnia 1928 r.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 1928 r. o przemiale pszenicy i żyta (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 769).

---

z 11 grudnia Nr. 99 Rok 1928

Poz. 883. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1928 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r. w sprawie zakazu przywozu pszenicy, mąki pszennej i mąki żytniej

Poz. 884. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 września 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o zaliczeniu miasta Żywca do III klasy czynszowej.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 r. o wynagrodzeniu za kwatery stałe, dostarczone przez zarządy gminne na podstawie art. 12 ustawy z dnia 15 lipca 1925 roku o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 623) zarządza się co następuje:

§ 1. Miasto Żywiec zalicza się do III klasy czynszowej z ważnością od dnia 1 października 1928 roku.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 885. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 13 listopada 1928 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie ceł maksymalnych.

Poz. 886. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 10 grudnia 1928 r. o ustanowieniu cła przywozowego od pszenicy.

Poz. 887. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dn. 16 listopada 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa w sprawie określenia, jakie grunty należy uważać ze enklawy i półenklawy leśne.

Poz. 888. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie łomżyńskim w okręgu sądu okręgowego w Łomży.

Poz. 889. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie miechowskim w okręgu sądu okręgowego w Kielcach.

Poz. 890. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie włoszczowskim w okręgu sądu okręgowego w Kielcach

Poz. 891. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów powiatowych w powiecie administracyjnym zbaraskim w okręgu sądu okręgowego w Tarnopolu.

Poz 892. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie szczuczyńskim w okręgu sądu okręgowego w Łomży.

Poz. 893. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie jędrzejowskim w okręgu sądu okręgowego w Kielcach.

z 15 grudnia Nr 100. Rok 1928

Poz. 894 Ustawa z dnia 28 listopada 1928 r. zmieniająca ustawę z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz Ust. Rz. P. Nr. 39, poz. 406).

Art. 1. W rozdz. V: Moratorjum mieszkaniowe dla bezrobotnych, w art. 23 ustępie 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 39, poz. 406) dodaje na końcu ustępu zdanie:

„Eksmisja z takich mieszkań na mocy decyzji sądu nie będzie wykonywana, o ile bezrobotny otrzymał pracę i spłaca, prócz bieżącego komornego, zaległe komorne w ratach wynoszących 25% bieżącego komornego miesięcznego".

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 895. Ustawa z dnia 28 listopada 1928 roku o sprzedaży nieruchomości państwowej „Osada Poduchowna" w mieście Chmielniku.

Poz. 896. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego wydziału Samorządowego we Lwowie z zakresu rybołówstwa — organom państwowym.

Na podstawie art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 40) zarządza się co następuje:

§ 1. Prawa i obowiązki, wykonywane przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie w dziedzinie rybołówstwa, przechodzą na wojewodów: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — według ich właściwości miejscowej.

§ 2. Funkcjonarjusze b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie sprawujący dotychczas czynności w dziedzinie rybołówstwa, przechodzą na etat Ministerstwa Rolnictwa.

§ 3. Wydatki połączone ze spełnianiem czynności, wymienionych w rozporządzeniu niniejszem, pokrywane będą z tych źródeł, jakie na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów służyły na pokrycie wydatków, związanych ze spełnianiem odnośnych czynności przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy.

W roku budżetowym 1928/29 wspomniane wydatki będą pokryte:

a) z funduszów, przewidzianych w budżecie Tymczasowego Wydziału Samorządowego w likwidacji na rok 1928/29, oraz

b) z funduszów powstałych ze źródeł określonych w ustawie z dnia 31 października 1887 roku o rybołówstwie (Dz. ust. i rozp. kraj. z 1890 r. Nr. 37).

Fundusze, wymienione w p. b. poprzedniego ustępu, przechodzą pod zarząd Ministerstwa Rolnictwa

Podział funduszów, wymienionych w ustępie 2 niniejszego paragrafu między urzędy wojewódzkie, ustali Minister Rolnictwa.

§ 4. Objęcie czynności, wynikających z niniejszego rozporządzenia przez władze w tem rozporządzeniu wymienione, nastąpi w 14 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 897. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1928 roku w sprawie opłaty stemplowej od obrotu papierów wartościowych.

Poz. 898. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 listopada 1928 roku o dowodach osobistych.

Na podstawie art. 18, 29 i 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) zarządzam co następuje:

§ 1. Każda osoba zapisana do rejestru meldunkowego, jako zamieszkała w gminie, może żądać wydania jej przez tę gminę dowodu osobistego według wzoru ustalonego w załączniku do niniejszego rozporządzenia (załącznik Nr. 1).

Przy zgłoszeniu żądania należy złożyć 60 gr. tytułem zwrotu kosztów druku, oraz dwa egzemplarze fotografji wymiaru 4×5 cm.

§ 2. Na dowodzie umieszcza się jeden egzemplarz fotografji.

Przed wydaniem dowód osobisty powinien być podpisany przez osobę, dla której jest przeznaczony. Jeżeli osoba ta jest niepiśmienną, okoliczność tę należy stwierdzić w rubryce przeznaczonej na podpis.

§ 3. Dane, podlegające umieszczeniu na dowodzie osobistym, nie mogą być sprzeczne z danemi, znajdującemi się w rejestrze meldun-

kowym gminy. W razie rozbieżności należy spowodować odpowiednie sprawdzenie i sprostowanie.

§ 4. Gminy prowadzą ewidencję wydanych dowodów osobistych, zamieszczając w wykazie imię i nazwisko właściciela dowodu, datę wystawienia i Nr. dowodu (załącznik Nr. 2); drugie egzemplarze fotografji przechowuje się w aktach.

§ 5. Osoba, która chce uzyskać zaświadczenie w dowodzie osobistym, że jest obywatelem polskim, powinna wnieść odpowiednie podanie do właściwej podług jej miejsca zamieszkania, powiatowej władzy administracji ogólnej.

Do podania należy dołączyć dowody pozwalające stwierdzić obywatelstwo polskie wnoszącego.

§ 6. Zaświadczenie powinno mieć następujące brzmienie: „Stosownie do art, 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz 309) zaświadczam, że wymieniony w niniejszym dowodzie p. .... jest obywatelem polskim, co zostało stwierdzone na podstawie ...."

§ 7. Do chwili założenia wspomnianych w § 1 niniejszego rozporządzenia rejestrów meldunkowych będzie uprawniona do otrzymania dowodu osobistego każda osoba, która jest zameldowana w danej gminie według obowiązujących dotychczas przepisów i tam zamieszkuje.

§ 8. Przepisy art. 18 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 roku o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U R. P, Nr. 32, poz. 309), oraz wynikające z tych przepisów sankcje karne, przewidziane w rozdziale V tegoż rozporządzenia, wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 1929 r.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r.

Załącznik Nr 1 do rozp. Min. Spr. Wewn. z dnia 29 listopada 1928 r. (poz. 898).

WZÓR DOWODU OSOBISTEGO.

Karta sztywnego papieru koloru szaro-niebieskiego, wymiarów 12 × 16 cm., złożona przez środek, tworzy cztery strony (o wymiarach 8 × 12 cm.), na których mają być zamieszczone następujące oznaki i napisy:

Str. 1.

Województwo
Powiat
Gmina

DOWÓD OSOBISTY

wydany na podstawie art. 18 rozp. Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32. poz. 309).

Str. 2.

Nr. dowodu osobistego ....
Nazwisko ....
Imię ....
Data urodzenia ....
Miejsce urodzenia ....
Imię ojca .... matki ....
Zawód ....
Miejsce zamieszkania ....
Wzrost ....
Twarz ....
Włosy ....
Oczy ....
Znaki szczególne ....
Wydany dnia ....
Podpis ....

Pieczęć gminy

Str. 3.

Miejsce na fotografję

Własnoręczny podpis osoby wyszczególnionej w dowodzie ....

Stosownie do art. 19 rozp. Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) zaświadczam, że wymieniony w niniejszym dowodzie p............................

....

jest obywatelem polskim, co zostało stwierdzone na podstawie ....

Starostwo w ....

Nr. ....

Data ....

Podpis starosty

Pieczęć

Str. 4.

Wyciąg z art. 18 i 19 rozp. Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309).

art. 18. Dla ułatwienia legitymowania się wydawane będą na żądanie przez gminy dowody osobiste osobom w tych gminach zamieszkałym i zameldowanym. Za dowody te pobiera się 60 gr. tytułem zwrotu kosztów druku. Żadnym innym opłatom dowody osobiste, jak również podania (wraz z załącznikami) o ich wydanie, nie podlegają.

art. 19. Osoby, posiadające dowody osobiste wymienione w artykule poprzednim, mogą prosić powiatową władzę administracji ogólnej o zaświadczenie w dowodzie osobistym, że są obywatelami polskimi.

Powiatowe władze administracji ogólnej nie odmówią zaświadczenia jeżeli po sprawdzeniu stwierdzą, że osobie, starającej się o zaświadczenie, przysługuje rzeczywiście obywatelstwo polskie.

Załącznik Nr. 2 do rozp. Min. Spr. Wewn. z dn. 29 listopada 1928 r. (poz. 898).

Str. 1.

EWIDENCJA DOWODÓW OSOBISTYCH

wydanych przez Zarząd gminy..

Str. 2

Nr porz	Nazwisko	Imię	Data i miejsce urodzenia	Nr. i data wystawienia dowodu	Adres właściciela dowodu	Uwagi

z 20 grudnia. Nr. 101. Rok 1928

Poz. 899. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 27 października 1927 r. o przerachowaniu długów rentowych.

Poz. 900. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. o zakresie działania władz administracji ogólnej w dziedzinie zarządu rolnych majątków państwowych lub pod zarządem państwowym pozostających.

Na podstawie art. 125 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. W dziedzinie zarządu rolnych majątków państwowych lub pod zarządem państwowym pozostających, objętej tą częścią administracji rolnictwa, która — stosownie do punktu 3 art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) — należy do zakresu działania wojewodów, wojewódzkie władze administracji ogólnej wykonywają wszystkie czynności bezpośredniego zarządzenia powyższemi majątkami.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w przedmiocie uregulowanym w rozporządzeniu niniejszem, a w szczególności rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1920 r w przedmiocie reorganizacji zarządu dóbr państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 752) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 30 sierpnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 530).

Poz. 901. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. o utworzeniu wydziału hipotecznego przy sądzie okręgowym w Białej Podlaskiej.

Poz. 902. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. w sprawie ustalenia podstawowej ceny monopolowej za spirytus, który będzie dostarczony Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w kampanji 1928/29 roku.

Poz. 903. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dn. 30 października 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa, Skarbu i Sprawiedliwości w sprawie zmian w rozporządzeniu z dn. 7 grudnia 1926 r. do ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Poz. 904. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dn. 15 grudnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie uzupełnienia przepisów przewozowych dla bezpośredniej polsko-sowieckiej komunikacji towarowej.

Poz. 905. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 18 grudnia 1928 r. o odroczeniu terminu wejścia w życie rozporządzenia z dn. 15 listopada 1928 r. w sprawie zmiany wyjaśnień uzupełniających taryfę celną.

Poz. 906. Oświadczenie rządowe z dnia 7 grudnia 1928 r. w sprawie rozciągnięcia na terytorjum W. M. Gdańska konwencji osiedleńczej między Polską a Turcją, podpisanej w Lozannie dn. 23 lipca 1923 roku.

Poz. 907. Oświadczenie rządowe z dnia 7 grudnia 1928 r. w sprawie rozciągnięcia na terytorjum W. M. Gdańska umowy handlowej między Polską a Turcją, podpisanej w Lozannie dn. 23 lipca 1923 r.

z 22 grudnia Nr. 102 Rok 1928.

Poz 908. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych.

Poz. 909. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 10 grudnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa, Komunikacji, Robót Publicznych, Poczt i Telegrafów oraz Reform Rolnych w sprawie wykazów płacy pracowników umysłowych.

Poz. 910. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie grójeckim w okręgu sądu okręgowego w Warszawie.

Poz. 911. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie lubelskim w okręgu sądu okręgowego w Lublinie.

Poz. 912. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 1928 roku w sprawie dyzlokacji sądów pokoju w powiecie suwalskim w okręgu sądu okręgowego w Suwałkach.

Poz. 913. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie białostockim w okręgu sądu okręgowego w Białymstoku.

Poz. 914. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1928 r. o dyzlo-

kacji sądów pokoju w powiecie sokólskim w okręgu sądu okręgowego w Białymstoku.

Poz. 915. Oświadczenie rządowe z dnia 16 listopada 1928 roku w sprawie przystąpienia Unji Południowo-Afrykańskiej do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie dnia 9 września 1886 roku, a przejrzanej w Berlinie dnia 13 listopada 1908 roku.

Poz. 916. Oświadczenie rządowe z dnia 7 grudnia 1928 roku w sprawie ratyfikacji przez Rządy Austrji, Czechosłowacji, Estonji, Japonji, Szwecji, Włoch i W. Ks. Luksemburskiego międzynarodowej konwencji w sprawie wieku dopuszczania dzieci do pracy w rolnictwie, przyjętej jako projekt dnia 16 listopada 1921 r. w Genewie na ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

z 29 grudnia Nr. 103. Rok 1928.

Poz. 917. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1928 r., w sprawie zmian i uzupełnień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r., o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych.

Poz. 918. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1928 r, w sprawie wyszczególnienia rodzajów przedsiębiorstw, mających znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej.

Poz. 919. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1928 r., w sprawie warunków dopuszczenia zagranicznych spółek akcyjnych oraz komandytowo-akcyjnych do działalności na obszarze Rzeczypospolitej.

Poz. 920. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 listopada 1928 r., w sprawie zwrotu cła przy wywozie wyrobów szklanych.

Poz. 921. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 21 listopada 1928 r., o ustanowieniu cła wywozowego od słomy zbożowej wszelkiej, sieczki i plew.

Poz. 922. Rozporządzenie Ministra Skarbu, z dnia 11 grudnia 1928 r, w sprawie cen sprzedażnych wódki luksusowej, wyrobu Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Poz. 923. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 grudnia 1928 r., o zmianie niektórych przepisów o wolnych składach soli.

Poz. 924. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 26 listopada 1928 r. o wysokości opłat za dozór kotłów parowych, należących do właścicieli prywatnych, zlecony przez władze państwowe Stowarzyszeniu dozoru kotłów w Warszawie.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowemi (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 303) zarządza się co następuje.

§ 1. Opłaty roczne za dozór kotłów należących do właścicieli prywatnych oraz kotłów dzierżawionych od władz państwowych przez osoby prywatne w wypadkach, gdy właściciel lub dzierżawca nie są członkami Stowarzyszenia dozoru kotłów w Warszawie, a Stowarzyszenie wykonywa dozór na zlecenie władz państwowych, ustala się w następującej wysokości od każdego kotła;

przy powierzchni ogrzewalnej:

do $2 m^2$	Zł.	65.—
ponad $2 m^2$ do $20 m^2$	„	104.—
„ 20 „ „ 50 „ .	„	136.50
„ 50 „ „ 100 „ .	„	169.—
„ 100 „ „ 200 „ .	„	234.—
„ 200 „ za każde dalsze $100 m^2$ lub ich część . . .	„	78.—

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r. Jednocześnie uchyla się rozporządzenie z dnia 15 grudnia 1927 r. w tejże sprawie (Dz. U. R P. Nr. 117, poz. 1005).

Poz 925. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 grudnia 1928 r. o odroczeniu wejścia w życie obowiązku legalizowania transformatorów mierniczych.

Poz. 926. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 14 grudnia 1928 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Robót Publicznych, Ministrem Komunikacji i Ministrem Rolnictwa w sprawie uprawnień robotników sezonowych do korzystania ze świadczen zabezpieczeniowych w okresie sezonu martwego 1928/1929 r.

Poz. 927. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 grudnia 1928 r. o warunkach przyjmowania druków bezadresowych do przewozu pocztą.

Poz. 928 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie częstochowskim w okręgu sądu okręgowego w Piotrkowie.

Poz. 929. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów powiatowych w powiecie krakowskim w okręgu sądu okręgowego w Krakowie.

Poz. 930. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów powiatowych w powiecie lwowskim w okręgu sądu okręgowego we Lwowie.

Poz. 931. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie pińskim w okręgu sądu okręgowego w Pińsku.

Poz. 932. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie płockim w okręgu sądu okręgowego w Płocku.

Poz. 933. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie włocławskim w okręgu sądu okręgowego we Włocławku.

z 30 grudnia Nr. 104 Rok 1928

Poz. 934. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. Regulamin ogólny wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich.

ROZDZIAL I.

Przepisy wstępne.

§ 1. Sądy apelacyjny, okręgowy i grodzki sprawują swe czynności na podstawie prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) według odpowiednich przepisów postępowania sądowego, stosując się nadto do niniejszego regulaminu, który określa tryb wewnętrznego urzędowania.

§ 2. W razie nastręczającej się trudności przy stosowaniu przepisu regulaminowego, wątpliwość rozstrzyga treść odnośnego przepisu ustawowego.

§ 3. Zarządzenia, wyjaśnienia i informacje, nadsyłane Ministerstwu Sprawiedliwości przez inne władze centralne, w szczególności przez Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Skarbu i Najwyższą Izbę Kontroli, nabierają mocy obowiązującej w zakresie działalności władz i urzędów wymiaru sprawiedliwości z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości lub z dniem podania w inny sposób do wiadomości tych władz i urzędów, o ile Ministerstwo Sprawiedliwości w tym względzie nie zarządzi inaczej dla poszczególnego wypadku.

§ 4. W sprawach zarządu sprawiedliwości, które wchodzą w zakres działania innego ministerstwa, w szczególności Ministerstwa Skarbu, władze i urzędy sądowe zwracają się nie bezpośrednio do danego urzędu administracyjnego, lecz do Ministerstwa Sprawiedliwości, które podejmie odpowiednie kroki.

Powyższy tryb postępowania nie będzie stosowany w wypadkach, w których ustanowiony jest inny sposób załatwienia sprawy,

§ 5. Powoływane w niniejszym regulaminie artykuły prawa bez bliższego określenia odnoszą się do prawa o ustroju sądów powszechnych, paragrafy zaś — do niniejszego regulaminu.

ROZDZIAŁ II.

Wzajemne stosunki między sądami i z innemi władzami.

§ 6. Sądy wyższe komunikują z podległemi im sądami niższemi zapomocą poleceń, niższe zaś czynią wyższym przedstawienia.

Sędziom śledczym oraz komornikom sądy dają również polecenia.

§ 7. Sądy równorzędne komunikują się między sobą oraz z sądami niepodległemi im zapomocą odezw.

W ten sam sposób sądy komunikują się z urzędami prokuratorskiemi tudzież władzami i urzędami administracyjnemi oraz wojskowemi; policji zaś, w granicach przewidzianych ustawami, dają polecenia.

§ 8. Z sądami zagranicznemi sądy komunikują się za pośrednictwem Ministerswa Spraw Zagranicznych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, oprócz wypadków, w których dopuszczane są stosunki bezpośrednie.

§ 9. Kierownicy sądów, w wypadkash przewidzianych ustawą, zwracają się do sędziów w formie poruczeń, podwładnym zaś urzędnikom dają polecenia.

Kierownicy sądów wyższych zwracają się do sędziów, nie należących do ich sądów, za pośrednictwem kierownika właściwego sądu.

§ 10. Sędziowie wnoszą swoje żądania, przedstawienia, zażalenia i podania w sprawach osobistych w drodze służbowej, t. j. do kierownika sądu, do którego należą; następnie każdy kierownik sądu przedstawia sprawy te władzy właściwej do załatwienia za pośrednictwem swej władzy przełożonej.

Przepis powyższy ma odpowiednie zastosowanie do spraw własnych kierowników sądów.

§ 11. Jeżeli władza administracyjna odmawia lub zwleka z wykonaniem usprawiedliwionego przepisem prawa żądania władzy sądowej, ta zawiadamia o tem kierownika sądu, który stara się o usunięcie przeszkód bezpośrednio, a w razie potrzeby za pośrednictwem swych władz nadzorczych. Kierownik sądu grodzkiego zwraca się bezpośrednio tylko do władz pierwszej instancji. Do władz centralnych należy się zwracać zawsze w drodze służbowej przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Jeżeli żądanie skierowane było do urzędu prokuratorskiego, zawiadomić należy prokuratora wyższej instancji względnie Ministra Sprawiedliwości.

ROZDZIAŁ V.

Nadzór i administracja sądowa.

§ 54. W zakresie nadzoru służbowego zadaniem kierowników sądów (art 70) jest zapewnienie prawidłowego toku czynności w sądach i urzędach podległych ich. nadzorowi; w szczególności

kierownicy sądów, nie wkraczając w dziedzinę orzecznictwa sądowego, w którym sędziowie są niezawiśli, obowiązani są czuwać, aby praca w sądach i urzędach odbywała się sprawnie i zgodnie z ustanowionym rozkładem czynności i aby nie była zaniedbywana, aby czynności sądowe odbywały się z należytą powagą i starannością, i aby zachowanie się sędziów i urzędników w stosunkach służbowych i poza służbą stało na odpowiednim poziomie i nie dawało powodu do usprawiedliwionych zarzutów.

§ 55. W stosunku do naczelników sądów grodzkich, jako przełożonych więzień, w zakresie adminisracji i nadzoru obowiązują odrębne przepisy (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 czerwca 1928 r. o wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. w sprawie organizacji więziennictwa — Dz. U. R P. Nr. 64, poz. 591).

§ 56. Prezesi sądów apelacyjnych i okręgowych obowiązani są osobiście lub przez zastępców swoich kontrolować działalność podległych ich nadzorowi sądów i urzędów drogą wizytacyj i dokładnego badania wykazów ruchu spraw; obowiązani są sprawdzać, czy wydane z powodu zażaleń lub wyników poprzednich wizytacyj zarządzenia, zmierzające do usunięcia zaległości lub dostrzeżonych braków i usterek, zostały wykonane.

Perjodyczne wizytacje odbywają się stosownie do przepisów, które wydaje Minister Sprawiedliwości.

§ 57. W czynnościach nadzorczych powinni też współdziałać przewodniczący wydziałów i przewodniczący na rozprawach, którzy przy sposobności rozpatrywania poszczególnych spraw mają możność dostrzeżenia usterek wymagających zwrócenie uwagi władz nadzorczych.

§ 58. W celu nadzoru kierownicy sądów mają prawo badania zażaleń, wglądania w czynności i usuwania w zakresie nadzoru usterek, nadto mogą żądać wyjaśnień z powodu dostrzeżonych uchybień, załatwić sprawę w trybie art. 72 § 3, a w razie potrzeby zarządzić dochodzenie i skierować sprawę do sądu dyscyplinarnego.

W stosunku do sekretarzy, urzędników kancelaryjnych i innych funkcjonarjuszów sądowych mają zastosowanie przepisy ustawy o państwowej służbie cywilnej.

§ 59. Prezesi sądów apelacyjnych i okręgowych na podstawie uprawnień nadzorczych mogą uchylać zarządzenia sądów i sędziów podległych ich nadzorowi.

Prawo to dotyczy tylko zarządzeń administracyjnych niezgodnych z prawem oraz wszelkich zarządzeń niezgodnych z regulaminami lub innemi przepisami porządkowemi.

ROZDZIAŁ VIII.

Czas urzędowania i ferje.

§ 146. Godziny urzędowania w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości w dnie powszednie oznacza Minister Sprawiedliwości.

Urzędowanie winno być jednorazowe bez przerwy, o ile Minister Sprawiedliwości nie zezwoli na wyjątki.

§ 147. W niedzielę i dnie ustawowo uznane za święta powszechne (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 listopada 1924 r. Dz. U. P. P. Nr. 101, poz. 928; ustawa z dnia 18 marca 1925 r. D. U. R. P. Nr. 34, poz. 234) normalny tok pracy ustaje, wszakże bez ujmy tym przepisom postępowania sądowego, które wymagają niezwłocznego załatwienia pewnych czynności.

Dla tych wypadków w podziale czynności, uchwalonym przez zgromadzenie ogólne względnie przez kolegjum administracyjne, należy ustalić kolejność dyżurów sędziów.

W tymże celu mogą być w miarę potrzeby, ustanowione dyżury poza godzinami urzędowania w dnie powszednie.

Dyżury sekretarzy, urzędników kancelaryjnych i woźnych oznacza kierownik sądu.

Czas trwania dyżuru jednej osoby, poza wypadkami szczególnemi, nie może w jednym dniu przekraczać trzech godzin.

§ 148. Jeżeli posiedzenie sądowe przeciąga się poza godziny urzędowania, w sekretarjacie sądowym winien pozostawać aż do końca posiedzenia, — o ile przewodniczący na posiedzeniu nie zarządzi inaczej — jeden z urzędników, wyznaczony przez kierownika sekretarjatu.

§ 149. Jeżeli w czynności sądowej mają brać udział osoby, nie należące do wyznania rzymsko katolickiego, a okoliczność ta znana jest sądowi, nie należy takiej czynności, o ile ustawa temu się nie sprzeciwia, przedsiębrać w dniach uroczystych świąt wyznania religijnego tych osób.

§ 150. Dla interesantów sekretarjaty sądów winny być otwarte w dnie powszednie najmniej trzy godziny dziennie.

Godziny te oznacza kierownik sądu.

Adwokaci mają dostęp do sekretarjatów sądowych w ciągu całego czasu urzędowania.

§ 151. W urzędach hipotecznych (wydziałach hipotecznych) przyjmowanie interesantów odbywa się w ciągu całego czasu urzędowania.

Przepis ten dotyczy także sekretarjatów, w których prowadzone są rejestry publiczne, jak handlowe, stowarzyszeń i inne.

§ 152. Kierownicy sądów oznaczają godziny przyjęć u siebie i u przewodniczących wydziałów.

§ 153. O godzinach urzędowania i przyjęć należy podać do wiadomości powszechnej przez umieszczenie odnośnych informacyj na tablicy orjentacyjnej (§§ 296, 297), oraz na drzwiach wejściowych właściwych pomieszczeń, a w razie potrzeby także drogą komunikatów do czasopism.

§ 154. W wypadkach pilnych należy przyjąć interesanta poza godzinami przyjęć.

§ 155. Biuro podawczo-wykonawcze otwarte jest dla interesantów przynajmniej w ciągu pięciu godzin.

Przy dwurazowem urzędowaniu dziennem winno być otwarte przed przerwą i po przerwie.

§ 156. W sądach grodzkich kierownik sądu oznacza stałe dnie i godziny, stosownie do potrzeb miejscowych, do przyjmowania i protokułowania ustnych wniosków stron w wypadkach, przewidzianych ustawami postępowania sądowego.

§ 157. Czynności egzekucyjne i doręczenia mogą być wykonywane również w dnie świąteczne i w porze nocnej, o ile zachodzą warunki, wskazane na ten wypadek w ustawach postępowania sądowego.

§ 158. Za porę nocną uważa się czas, wskazany jako pora nocna w ustawach postępowania sądowego, jeżeli zaś w przepisach tych niema odpowiednich wskazówek, za porę nocną należy uważac czaś od godziny dwudziestej pierwszej do godziny siódmej.

ROZDZIAŁ XIV.

Nazwy sądów.

§ 290. Sądy apelacyjne, okręgowe i grodzkie przybierają nazwy według swojej siedziby.

We wszystkich więc aktach należy używać formuły: „Sąd Apelacyjny w..“ (nazwa miejscowości) „Sąd Okręgowy w ....“, — „Sąd Grodzki w..“.

Wydziały zamiejscowe sądów okręgowych używają nazwy odnośnego sądu z dodatkiem „wydział zamiejscowy w..“.

Sądy dla nieletnich również winny mieć w nazwie uwzględniony zakres swojej działalności, nazwa więc takiego sądu będzie brzmiała: „Sąd Okręgowy w .... — sąd dla nieletnich“, a jeżeli sąd ten ma siedzibę poza siedzibą sądu okręgowego — ze wskazaniem siedziby sądu dla nieletnich.

§ 291. Nazwy powyższe winny być umieszczane na wszelkich pismach, wychodzących z sądu, z podaniem nadto, w miarę potrzeby, liczby porządkowej wydziału sądu i zakresu jego czynności, naprz. „Sąd Okręgowy w Warszawie, wydział I cywilny“.

§ 292. W napisach nazewnątrz gmachu mieszczącego sąd nie jest potrzebne wskazanie miejscowości; wyjątek dotyczy tylko wydziałów zamiejscowych i sądów dla nieletnich poza siedzibą sądu okręgowego, co do których w napisach należy zaznaczyć główną siedzibę sądu z podaniem wyrazów: „wydział zamiejscowy“ względnie „sąd dla nieletnich“.

Jeżeli sąd dla nieletnich mieści się w gmachu sądu okręgowego, oznaczenie sądu dla nieletnich umieszcza się w sposób przewidziany dla oznaczenia wydziałów.

Jeżeli poszczególne wydziały (oddziały) mieszczą się w osobnych gmachach, to dodać należy do nazwy sądu bliższe oznaczenie tej części sądu, która w danym gmachu się znajduje, np.: „Wydziały karne“, „Wydziały II i III cywilne“, „Wydział handlowy“, „Wydział karny odwoławczy“, „Oddziały karne“, „Oddziały cywilne miejskie“, „Oddziały cywilne zamiejskie“, „Oddziały II i III“ i t. p.

§ 293. Jeżeli w jednej miejscowości jest kilka sądów grodzkich, do nazwy każdego należy dodać liczbę porządkową okręgu sądu grodzkiego (nprz. „Sąd Grodzki okręgu I w............................“), albo też inne odróżnienie, wynikające z aktu prawnego, z którego mocy dany sąd został utworzony.

§ 294. W orzeczeniach i innych pismach sądowych także należy używać powyższych nazw, bez dodatków uzupełniających, jak „sąd, jako procesowy“, „sąd, jako egzekucyjny“ i t. p.

ROZDZIAŁ XVI.

Pieczęcie urzędowe.

§ 306. Wszystkie sądy, kierownicy ich oraz sędziowie śledczy mają swoje pieczęcie urzędowe z wyobrażeniem orła państwowego i właściwym napisem, odpowiadające obowiązującym przepisom i zarządzeniom (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 grudnia 1927 roku o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach — Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 980; rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1928 roku o pieczęciach urzędowych — Dz. U. R. P. Nr. 65, poz 593).

§ 307. Kierownicy mniejszych sądów grodzkich, mających wraz z kierownikiem nie więcej niż pięciu sędziów, używają pieczęci sądu.

§ 308. Naczelnicy sądów grodzkich, jako przełożeni więzień, używają pieczęci, określone w § 306 względnie w § 307.

§ 309 Dla użytku poszczególnych wydziałów (oddziałów) sądu, jak również urzędów hipotecznych (wydziałów hipotecznych) mogą być przeznaczone osobne egzemplarze pieczęci.

§ 310. Kontrolę wydanych do użytku pieczęci prowadzi kierownik sądu. Pieczęcie o jednakowej treści są odróżniane numerami rozpoznawczemi.

§ 311. Pieczęcie sądów przechowują właściwi kierownicy sekretarjatów.

Pieczęcie winny być przechowywane pod zamknięciem, w sposób wyłączający możliwość jakichkolwiek nadużyć.

§ 312 Pieczęć wyciska się na wszelkich pismach, mających stanowić dowód lub mogących być dla strony podstawą do podjęcia jakiejkolwiej czynności prawnej, w korespondencji z władzami zagranicznemi oraz w innych wypadkach przewidzianych szczególnemi przepisami.

§ 313. Jeżeli pismo mieści się więcej niż na jednym arkuszu, arkusze winny być zeszyte, a końce nici lub sznura przytwierdzone do papieru pieczęcią lakową, lub też krążkiem papieru, na którym wyciska się pieczęć tuszem w ten sposób, aby tylko część jej znajdowała się na rzeczonym krążku.

Pozatem należy przy użyciu pieczęci stosować się do szczególnych postanowień w tym przedmiocie.

Na pokwitowaniach, które wydaje biuro podawczo-wykonawcze (§ 176), pieczęci się nie wyciska.

§ 314. Pieczęcie należy zamawiać wyłącznie w miennicy państwowej, w drodze służbowej za pośrednictwem prezesa sądu apelacyjnego, o ile w poszczególnych wypadkach niema zwolnienia od tego obowiązku.

Zamówienia winny pochodzić od kierowników sądu.

Poz. 935. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. o trybie postępowania przy obsadzaniu wolnych stanowisk sędziowskich w sądach apelacyjnych, okręgowych i grodzkich.

Poz. 936. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. o trybie przedstawiania kandydatów na stanowiska prokuratorskie.

Poz. 937. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. w sprawie prowadzenia wykazów stanu służby dla sędziów, prokuratorów, asesorów sądowych i aplikantów sądowych.

Poz. 938. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r, o trybie postępowania przy przenoszeniu sędziów i prokuratorów na inne miejsca służbowe i w stan spoczynku.

Poz. 939. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o trybie powoływania sędziów handlowych.

Poz. 940. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 roku o prawach i obowiązkach oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów handlowych.

Poz. 941. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 roku o ustaleniu tytułów urzędowych prokuratorów i wiceprokuratorów Sądu Najwyższego oraz wiceprokuratorów i podprokuratorów sądów okręgowych.

Poz. 942. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. w sprawie komorników w sądach grodzkich.

I. Komornicy w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

§ 1. Komornicy przy sądach okręgowych stają się komornikami w sądach grodzkich, a w szczególności w tym sądzie grodzkim, w którego okręgu mają swoją siedzibę bez względu na to, czy okrąg ich urzędowy (rewir) obejmuje cały okrąg sądu grodzkiego, jego część, lub sięga poza okrąg danego sądu grodzkiego, albo obejmuje okręgi kilku sądów grodzkich.

§ 5. Komornik używa tytułu „Komornik sądu grodzkiego w .... rewiru ....“ lub „Komornik sądu grodzkiego do spraw ....“. Jeżeli siedziba komornika nie jest siedzibą sądu grodzkiego, określenie powyższe uzupełnia się dodatkiem „z siedzibą w .... “. Dla ułatwienia użycia nazwy w nagłówkach pism i t. p. można używać stempli, których tekst i formę zatwierdza prezes sądu okręgowego. Imię i nazwisko komornika umieszcza się tylko w podpisach.

§ 6. Pieczęć urzędowa komornika o średnicy 36 mm. do tuszu, a 30 mm do laku, z wyobrażeniem orła państwowego, winna odpowiadać przepisom rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 980) i z dnia 20 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 593). Napis na tych pieczęciach będzie następujący „Komornik sądu grodzkiego w .... z dodaniem numeru rozpoznawczego pieczęci, bieżącego dla poszczególnych komorników w okręgu danego sądu okregowego. Wykaz pieczęci według numerów rozpoznawczych prowadzi prezes sądu okręgowego.

W razie zmiany siedziby lub ustąpienia ze stanowiska, komornik zwraca pieczęć do rąk naczelnika sądu grodzkiego, lub przekazuje ją następcy za potwierdzeniem odbioru. W nowej siedzibie komornik otrzymuje pieczęć od poprzednika w urzędzie lub za pośrednictwem naczelnika sądu grodzkiego.

Nowe pieczęcie można zamawiać tylko w mennicy państwowej za pośrednictwem prezesa sądu apelacyjnego w drodze służbowej z podaniem powodów, dla których nowa pieczęć jest potrzebną i ewentualnie za zwrotem dotychczas używanej.

Koszta wykonania pieczęci ponoszą komornicy.

§ 7. Dotychczasowa odznaka komornika pozostaje nadal ze zmianą napisu na „Komornik sądu grodzkiego“.

§ 8. Nazewnątrz domu, w którym urzęduje komornik, winna się znajdować tablica z herbem Państwa i napisem u góry „Komornik sądu grodzkiego w .... rewir ....“ lub

„Komornik sądu grodzkiego w .... do spraw ....“. Kształt, rozmiary i wygląd tablic określają osobne przepisy.

II. Komornicy w okręgach sądów apelacyjnych w Katowicach, Krakowie, Lwowie, Poznaniu i Toruniu.

§ 11. W okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu oraz sądu okręgowego w Katowicach, komornicy sądowi stają się komornikami sądów grodzkich, pozatem przepisy o komornikach nie ulegają zmianom.

§ 12. W okręgach sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie sekretarz lub urzędnik kancelaryjny, któremu poruczono kierownictwo biura komornika, używa w zakresie tych czynności kierowniczych lub wykonania egzekucji przy swoim tytule urzędowym dodatku p. (pełniący) o. (obowiązki) komornika. Pozatem inni sekretarze i urzędnicy (pomocnicy) kancelaryjni spełniając poszczególne czynności wykonania egzekucji dodają w aktach, spisanych w tym zakresie do swego tytułu urzędowego określenie „jako komornik“. Egzekutorzy sądowi i woźni tego określenia nie używają.

Poz. 943. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. o tłumaczach przysięgłych.

§ 1. Tłumaczem przysięgłym może być ten, kto posiada obywatelstwo polskie, korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, jest nieskazitelnego charakteru i wykaże znajomość jezyków, dla których ma być mianowany tłumaczem.

Osoby, pozostające w państwowej służbie cywilnej lub wojskowej mogą być ustanawiane tłumaczami przysięgłymi tylko za zezwoleniem swej władzy przełożonej.

§ 2. Minister Sprawiedliwości ustanawia tłumaczów przysięgłych oraz wyznacza im siedzibę. Ustanowienie tłumacza następuje na podstawie podań złożonych wskutek obwieszczeń zarządzonych przez Ministra Sprawiedliwości w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości w oddzielnym dodatku „Ruch Służbowy“.

§ 7. Tłumacze przysięgli przy wydawaniu aktów i zaświadczeń używają pieczęci urzędowej.

Pieczęć urzędowa tłumacza o średnicy 36 mm. do tuszu, a 30 mm. do laku, z wyobrażeniem orła państwowego, winna odpowiadać przepisom rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 980) i z dnia 20 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 593). Napis na tych pieczęciach będzie następujący: „Tłum. przys. .... (imię i nazwisko) w .... (siedziba)“.

Wykaz pieczęci prowadzi dla tłumaczów swego okręgu prezes sądu okręgowego.

Nowe pieczęcie można zamawiać tylko w mennicy państwowej przez Ministerstwo Sprawiedliwości za pośrednictwem prezesa sądu okręgowego, któremu tłumacz podlega, przyczem należy podać powody, dla których nowa pieczęć jest potrzebna, i zwrócić dotychczas używaną.

Koszta wykonania pieczęci ponoszą tłumacze.

§ 15. Do tłumaczów przysięgłych nie mają zastosowania przepisy o państwowej służbie cywilnej.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do tłumaczów powoływanych w celu porozumiewania się z głuchymi lub niemymi, składającymi swe oświadczenie za pomocą znaków.

Poz. 944. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. o taksie dla tłumaczów przysięgłych.

§ 1. Za tłumaczenie wszelkiego rodzaju pism, sporządzane na żądanie władz i urzędów, tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie poniżej wyszczególnione, a mianowicie za każdą stronicę przekładu:

a) z języka białoruskiego, czeskiego, francuskiego, litewskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ruskiego, (rusińskiego), słowackiego lub żydowskiego (żargon) na język polski . 3 zł.
b) z innego języka europejskiego lub łacińskiego na język polski . . 5 „
c) z języka pozaeuropejskiego na język polski . . . . . 10 „
d) z języka polskiego na język białoruski, czeski, francuski, litewski, niemiecki, rosyjski, ruski (rusiński), słowacki lub żydowski (żargon) . 5 „
e) z języka polskiego na inny język europejski lub łaciński . . . 10 „
f) z języka polskiego na inny język pozaeuropejski . . . . 20 „

§ 2. Za sporządzanie i zaświadczanie zgodności kopji tłumaczenia albo kopji pisma sporządzonego w obcym języku, na żądanie władz i urzędów, tłumacze przysięgli pobierają, jeżeli kopję sporządzono w języku:

a) polskim . . . . . . 50 gr.
b) białoruskim, czeskim, francuskim, litewskim, niemieckim, rosyjskim, ruskim, (rusińskim) słowackim lub żydowskim (żargon) . . . 1 „
c) innym europejskim lub łacińskim. 2 „
d) pozaeuropejskim . . . . 4 „

§ 3. Za sprawdzanie dostarczonego przez władzę lub urząd tłumaczenia i zaświadczanie jego zgodności z oryginałem tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie w wysokości połowy ustanowionych w § 1 stawek zależnie od języka, z którego lub na który tłumaczenie jest dokonane.

§ 4. Przy obliczaniu wynagrodzenia w myśl §§ 1 — 3 niniejszego rozporządzenia uważa się za stronicę 30 wierszy, a za wiersz 45 liter pisma.

Stronicę rozpoczętą liczy się za całą, jeżeli obejmuje więcej niż 15 wierszy, w przeciwnym razie za połowę.

§ 5. Za sporządzanie tłumaczenia, za sporządzanie i zaświadczanie zgodności kopji tłumaczenia oraz za sporządzanie i zaświadczanie zgodności dostarczonego tłumaczenia, na żądanie osób prywatnych, tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie w wysokości podwójnej stawek ustanowionych w §§ 1 do 4.

§ 6. Za przekład podpisu tłumacze przysięgli pobierają 2 zł.

§ 7. Za udział w czynności urzędowej sądu albo innej władzy lub urzędu tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie w wysokości 10 zł. za pierwszą godzinę, a po 5 zł. za każdą godzinę następną. Ponadto jeżeli czynność urzędowa odbywa się poza siedzibą tłumacza przysięgłego, należą mu się diety i zwrot kosztów przejazdu tak, jak biegłym sądowym.

W razie nieprzesłuchania wezwanego tłumacza należy mu się odpowiednie wynagrodzenie za stracony czas i zarobek.

Poz. 945. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r., o biegłych sądowych.

§ 4. Biegłym sądowym może być ten, kto posiada obywatelstwo polskie, korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, zasługuje na pełne zaufanie i ze względu na posiadane wiadomości zawodowe w danej gałęzi wiedzy, umiejętności i sztuki szczególnie nadaje się jako biegły sądowy.

Pozostający w służbie państwowej cywilnej lub wojskowej mogą być ustanowieni biegłymi sądowymi tylko za zezwoleniem swej władzy przełożonej.

§ 5. Biegłym sądowym można ustanowić tylko tego, kto oświadczył gotowość przyjęcia tego stanowiska.

§ 6. Prezesi sądów apelacyjnych zasięgają opinji od prezesów sądów okręgowych co do potrzeby ustanowienia biegłych sądowych dla ich okręgów oraz co do osób, które mają być ustanowione biegłymi. Jeżeli biegły ma być ustanowiony dla całego okręgu apelacyjnego lub dla kilku sądów okręgowych, należy zażądać opinji co do jego osoby od prezesa tego sądu okręgowego, w którego okręgu biegły mieszka.

W razie potrzeby prezesi sądów apelacyjnych wprost lub za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych zażądają opinji co do osób lub przedstawienia osób zdatnych do sprawowania funkcyj biegłego sądowego od właściwych władz, korporacyj lub stowarzyszeń, powołanych do przedstawienia interesów, w którym zakresie mają być ustanowieni (izby przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze, rolnicze, lekarskie, cechy, towarzystwa rolnicze i t. p.).

§ 7. W wypadkach, przewidzianych w § 2 ust. 2, naczelnicy sądów grodzkich zażądają od właściwych urzędów gminnych opinji i przedstawienia osób, które mają być ustanowione biegłymi.

§ 8. Przy ustanowieniu biegłych sądowych prezesi sądów apelacyjnych i naczelnicy sądów grodzkich nie są związani złożonemi propozycjami i opinjami.

§ 9. Biegłemu sądowemu wolno używać tytułu biegłego sądowego z wymienieniem gałęzi wiedzy, umiejętności i sztuki, w której zakresie biegłym ustanowiony został.

Ustanowienie biegłym sądowym nadaje osobie ustanowionej jedyne prawo wydawania opinji w sprawach sądowych lub administracji sądowej.

Poz. 946. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 grudnia 1928 r. określające liczbę izb cywilnych w Sądzie Najwyższym.

Poz. 947. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 24 grudnia 1928 r. w sprawie utworzenia wydziałów handlowych w sądach okręgowych.

Poz. 948. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 grudnia 1928 r. o utworzeniu wydziałów zamiejscowych sądu okręgowego.

Poz. 949. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 grudnia 1928 r. w sprawie ustalenia liczby i siedzib sędziów śledczych.

Poz. 950. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 grudnia 1928 r. o ustaleniu siedzib i okręgów sądów grodzkich na obszarze m. st. Warszawy tudzież powiatów: lubelskiego, łódzkiego i Warszawskiego.

z 31 grudnia Nr. 105 Rok 1928.

Poz. 951. Ustawa z dn. 19 grudnia 1928 r. w sprawie przedłużenia terminu przedawnienia rent i rat rentowych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

Poz. 952. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1928 r. zmieniające rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwo-

wych, przez Skarb Państwa wynajętych, lub administrowanych.

Na podstawie art. 8 ustawy z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 6 ust. z dn. 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) zarządza się co następuje:

§ 1. W § 4, ustępie pierwszym, puncie B rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych przez Skarb Państwa wynajętych, lub administrowanych (Dz U. R. P. Nr. 90, poz. 849) skreśla się wyrazy: „w rozumieniu art. 4 i 6 ustawy o ochronie lokatorów".

§ 2. W § 6 powołanego rozporządzenia po wyrazach: „postanowienia ustępu 1 p. a art. 7" dodaje się: „i art. 8".

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Skarbu, Robót Publicznych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Spraw Wojskowych, Rolnictwa, Poczt i Telegrafów.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 953. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 grudnia 1928 r. o ulgach celnych.

Poz. 954. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 grudnia 1928 r. o uldze celnej na śledzie solone.

Poz. 955. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 22 grudnia 1928 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Sprawiedliwości oraz Komunikacji w sprawie przedłużenia terminu wymiany obligacyj kolei Karola Ludwika i Albrechta tudzież obligacyj kolei węgiersko-galicyjskiej i kolei północnej ces. Ferdynanda na obligacje 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej.

Poz. 956. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 24 grudnia 1928 r. o uldze celnej na kwas siarkowy.

Poz. 957. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 24 grudnia 1928 r. o ulgach celnych na statki.

Poz. 958. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 24 grudnia 1928 r. o ulgach celnych dla maszyn, aparatów i t. zw. walczaków, niewyrabianych w kraju.

Poz. 959. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 24 grudnia 1928 r. o dalszem zawieszeniu cła wywozowego na ługi glicerynowe pomydlane.

Poz. 960. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych z dnia 24 grudnia 1928 r. w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych z dnia 9 lutego 1928 r. w sprawie częściowego wstrzymania emigracji.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 1 grudnia Nr. 278 Rok 1928

Poz. 683. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 19 listopada 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Gniewie.

Poz. 684. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 3 grudnia Nr. 279 Rok 1928

z 4 grudnia Nr. 280 Rok 1928

z 5 grudnia Nr. 281 Rok 1928

z 6 grudnia Nr. 282 Rok 1928

Poz. 685. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów i Ministra Komunikacji z dnia 19 października 1928 r. w sprawie wykonywania przez urzędy kolejowe pomocniczej służby telegraficznej.

I. Zasady pomocniczej służby telegraficznej.

§ 1.

Urządzenia telegraficzne stacyj kolejowych, przeznaczone zasadniczo do wymiany służbowej korespondencji władz, urzędów i organów kolejowych, mogą służyć równocześnie do wymiany korespondencji ogólnej (państwowej i prywatnej) na zasadach podanych niżej.

Udział stacyj kolejowych w wymianie telegramów korespondencji ogólnej nosi nazwę „pomocniczej służby telegraficznej".

Pomocnicza służba telegraficzna może być wykonywaną w zakresie ograniczonym lub w zakresie pełnym.

§ 2.

Pomocnicza służba telegraficzna, wykonywana w zakresie ograniczonym, polega na przyjmowaniu od stron, odtelegrafowaniu i doręczaniu stronom telegramów:

a) państwowych;

b) służbowych Zarządu Poczt i Telegrafów i jego organów;

c) meteorologicznych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie, jego stacyj i obserwatorów;

d) alarmowych, wysyłanych przez instytucje lub osoby prywatne do właściwych władz państwowych o pomoc w wypadkach napadów rabunkowych, pożarów, powodzi, katastrof kolejowych i lotniczych oraz innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowemi zdarzeniami;

e) prywatnych pasażerskich, t. j. nadawanych przez podróżnych lub adresowanych do podróżnych jadących pociągami, a dotyczących spraw związanych z odbywaną przez nich podróżą.

Do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej w zakresie ograniczonym powołane są wszystkie bez wyjątku stacje kolejowe, wyposażone w odpowiednie urządzenia telegraficzne.

§ 3.

Pomocnicza służba telegraficzna, wykonywana w zakresie pełnym, polega na przyjmowaniu od stron, odtelegrafowaniu i doręczaniu stronom, prócz korespondencji wskazanej powyżej w § 2, również wszelkiego rodzaju innej korespondencji prywatnej. Do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej w zakresie pełnym powołane są tylko te stacje kolejowe, które wyznaczy Zarząd Kolei w porozumieniu z Zarządem Poczt i Telegrafów.

Z wnioskami w sprawie zaprowadzenia pomocniczej służby telegraficznej, wykonywanej w zakresie pełnym na jakiejkolwiek stacji kolejowej, względnie zwinięcia jej lub ograniczenia mogą występować oba wymienione Zarządy.

§ 4.

Stacje kolejowe wykonywują pomocniczą służbę telegraficzną zasadniczo jedynie w zakresie obrotu krajowego i tylko niektóre z nich, w drodze wyjątku, na zasadzie porozumienia obu Zarządów, mogą być powołane do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej i w obrocie z zagranicą.

Stacje kolejowe, powołane do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej w obrocie z zagranicą, wykonywują ją w zakresie takim samym, jak urzędy telegraficzne Zarządu Poczt i Telegrafów.

W tych wszystkich wypadkach, gdy z tytułu wykonywanej przez stacje kolejowe pomocniczej służby telegraficznej w obrocie z zagranicą zachodzi potrzeba porozumiewania się z Biurem Międzynarodowem Związku Telegraficznego, z poszczególnemi Zarządami telegrafów zagranicznych lub z prywatnemi Towarzystwami, eksploatującemi międzynarodowe linje telegraficzne, sprawy te załatwia Zarząd Poczt i Telegrafów.

§ 5.

Stacje kolejowe, wyznaczone do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej w zakresie pełnym, wykazywane będą w urzędowych spisach urzędów pocztowo-telegraficznych, wydawanych przez Zarząd Poczt i Telegrafów.

Stacje kolejowe, wyznaczone do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej również i w obrocie z zagranicą, wykazywane będą ponadto w urzędowych spisach Międzynarodowego Biura Związku Telegraficznego — staraniem Zarządu Poczt i Telegrafów.

§ 6.

Urzędową nazwą stacji kolejowej, pełniącej pomocniczą służbę telegraficzną, jest jej urzędowa nazwa uzupełniona dodatkiem „Dworzec".

Ustalona według powyższych zasad nazwa powinna być używana w adresach i nagłówkach telegramów, jakoteż we wszystkich zapiskach urzędowych i korespondencji urzędowej, odnoszącej się do wykonywania pomocniczej służby telegraficznej.

§ 7.

Zarząd Kolei, w porozumieniu z Zarządem Poczt i Telegrafów, wyznacza godziny urzędowania dla każdej stacji kolejowej, pełniącej pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie pełnym (§ 3).

§ 8.

Przekazywanie korespondencji telegraficznej z sieci telegraficznej kolejowej na sieć telegraficzną Zarządu Poczt i Telegrafów lub odwrotnie uskutecznia się w drodze telegraficznej za pomocą specjalnych przewodów łącznikowych, łączących pewne stacje kolejowe, wykonywujące pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie pełnym (§ 3) ze znajdującemi się w ich sąsiedztwie urzędami telegraficznemi Zarządu Poczt i Telegrafów.

Połączone w ten sposób urzędy obu Zarządów noszą nazwę urzędów wymiany. Wyznaczają je oba Zarządy na podstawie wzajemnego porozumienia się.

Przewody łącznikowe załącza się zarówno w stacjach kolejowych, jak i w urzędach Zarządu Poczt i Telegrafów do osobnych aparatów.

Linje łącznikowe buduje i konserwuje własnym kosztem Zarząd Poczt i Telegrafów. Pozostają one jego własnością i objęte są spisem przewodów Zarządu Poczt i Telegrafów.

Urządzenia stacyjne dla przewodów łącznikowych ustawia każdy z obu Zarządów w swoich urzędach własnym kosztem. Pozostają one własnością odnośnego Zarządu.

§ 9.

Pomocniczą służbę telegraficzną w stacjach kolejowych pełni wyłącznie personel kolejowy.

Personel ten, tak samo jak personel urzędów Zarządu Poczt i Telegrafów, obowiązany jest, pod odpowiedzialnością dyscyplinarną i karną, do zachowania i przestrzegania tajemnicy korespondencji telegraficznej państwowej, służbowej i prywatnej.

§ 10.

Pomocnicza służba telegraficzna, wykonywana przez stacje kolejowe, odbywa się wedle obowiązujących każdorazowo przepisów ordynacji telegraficznej i regulaminu telegraficznego, wydawanych przez Zarząd Poczt i Telegrafów, o ile w niniejszym rozporządzeniu w poszczególnych wypadkach nie jest ustalony inny sposób.

O wszelkich zmianach, dotyczących wyżej przytoczonych przepisów i regulaminu, będą miejscowe Dyrekcje Poczt i Telegrafów zawiadamiać odnośne Dyrekcje Kolejowe.

§ 11.

Zarząd Poczt i Telegrafów i Zarząd Kolei przestrzegać będą, by informacje, dotyczące wykonywania pomocniczej służby telegraficznej, a interesujące szerszy ogół, podawane były w odpowiedni sposób do wiadomości publicznej.

§ 12.

Za telegramy państwowe i prywatne, przyjmowane od stron na stacjach kolejowych, lub adresowane do stacyj kolejowych, jako do urzędów odbiorczych obowiązują normalne opłaty telegraficzne według każdorazowej taryfy Zarządu Poczt i Telegrafów.

II. Szczegóły wykonywania pomocniczej służby telegraficznej.

A. Przyjmowanie telegramów od stron.

§ 16

Stacje kolejowe nie mogą odmówić nadawcy przyjęcia telegramu, o ile telegram odpowiada zakresowi pomocniczej służby telegraficznej, wykonywanej zarówno przez urząd nadawczy, jak i przez urząd odbiorczy danego telegramu, czyli:

a) stacje kolejowe, wykonywujące pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie ograniczonym, mogą i obowiązane są przyjmować tylko telegramy wyszczególnione w § 2;

b) stacje kolejowe, wykonywujące pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie pełnym, mogą i obowiązane są przyjmować bądź telegramy wyszczególnione w § 2, gdy w adresie wskazana jest jako urząd odbiorczy stacja kolejowa, wykonywująca służbę telegraficzną w zakresie ograniczonym, bądź wszelkiego rodzaju telegramy państwowe i prywatne, gdy w adresie wskazana jest jako urząd odbiorczy stacja kolejowa, wykonywująca służbę telegraficzną w zakresie pełnym lub urząd Zarządu Poczt i Telegrafów.

§ 17.

Telegramy, dla których miejscem nadania oraz przeznaczenia jest stacja kolejowa, wykonywująca pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie pełnym lub urząd Zarządu Poczt i Telegrafów, mogą być zaopatrzone w następujące płatne wskazówki służbowe, wyrażające specjalne zlecenia nadawców:

= D = pilny,
= RPx = odpowiedź opłacona x złotych,
= TC = sprawdzić
= PC = potwierdzić odbiór telegramem zwykłym,
= PCD = potwierdzić odbiór telegramem pilnym,
= TMx = x adresów,
= CTA = podać wszystkie adresy,
= Exprès = doręczyć przez posłańca na koszt adresata.

Telegramy, dla których miejscem nadania lub przeznaczenia jest stacja kolejowa, wykonywująca pomocniczą w zakresie ograniczonym, mogą zawierać tylko wskazówki = D = i RPx =.

§ 18.

Telegramy, dla których miejscem nadania lub przeznaczenia jest stacja kolejowa, wykonywująca pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie ograniczonym, przyjmowane są na odpowiedzialność nadawców.

§ 19.

Urzędy telegraficzne Zarządu Poczt i Telegrafów przy przyjmowaniu telegramów, w których adresie jako urząd odbiorczy wskazana jest stacja kolejowa, wykonywująca pomocniczą służbę telegraficzną, postępują w myśl postanowień obowiązujących stacje kolejowe, wykonywujące pomocniczą służbę telegraficzną w zakresie pełnym (patrz § 16 p. b, § 17 i § 18).

§ 20.

Przy taryfikacji telegramów, których miejscem przeznaczenia jest stacja kolejowa, nazwa tej stacji, uzupełniona wyrazem „dworzec“, liczy się w adresie za jeden wyraz.

§ 21

Wolne są od wszelkich opłat telegraficznych:

a) telegramy służbowe władz, urzędów i organów pocztowych i telegraficznych, dotyczące przewozu poczty oraz budowy i utrzymania urządzeń telegraficznych i telefonicznych;

b) telegramy meteorologiczne Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie, jego stacyj i obserwatorów oraz telegramy meteorologiczne lotnicze, wysyłane przez stacje meteorologiczne do właściwych lotnisk (lotmet);

c) telegramy alarmowe, wysyłane przez instytucje lub osoby prywatne do właściwych władz państwowych o pomoc w wypadkach napadów rabunkowych, pożarów, powodzi, katastrof kolejowych i lotniczych oraz innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowemi zdarzeniami;

d) telegramy władz wojskowych w czasie mobilizacji i wojny.

e) telegramy i noty służbowe władz, urzędów i organów Zarządu kolejowego lub Zarządu

Poczt i Telegrafów, dotyczące wykonywania pomocniczej służby telegraficznej.

§ 22.

Telegramy służbowe władz, urzędów i organów kolejowych, z wyjątkiem wskazanych pod poz. c § 21, nadawane w urzędach telegraficznych Zarządu Poczt i Telegrafów, przyjmowane są od nadawców nie jako telegramy służbowe, lecz jako telegramy państwowe, za pobraniem pełnych opłat taryfowych.

Telegramy służbowe władz, urzędów i organów kolejowych, nadawane na stacjach kolejowych, lecz adresowane do urzędów telegraficznych Zarządu Poczt i Telegrafów, jako do urzędów odbiorczych lub adresowane do stacyj kolejowych, jako do urzędów odbiorczych, lecz niewłaściwie, wbrew wskazaniom § 24 p. 2, skierowane przez stację kolejową na sieć Zarządu Poczt i Telegrafów, podczas przebiegu na tej sieci, traktowane są jako telegramy państwowe przy wzajemnych zaś rozrachunkach Zarządu Kolejowego z Zarządem Poczt i Telegrafów podlegają opłatom na rzecz Zarządu Poczt i Telegrafów w skali wskazanej w § 13.

B. Wysyłanie telegramów.

§ 23.

Stacje kolejowe przy wykonywaniu pomocniczej służby telegraficznej na przewodach kolejowych winni wysyłać telegramy w następującej kolejności:

A. Telegramy służbowe kolejowe, dotyczące ruchu pociągów; nieszczęśliwych wypadków z pociągami; wysyłania pociągów ratunkowych; zepsucia torów, zwrotnic i sygnałów oraz innych wydarzeń, mogących utrudnić lub nawet wstrzymać prawidłowy ruch pociągów, a wymagających bezwłocznych odpowiednich zarządzeń; zamachów na linje, pociągi i stacje kolejowe i odnośnych zarządzeń; żądania pomocniczych parowozów; przerw łączności telegraficznej i telefonicznej; regulowania zegarów; telegramy dotyczące katastrof lotniczych oraz telegramy meteorologiczne, wysyłane ze stacyj meteorologicznych do właściwych lotnisk (lotmet).

B. Telegramy służbowe kolejowe, dotyczące rozdziału wagonów i zmiany rozkładu jazdy, telegramy państwowe treści pilnej oraz telegramy służbowe Zarządu Poczt i Telegrafów treści pilnej.

C. Telegramy meteorologiczne,

D. Telegramy prywatne pilne.

E. Wszystkie inne telegramy służbowe kolejowe pod punktami a) i b) nie wymienione.

F. Wszystkie inne telegramy państwowe i służbowe Zarządu Poczt i Telegrafów, nie oznaczone, jako pilne.

G. Telegramy prywatne zwykłe.

Telegramy alarmowe, wysyłane przez instytucje i osoby prywatne do właściwych władz państwowych o pomoc w wypadkach napadów rabunkowych, pożarów, powodzi, katastrof kolejowych oraz innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowemi zdarzeniami, uważane są za telegramy służbowe i co do porządku przesyłania ich podpadają pod p. B. niniejszego paragrafu.

C. Doręczanie telegramów stronom.

§ 28.

Doręczanie telegramów, adresowanych do stacyj kolejowych, jako do urzędów odbiorczych uskuteczniają zasadniczo organy kolejowe:

a) bez pobierania jakichkolwiek opłat za doręczanie — wszystkim adresatom, zamieszkałym w granicach wywłaszczenia danej stacji kolejowej, oraz podróżnym i personelowi służbowemu pociągów, zatrzymujących się na danej stacji;

b) za pobraniem opłaty za posłańca za doręczanie adresatom, zamieszkałym poza granicami wywłaszczenia danej stacji, co do których jest pewność, iż nie uchylą się od uiszczenia tej opłaty, jak również w tych tylko wypadkach, gdy stacja kolejowa rozporządza środkami, umożliwiającemi rychłe doręczenie telegramu adresatowi. Gdy zaś stacja kolejowa bądź nie rozporządza odpowiedniemi środkami, bądź nie ma pewności, iż koszty posłańców zostaną jej zwrócone, obowiązana jest bez zwłoki przekazać telegram urzędowi Zarządu Poczt i Telegrafów, w którego okręgu doręczeń zamieszkuje adresat.

Jeżeli w obrębie danej stacji kolejowej znajduje się urząd telegraficzny Zarządu Poczt i Telegrafów, wówczas doręczanie telegramów, w których jako urząd odbiorczy wskazana jest stacja kolejowa może być, na podstawie wzajemnego porozumienia się obu Zarządów, przekazane urzędowi Zarządu Poczt i Telegrafów bądź w całości, bądź częściowo za wyłączeniem telegramów, adresowanych do podróżnych i personelu służbowego pociągów, zatrzymujących się na danej stacji.

D. Reklamacje.

§ 29.

Stacje kolejowe, wykonywujące pomocniczą służbę telegraficzną, obowiązane są przyjmować od stron reklamacje i zażalenia, dotyczące telegramów, nadanych lub odebranych za pośrednictwem stacyj kolejowych, i reklamacjom tym lub zażaleniom nadawać bieg właściwy.

§ 36.

Niniejsze rozporządzenie odnosi się do komunikacji telegraficznej przewodowej i ważność jego nie rozciąga się na komunikację radjotelegraficzną.

§ 37.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje na kolejach państwowych oraz na kolejach prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym.

§ 38.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r., a równocześnie tracą

moc obowiązującą wszelkie rozporządzenia i przepisy, pozostające z niem w sprzeczności.

---

z 7 grudnia Nr. 283 Rok 1928

Poz. 686. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 29 listopada 1928 r. o związkach eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 7 września 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie mebli giętych.

z 10 grudnia Nr. 284 Rok 1928

Poz. 687. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 grudnia 1928 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy.

Poz. 688. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 grudnia 1928 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie.

Poz. 689. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 grudnia 1928 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

z 11 grudnia Nr. 285 Rok 1928

Poz. 690. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 691. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r., o utworzeniu urzędu notarjusza w Żychlinie powiatu kutnowskiego w okręgu sądu okręgowego we Włocławku.

Poz. 692. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poz. 693. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, z dnia 5 grudnia 1928 r., w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na terenie województwa krakowskiego i powiatów: kolbuszowskiego, łańcuckiego, niskiego, przeworskiego, rzeszowskiego i tarnobrzeskiego województwa lwowskiego w roku służbowym 1929/1930.

Poz. 694. Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1928 r., o umorzeniu obligacyj serji I-szej 5% państwowej renty ziemskiej na sumę zł. w zł. 194.900.

z 12 grudnia Nr. 286. Rok 1928

Poz. 695. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1928 r., dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 12 października 1928 r., o zwrocie cła przy wywozie chloranu potasu.

Poz. 696. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1928 r., o ustaleniu ilości spirytusu, jaką Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego powinna zakupić z produkcji krajowej w okresie kampanji gorzelniczej 1929/30 r.

z 13 grudnia Nr. 287. Rok 1928

Poz. 697. Instrukcja, wydana przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli — w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących z umowami, zawieranemi przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe.

z 14 grudnia Nr. 288 Rok 1928

Poz. 698. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 699. Obwieszczenie przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 700. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 15 grudnia Nr. 289 Rok 1928

Poz. 701. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 1928 r. w sprawie zgłaszania list kandydatów na ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych.

z 17 grudnia Nr. 290 Rok 1928

Poz. 702. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 703. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Nowem Mieście powiatu rawskiego w okręgu sądu okręgowego w Piotrkowie.

Poz. 704. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. o utworzeniu urzędów notarjuszy w Klecku, Mirze i Zdzięciole w okręgu sądu okręgowego w Nowogródku.

Poz. 705. Zarządzenie urzędu Emigracyjnego z dnia 7 listopada 1928 r. w sprawie wydawania zaświadczeń na paszporty emigracyjne do krajów zamorskich.

Na podstawie § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o emigracji (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 26, poz. 37), oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 28 września 1928 r. o ustanowieniu ekspozytur Urzędu Emigracyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 805) zarządza się, co następuje:

1) Począwszy od dnia 20 listopada 1928 r. zaświadczenia na otrzymanie bezpłatnych paszportów emigracyjnych do krajów zamorskich wydają Ekspozytury Urzędu Emigracyjnego.

2) Za kraje zamorskie, w rozumieniu ust. 1, uważać należy kraje pozaeuropejskie, do których dojazd odbywa się drogą morską, z wyjątkiem francuskich i hiszpańskich kolonji w Północnej Afryce.

Poz 706. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 29 listopada 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Wąbrzeżnie.

Poz. 707. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 1928 roku w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Tucholi.

Poz. 708. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 5 grudnia 1928 roku w sprawie ograniczenia uprawiania przemysłu okrężnego w Świeciu.

Poz. 709. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 3 grudnia 1928 roku w sprawie ograniczania uprawniania przemysłu okrężnego w Więcborku.

Poz. 710. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. rosyjskich osób prawnych.

z 18 grudnia Nr. 291 Rok 1928

Poz. 711. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 grudnia 1928 roku w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo - Handlowej w Sosnowcu.

Poz. 712. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dn. 25 maja 1928 r. w przedmiocie likwidacji (os. rent. Tynwałd).

z 19 grudnia Nr. 292 Rok 1928

Poz. 713. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1928 roku o wywłaszczeniu gruntu dla potrzeb Państwowej Wytwórni Prochu i Materjałów Kruszących w Zagożdżonie.

Poz. 714. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1928 r. o wywłaszczeniu nieruchomości pod budowę łącznicy kolejowej Nowa Wieś — Kapuścisko Małe.

z 20 grudnia Nr. 293 Rok 1928

Poz. 715. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 roku o utworzeniu urzędu notarjusza w Chojnach, powiatu łódzkiego w okręgu Sądu Okręgowego w Łodzi.

Poz. 716. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 5 grudnia 1928 r. w sprawie ograniczeń w wykonywaniu przemysłu okrężnego w Województwie Poznańskiem.

Poz. 717. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 10 grudnia 1928 r. w sprawie ograniczenia uprawiania przemysłu okrężnego w Osiu pow. Świecie.

Poz. 718. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domów miasta Tarnopola.

z 21 grudnia Nr. 294 Rok 1928

Ogłoszenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 grudnia 1928 r. w sprawie typu mąki żytniej.

Na podstawie § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 grudnia 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa o przemiale pszenicy i żyta (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 882), podaję do wiadomości, że ustalony został typ mąki żytniej najwyższego gatunku.

Wzory tego typu znajdują się w urzędach powiatowej władzy administracji ogólnej gdzie osoby zainteresowane mogą je oglądać.

Poz. 720. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 grudnia 1928 r. o układaniu i przedstawianiu przez izby przemysłowo-handlowe sądom (sędziom) rejestrowym list, zawierających spis biegłych rewidentów.

Poz. 721. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 722. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 22 grudnia Nr. 295 Rok 1928

Poz. 723. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 grudnia 1928 r. o uchyleniu przymusowego zarządu państwowego nad znajdującym się w Polsce mieniem b. ros. Mińskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Poz. 724. Rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 26 listopada 1928 r. o uchyleniu przymusowego zarządu państwowego nad znajdującem się w Polsce mieniem b. ros. Towarzystwa Ubezpieczeń „Rosja", b. ros. Piotrogrodzkiego Towarzystwa Ubezpieczeń, oraz b. ros. Towarzystwa Ubezpieczeń Kapitałów i Dochodów „Życie".

Poz. 725. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1928 r. w sprawie zmiany miejscowości Erywangród w gminie Dłutów, w powiecie łaskim, województwie łódzkiem (na Drzewociny).

Poz. 726. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1928 roku w sprawie zmiany nazwy miasta Maków nad Orzycem, w powiecie makowskim, województwie warszawskiem — (na Maków Mazowiecki).

z 24 grudnia Nr. 296 Rok 1928

Poz. 727. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 728. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi za Dzielność.

Poz. 729. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 10 grudnia 1928 r. o związkach eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 19 listopada 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie maszyn włókienniczych.

Poz. 730. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1928 r. w sprawie przedłużenia terminu do zgłaszania list kandydatów na ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych.

Poz. 731. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 19 grudnia 1928 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do ustalania warunków pracy i płacy robotników rolnych na terenie województw: poznańskiego i pomorskiego na rok służbowy 1929/1930.

z 27 grudnia Nr. 297 Rok 1928

Poz. 732. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 733. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 734. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1928 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów dla budowy drogi nadmorskiej z Wielkiej Wsi do Jastrzębiej Góry w powiecie morskim, w województwie pomorskiem.

z 28 grudnia Nr. 298 Rok 1928

Poz. 735. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 18 grudnia 1928 r. w sprawie ograniczenia uprawiania przemysłu okrężnego w Lidzbarku.

z 29 grudnia Nr. 299 Rok 1928

Poz. 736. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 grudnia 1928 r. w sprawie utworzenia w Bełzie w powiecie sokalskim, województwie lwowskiem ekspozytury Starostwa Sokalskiego.

Na podstawie art. 70 i w związku z art. 108 pkt. 1 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się w Bełzie, w powiecie sokalskim, województwie lwowskiem, ekpozyturę Starostwa Sokalskiego.

§ 2.

Obszar ekspozytury obejmuje następujące gminy powiatu sokalskiego; Bełz, Bezejów, Budynin, Cebłów, Chłopiatyn, Dłużniów, Głuchów, Góra, Horodyszcze waręskie, Hulcze, Kościaszyn, Kuliczków, Leszczków, Liski, Liwcze, Machnówek, Myców, Oserdów, Ostrów, Piwowszczyzna, Prusinów, Przewodów, Przemysłów, Rusin, Siebieczów, Sulimów, Tuszków, Waniów, Waręż — miasto, Waręż — wieś, Wierzbiąż, Winniki, Witków, Worochta, Wyżłów, Żniatyn, Żabcze — murowane, Żużel.

§ 3.

Szczegółowy zakres działania ekspozytury określi Wojewoda lwowski w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 31 grudnia Nr. 300 Rok 1928

Poz. 737. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 27 grudnia 1928 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz, 738. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 grudnia 1928 r. o odebraniu debitu broszurze p. t. „Die fünfte Internationale Konferenz der revolutionären Transportarbeiter".

Poz. 739. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 grudnia 1928 r. w sprawie ustalenia listy mieszkań służbowych urzędników i funkcjonarjuszów Ministerstwa Skarbu oraz podległych mu urzędów.

Poz. 740. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 1928 r. o zwinięciu kancelarji notarjalnej w Zbarażu w okręgu Sądu Okręgowego w Tarnopolu i o utworzeniu drugiej kancelarji notarjalnej w Podwołoczyskach w tym samym okręgu sądowym.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych oraz ze zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

DZIENNIK URZĘDOWY GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR.

Nr. 3 z 14 listopada 1928.

7.

(2,3555).

Rozporządzenie Dyrektora Głównego Urzędu Miar o dopuszczeniu do legalizacji przyrządów do odmierzania benzyny typu *RP* T D5, wytwarzanych przez Górnośląskie Towarzystwo Przemysłowe Sp. z ogr. odp. dawniej Towarzystwo dla Przemysłu Rolnego w Warszawie, znak fabr. „Meta"

§ 1.

Dopuszcza się do legalizacji przyrządy do odmierzania benzyny typu poniżej opisanego, wytwarzane przez Górnośląskie Towarzystwo Przemysłowe Sp. z ogr. odp. dawniej Towarzystwo dla przemysłu Rolnego w Warszawie, znak fabr. „Meta". Przyrządy te powinny być zaopatrzone w znak typu *RP* T D5.

§ 3.

Przyrządy te dozwala się stosować do odmierzania olejów mineralnych, w szczególności benzyny dla samochodów.

§ 7.

Każdy pojemnik powinien być zaopatrzony w oznaczenie „5 *l*". Tarcza liczydła powinna zawierać oznaczenia, wykonane zgodnie z rys. 1. Do oznaczenia jednostki pojemności może być jednak użyta majuskuła zamiast minuskuły, jak na rysunku. Ponadto na przyrządzie powinna być umieszczona firma wytwórcy i znak fabr. „Meta".

Prócz tego na każdym przyrządzie powinna być umieszczona w widocznem miejscu tabliczka z następującym wyraźnym napisem:

„Baczność!

Kupujący otrzyma dokładną miarę tylko w razie przestrzegania następujących wskazówek:

1. Naczynie miernicze przyrządu jest prawidłowo napełnione, gdy płyn osiągnie poziom kresy na szyjce naczynia.
2. Rękojeść kurka może być przestawiona z jednego skrajnego położenia w drugie dopiero po prawidłowem napełnieniu jednego naczynia mierniczego i całkowitem opróżnieniu drugiego.
3. Przed rozpoczęciem odmierzania wskazówka liczydła powinna być nastawiona na zero.
4. Płyn, znajdujący się w wężu, należy do kupującego, wąż powinien więc być dokładnie opróżniony.

GŁÓWNY URZĄD MIAR".

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Nr. 35 z 20 grudnia 1928 r.

406.

Okólnik L. D. IV/1313/3/28 w sprawie statystyki koni wywiezionych zagranicę.

Do wszystkich Dyrekcji Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Jak to wynika z okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 4 października 1928 r. L. D. IV/1193/3/28, konie pracujące stale pod ziemią nie będą obdzielane dowodami tożsamości (rodział I. a. pkt. 3), konie zaś poniżej 4 lat wieku, nie są jeszcze chwilowo obdzielone wymienionemi dowodami (rozdział I. a. pkt 2). Również konie pochodzące z obszaru W. M. Gdańska nie mają dowodów tożsamości (rozdział I-a pkt. 4).

Aby umożliwić Głównemu Urzędowi Statystycznemu prowadzenie dokładnej statystyki koni wywożonych stale zagranicę, mają urzędy celne w tych wypadkach, gdy dla zgłoszonych do wywozu koni nie były wymagane dowody tożsamości koni, umieszczać na karcie zgłoszenia statystycznego następującą adnotację:

> **„. . . . sztuk koni bez dowodu tożsamości w myśl rozdziału I-a pkt. . . . okólnika L. D. IV/1193/3/28".**

Przy przedstawianiu przez urzędy celne Głównemu Urzędowi Statystycznemu zgłoszeń statystycznych na konie wywiezione na stałe za granicę, mogą zajść zatem trzy różne wypadki:

a) do zgłoszenia statystycznego zostaną dołączone żółte kartki wycięte z dowodu tożsamości,

b) zostanie dołączony kwestjonarjusz, wypełniony przez urząd celny, albo

c) na zgłoszeniu statystycznem będzie umieszczona powyżej wymieniona adnotacja,

Przy wywozie względnie wyprowadzeniu koni czasowo zagranicę należy baczyć, aby zgłoszenie statystyczne wystawiane było na karcie odpowiedniego wzoru (wzór Nr. 7 na papierze białym z podłużnemi niebieskiemi paskami).

Warszawa, dnia 30 października 1928 r.

ZBIÓR WYROKÓW NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO ROCZNIK IV. ROK 1926.

Nr. 1085.

W myśl art. 209 i 210 ustawy budowlanej rosyjskiej (zb. praw ros. tom XII cz. I) władze administracyjne uprawnione są do żądania od właścicieli usunięcia tylko takich wad budynków, które powstały wskutek uchybień w utrzymaniu tychże budynków, względnie wskutek nieprawidłowego ich zbudowania i zagrażają bezpieczeństwu publicznemu.

(Wyrok z 21 grudnia 1926 r. I. rej. 1356/26).

Nr. 1086.

Interwencje władzy administracyjnej na zasadzie § 26 roz. Min. z 19 stycznia 1853 austr. Dz. P. P. Nr. 10 w wypadkach grożącego gwałtownego naruszenia posiadania gruntu nie można uzależniać od wykazania prawa własności tego gruntu.

(Wyrok z 22 grudnia 1926 I. rej. 151|24).

Nr. 1088.

Udzielenie pozwolenia na zamianę ziemi z pod lasu nieochronionego na inny sposób jej użytkowania, o ile zachodzą warunki, przewidziane w punktach 1 — 10 art. 720 ros. ust. o ochronie lasów, nie jest uzależnione od swobodnego uznania władz, które w razie odmowy winny uzasadnić, że zmniejszenie przestrzeni leśnej może wytworzyć w danej okolicy niebezpieczeństwo nadmiernego wylesienia.

(Wyrok z 28 grudnia 1926 I. rej. 544|26).

Nr. 1089.

Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej o zwolnieniu funkcjonarjusza państwowego ze służby ze zmniejszonem procentowo uposażeniem emerytalnem nie może być uważane za orzeczenie, stwierdzające nabycie przez niego praw do uposażenia emerytalnego, które w myśl art. 27 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. poz. 46 Dz. Ust. z r. 1924 przyznaje i wymierza wyłącznie właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu, względnie upoważniona przez tę władzę władza II instancji w porozumieniu z właściwą izbą skarbową.

(Wyrok z 29 grudnia 1926 I. rej. 2830|25).

Nr. 1090.

Wedle art. 85 w związku z ustępem 1 i 2 art. 10 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust., o ile zakaz zaliczania przerw w służbie nie ma zastosowania, zaliczenie czasu poprzedniej służby, odbytej przed przerwą, nie może być uzależnione od reaktywacji i może mieć miejsce i w tych wypadkach, gdy funkcjonarjusz został przyjęty do służby bez wszelkich co do poprzedniej służby zastrzeżeń i bez wzmianki o niej.

(Wyrok z 29 grudnia 1926 I. rej. 2065|25).

Nr. 1091.

1. Dekret Rady Regencyjnej z 31 października 1918 p. 36 Dz. Pr. o opiece nad zabytkami sztuki i kultury obowiązuje w Małopolsce na zasadzie rozporządzenia Komisji Rządzącej dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spisza z 1 marca 1919 Dz. Urzęd. Kom. Rządz. p. 39.

2. W sprawach z dekretu Rady Regencyjnej z 31 października 1918 powołany jest do orzekania w I instancji Wojewoda, a w II instancji Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(Wyrok z 31 grudnia 1926 I. rej. 1129|24).

IV.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

1.

Przepisy z dnia 31 grudnia 1928 r. o znakach legitymacyjnych w służbie Policji Państwowej.

§ 1. W celu ułatwienia szybkiego legitymowania się z charakteru i przynależności służbowej przez oficerów i szeregowych P. P. służby śledczej, pełniących służbę w ubraniu cywilnem, oraz przewodników psów policyjnych służby śledczej, ustanawiam dla tych kategorji służby policyjnej pomocnicze znaczki legitymacyjne, jako oznakę służbową.

§ 2. Znaczki służbowe, stwierdzające przynależność do służby śledczej P. P., są dwóch rodzajów: a) znaczek oficerów P. P. służby śledczej i b) znaczek szeregowych P.P. służby śledczej.

§ 3. Wzór znaczka oficerów służby śledczej jest następujący;

Zewnętrzna część znaczka stanowi wieniec kolisty, spleciony z liści laurowych. Zewnętrzna średnica wieńca — 33,5 mm. wewnętrzna — 26 mm. U góry i u dołu wieniec zakryty tarczkami tej samej co wieniec szerokości. Na górnej tarczce wybity napis w dwu rzędach „Policja Śledcza", dolna tarczka z wyrytym numerem kolejnym.

Wewnątrz wieńca w polu z czerwonej emalji nałożony orzeł godła państwowego o rozpiętości skrzydeł 21 mm.

§ 4. Wzór znaczka szeregowych służby śledczej różni się od znaczka oficerów tem, że nie posiada wewnątrz wianka czerwonej emalji, a godło państwowe jest wytłoczone na wewnętrznym krążku znaczka.

§ 5. Wzór znaczka dla przewodników psów jest następujący:

Znaczek okala wieniec z liści laurowych, przewiązany u dołu taśmą w kształcie litery „X". Zewnętrzna średnica — 33,5 mm. wewnętrzna — 26 mm.

Wewnątrz wieńca wytłoczony łeb psa „owczarek" z uszami sterczącemi ku górze, otwartą mordą i wysuniętym językiem. Tło między łbem i wieńcem wypełnione emalją koloru jasnozielonego.

Wszystkie trzy typy znaczków wytłoczone są w białym metalu i lekko oksydowane.

§ 6. Znaczki służbowe, opisane w par. 3 i 4, stanowią dowód przynależności i uprawnień służbowych oficerów i szeregowych służby śledczej P. P., zarówno w stosunku do pozostałych organów P. P., jak i do orgaów innych władz państwowych, samorządowych oraz osób prywatnych, kiedy z powodu czynności służbowych, wymagających szybkiego i uważnego działania, strata czasu na szczegółowe wylegitymowanie się mogłaby niekorzystnie wpłynąć na wyniki postępowania służbowego.

§ 7. Znaczki oficerów i szeregowych służby śledczej mają być noszone na ubranu cywilnem w sposób niewidoczny, a okazywanie tylko w wypadkach potrzeby.

§ 8. Prawo posiadania i używania znaczków służby śledczej (par. 2, 3 i 4) przysługuje oficerom i szeregowym P. P., mającym stały przydział do tej służby.

§ 9. Znaczki służbowe przewodników psów (par. 5) przeznaczone są dla tych funkcjonarjuszów P. P., którzy ukończyli kurs przewodników psów i pełnią tę służbę na czas wykonywania obowiązków tego stanowiska. Noszone być mogą tylko przy ubraniu cywilnem.

§ 10. Kontrolę liczbową i imienną znaczków służbowych, przewidzianych w niniejszem zarządzeniu, wydanych do użytku korpusu P. P., prowadzi Komenda Główna P. P.

Minister

(—) Sławoj Składkowski

V.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2.

Okólnik Nr. 237 z 28 listopada 1928 r. (OB. 1731/2/28.) do PP. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu do Spraw Mniejsz. w Katowicach w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych związków przysposobienia wojskowego.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 26 października r. b. Nr. D.V. 7005/6 wystosowanym do wszystkich Izb Skarbowych i Urzędów opłat stemplowych wyjaśniło, że następujące zrzeszenia:

1) *Związek Harcerstwa Polskiego*, dopóki rządzi się statutem, zatwierdzonym postanowieniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24 czerwca 1923 r. Nr. BS. 1186/23, a zarejestrowanym pod Nr. 743;

2) *Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół"*, dopóki rządzi się statutem, zatwierdzonym postanowieniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 listopada 1920 r. Nr. BS. 640, a zarejestrowanym pod Nr. 387;

3) *Związek Strzelecki*, dopóki rządzi się statutem zatwierdzonym postanowieniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lipca 1922 r. Nr. BS. 1736/22, a zarejestrowanym pod Nr. 743 i

4) *Towarzystwa Gimnastyczne „Sokół"*, o ile ich statuty zgodne są ze statutem, uznanym za wzorowy reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 listopada 1920 r., z którego wyciąg, obejmujący §§ 1—3 załącza się,

są *zwolnione od opłat stemplowych* w granicach, określonych w art. 16, 86 (ustępie drugim), 112 (p. 3), 120 (p. 1 i 2), 137 (p. 8), 139 (p. 1), 144 (p. 1) i 160 (p. 3 i ustęp ostatni) ustawy o opłatach stemplowych.

Powyższe udziela Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do wiadomości i stosowania.

1 załącznik.

Wyciąg ze statutu Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół".

I. Nazwa, siedziba, godło, cel i środki Towarzystwa.

§ 1. Towarzystwo nosi nazwę: „Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół" w . . . . . .

§ 2. Celem Towarzystwa jest podniesienie dzielności fizycznej społeczeństwa polskiego oraz wyrobienie w niem karności, spójni i ofiarności, odpowiedzialności za swe czyny, poczucia obowiązku wobec państwa i wszelkich wogóle cnót obywatelskich, stanowiących podstawy istotnej miłości Ojczyzny.

§ 3. Do osiągnięcia powyższych celów Towarzystwo dąży za pomocą:

a) pielęgnowania rozwoju fizycznego, w szczególności udzielania nauki systematycznej gimnastyki, prowadzenia gier i zabaw ruchowych, przystosowania do celów wychowawczych lekkiej atletyki, prowadzenia ćwiczeń stosowanych, jak: pływanie, narciarstwo, jazda konna i t. p., wreszcie ćwiczeń w obronie własnej, jak szermierka, boks i t. p.;

b) organizowania młodzieży w drużyny młodzieży sokolej, tworzenia dla niej kursów, urządzania ćwiczeń, wycieczek i kolonji letnich;

c) przygotowania młodzieży w stałych drużynach sokolich do praktycznego życia przez stosowne ćwiczenia i wykłady;

d) urządzania ćwiczeń publicznych, zawodów, wycieczek, gier i zabaw ruchowych i towarzyskich, organizowania wykładów, kursów i odczytów, krzewiących idee i cele Towarzystwa;

e) rozbudzania w swych członkach poczucia godności narodowej i osobistej oraz chętnego i bezinteresownego wypełniania obowiązków społecznych i obywatelskich.

Słowem Towarzystwo podejmuje wszelkie niesprzeciwiające się prawu działania i prace, skierowane ku rozpowszechnieniu jego idei i wprowadzeniu w życie jego zadań.

3.

Okólnik Nr. 238 z 1 grudnia 1928 roku (OL 759/35/28) do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie udostępnienia ludności bezpłatnego przeglądania dzienników wojewódzkich.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72. poz. 648) włożyło w § 6 na władze państwowe i samorządowe obowiązek udostępnienia ludności bezpłatnego przeglądania dzienników wojewódzkich.

Obowiązek ten ciąży na wszystkich tych władzach państwowych i samorządowych, które — według dołączonego do rozporządzenia wykazu — obowiązane są prenumerować dziennik wojewódzki.

Dla ujednostajnienia wydanych już w szeregu województw zarządzeń w tej sprawie oraz celem jednolitego uregulowania sposobu udostępnienia ludności zapoznania się z treścią dzienników wojewódzkich — zarządzam, co następuje:

I. Miejsce wyłożenia dzienników wojewódzkich.

Wyłożenie dzienników wojewódzkich winno być uskuteczniane:

1. W Urzędach Wojewódzkich

a) w poczekalni ogólnej dla interesantów, oraz

b) w biurze informacyjno-podawczem:

2. W urzędach powiatowych (starostwach) i ich ekspozyturach

a) w pokoju przyjęć (patrz okólnik M. S. Wewn. Nr. 119 z 18 X. 1926, Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4, poz. 237), oraz

b) w biurze informacyjno-podawczem;

3. W innych urzędach państwowych, podporządkowanych władzom administracji ogólnej, jeżeli pomieszczenia ich nie znajdują się w budynku władzy administracji ogólnej, — w poczekalni albo w biurze informacyjno-podawczem;

4. w lokalach urzędowych powiatowych związków komunalnych i w magistratach miast (gmin miejskich) — w poczekalni albo biurze informacyjno-podawczem;

5. w urzędach gminnych — poczekalni, biurze sekretarza, pisarza gminnego lub t. p.

II. Czas wyłożenia dzienników wojewódzkich.

Dzienniki wojewódzkie winny być wyłożone do przejrzenia:

a) w poczekalniach i pokojach przyjęć — w godzinach przyjęć i posłuchań interesantów

b) w biurach informacyjno-podawczych i w biurach sekretarzy, pisarzy gminnych — przez cały czas otwarcia tych biur dla publiczności.

III. Sposób i forma wyłożenia dzienników wojewódzkich.

a) dzienniki wojewódzkie za lata ubiegłe winny być wyłożone w egzemplarzach oprawnych zaopatrzonych w skorowidze;

b) numery dzienników wojewódzkich z roku bieżącego należy wyłożyć umieszczone na ramce, w teczce lub t. p. dla uchronienia ich przed zbyt szybkiem zniszczeniem;

c) wyłożone egzemplarze należy umieszczać — o ile to jest tylko możliwe — na osobnych stołach, zaopatrzonych w przybory do pisania;

d) przy wejściu do urzędu, w którym są wyłożone dzienniki wojewódzkie, należy od zewnątrz umieścić tabliczki informacyjne, wskazujące gdzie (w którym pokoju) i w jakim czasie można przeglądać odnośne dzienniki;

na drzwiach pokoju poczekalni, biura informacyjno-podawczego — należy nadto wskazać czas (w godzinach), w których można zapoznawać się z treścią dzienników wojewódzkich.

IV. Zechcą PP. Wojewodowie wydać ewentualnie dalsze zarządzenia, zmierzające do udostępnienia lndności przeglądania dzienników wojewódzkich w sposób jaknajbardziej celowy przy uwzględnieniu stosunków lokalnych.

Nadmienia się, iż M. S. Wewn. podaje powyższe zarządzenie do wiadomości innych Ministerstw z prośbą o wydanie analogicznych zarządzeń do podległych im władz i urzędów.

4.

Okólnik Nr. 239 z 28 listopada 1928 r. (AP 7343/6) do PP. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie zaświadczeń dla Konsulatu Argentyńskiego.

W związku z okólnikiem Nr. 110 z dnia 22.IX. 1923 r. (Nr. BO. 20058) Ministerstwo zawiadamia, że celem uproszczenia tak pracy władzom administracyjnym jak również formalności emigrantom; zostały połączone dotychczasowe 3 zaświadczenia, wymagane od emigrantów udających się do Argentyny — a mianowicie zaświadczenia o 1) moralności i dobrych obyczajach, 2) umysłowości i nieuprawianiu żebraniny, 3) zdolności do pracy — w jeden formularz (patrz załącznik), który służyć będzie do poświadczania odrazu wszystkich wymienionych kwalifikacyj emigranta.

1 Załącznik

CERTIFICADO

procesal de mendicidad y enjenacion mental y de aptitud industrial.

ŚWIADECTWO

moralności i dobrych obyczajów, umysłowości i zdolności do pracy.

Certificamos que ....

Zaświadczamy, że p. ....

....

....

No ha sufrido proceso ninguno durante los cinco ultimos anos por delitos contra el orden social o
Nie był karany w ciągu ostatnich 5-ciu lat za wystąpienia przeciwko porządkowi socjalnemu lub za inne

que hayan dado lugar a penas infamantes
wykroczenia pociągające za sobą karę uwłaczającą.

No ha padecito nueca de enjenacion mental ni hecho ejercicio de la mendicidad
Nie był nigdy umysłowo chory i nie uprawiał żebraniny.

Tiene le siguiente aptitud industrial:
Jest zdolny do pracy następującej:

Visto en el Consulado General Argentino en Varsovia.
Sprawdzono w Konsulacie Jeneralnym Argentyńskim w Warszawie.

photographie
fotografja

Gratis

5.

Okólnik Nr. 240 z 28 listopada 1928 r. (OB. 574/2/28.) PP. Wojewodom (wszystkim), Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Departamentowi Służby Zdrowia, Korpusowi Ochrony Pogranicza, Głównej Komendzie Policji Państwowej, Głównemu Urzędowi Statystycznemu i Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie likwidacji Skarbu Narodowego

udziela się do wiadomości w ślad za reskryptem Min. Spr. Wewn. z dnia 10 grudnia 1926 r. i okólnikiem Min. Spr. Wewn. Nr. 45 z 1928 r.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 1669/2
Warszawa,
10 października 1928 r.

Do wszystkich władz centralnych (oprócz Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwa Sprawiedliwości).

Wobec zarządzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. likwidacji Skarbu Narodowego (Dz. U. R. P. Nr. 26/28 r. poz. 234). Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie podległym władzom zarządzeń, celem przesyłania wszystkich kruszców szlachetnych (niezmonetyzowanych) i kamieni drogocennych, otrzymanych przez te władze po dniu ogłoszenia powołanego na wstępie rozporządzenia jako ofiary na cele ogólno-państwowe, lub też uzyskanych bezpłatnie z jakichkolwiek bądź innych tytułów, jako to w drodze przejęcia po dawniejszych rządach zdobyczy wojennej, konfiskaty i t. p. w trybie, ustalonym w p. 1 okólnika tut. z dn. 8 marca 1928 r. L. D VII 68/2 do Centralnej Kasy Państwowej w Warszawie.

Ewentualne wpłaty w gotowiźnie, jako ofiary na cele ogólno-państwowe, mogą być przyjmowane przez kasy skarbowe na dobro budżetu dochodów Ministerstwa Skarbu dz. 5 § 11 (inne dochody).

Odnośnie kruszców szlachetnych zmonetyzowanych obowiązują nadal postanowienia okólników tut. z dn. 27 listopada 1926 r. L. D. K. 4340/WAK i z dn. 8-go marca 1928 r. L. D. VII 68/2 (p. 2).

W trybie postanowień p. 1 powołanego wyżej okólnika z dn 8 marca 1928 r. L. D. VII. 68/2, powinny być również przesyłane do Centralnej Kasy Państwowej przepadłe, po dniu ogłoszenia przytoczonego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej na własność Skarbu Państwa wszelkie odznaki b. państw zaborczych, jak również przedmioty o znaczeniu archeologicznem, historycznem lub artystycznem, celem dalszego przekazania zbiorom państwowym oraz monety i medale o znaczeniu numizmatycznem, celem dalszego przekazania Mennicy Państwowej.

6.

Okólnik Nr. 241 z 26 listopada 1928 r. (AC. 4327/1) do PP. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie nabycia obywatelstwa polskiego na zasadzie art. 4 pkt. 5 ustawy z dn. 20 stycznia 1920 r.

Wobec powstałych wątpliwości co do terminu nabycia obywatelstwa polskiego na zasadzie art. 4 pkt. 5 ustawy z dn. 20. I. 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 44) przez cudzoziemców, zamianowanych na stałe na urząd państwowy względnie tych, którzy urząd ten objęli przed wejściem w życie tej ustawy, oraz zamianowanych wprawdzie po jej wejściu w życie, lecz przed upływem czasokresu, ustalonego w art. 5 rozp. z dn. 7. VI. 1920 r. (Dz. U. R P. Nr. 52, poz. 320) dla skorzystania przez władzę z przysługującego jej prawa „zastrzeżenia", Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, co następuje:

Nabycie obywatelstwa polskiego, z tytułu wyżej wskazanego, zasadniczo, nastąpić mogło dopiero z chwilą wejścia w życie ustawy z dn. 20. I. 1920, przez którą ten tytuł nabycia obywatelstwa został ustanowiony.

Na tej zasadzie mógł cudzoziemiec stać się obywatelem polskim najwcześniej z dniem 31. I 1920 r., t. j. z dniem ogłoszenia ustawy w Dzienniku Ustaw.

Art. 5 rozp. z dn. 7. VI. 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 52, poz. 320) postanawia, że „zastrzeżenie" władzy, co do skutków przyjęcia do urzędu państwowego ze względu na sprawę obywatelstwa winno być uwidocznione w piśmie nominacyjnem i wprowadza dalsze ograniczenie w tym kierunku, iż co do osób zamianowanych przed wejściem w życie rozp. lub w ciągu następnych trzech miesięcy, władza może skorzystać z przysługującego jej prawa zastrzeżenia w okresie 6 miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Prawo zastrzeżenia ma zatem w tych wypadkach moc zawieszającą skutki prawne z art. 4 pkt. 5 ustawy.

Nie wynika jednak z postanowień wspomnianego wyżej art. 5 rozp., ażeby w wypadkach nieskorzystania przez władzę z prawa zastrzeżenia nabycie obywatelstwa nastąpiło dopiero z chwilą upływu terminu, do którego zastrzeżenie to mogło być zgłoszone.

Tytułem bowiem nabycia obywatelstwa polskiego jest fakt przyjęcia na urząd publiczny względnie fakt objęcia urzędu publicznego, o ile to jest zastrzeżone w specjalnych ustawach, wobec czego miarodajnym może być tylko termin, w którym ten fakt miał miejsce.

Ponieważ rozp. traktuje narówni zgłoszenie zastrzeżenia w piśmie nominacyjnym, z zastrzeżeniem zgłoszonem w terminie wskazanym w art. 5 rozp., to przyjąć należy z jednej strony, iż w wypadkach zgłoszenia w terminie zastrzeżenia, dana osoba wogóle nie stała się obywatelem polskim, z drugiej zaś strony, iż w razie braku dodatkowego zastrzeżenia dana osoba przyjęta

została na urząd państwowy bez zastrzeżeń, już w czasie oznaczonym w piśmie nominacyjnem.

Reasumując powyższe Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż osoby przyjęte na stałe na urząd państwowy przed wejściem w życie ustawy z dn. 20.I.1920 r., o ile nie uczyniono zastrzeżenia w czasie oznaczonym w art. 5 rozp. z 7.VI.1920 r., stały się obywatelami polskimi z dniem 31 stycznia 1920 r., osoby zaś zamianowane po wejściu w życie tej ustawy, w razie braku zastrzeżenia, z dniem oznaczonym w piśmie nominacyjnem względnie z chwilą objęcia urzędu publicznego.

7.

Okólnik Nr. 242 z 5 grudnia 1928 roku (OB. 1698/8.) do P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie zwrotu opłat szkolnych.

Okólnikiem z dnia 21 listopada 1928 r. Nr. O. Prez. 7301 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmiło co następuje:

Za dzieci uczęszczające do prywatnych szkół artystycznych, a w szczególności do szkół muzycznych (z wyjątkiem szkół muzycznych w Warszawie i Poznaniu) i szkół sztuk plastycznych, wyszczególnionych w rozdziale IV wykazu, ogłoszonego w Monitorze Polskim z dnia 31-go sierpnia 1928 r. Nr. 200, poz. 446 — przysługuje rodzicom zwrot opłaty szkolnej na podstawie zaświadczenia, wydanego przez właściwe Kuratorjum Okręgu Szkolnego, a stwierdzającego, że w danej miejscowości niema równorzędnej państwowej szkoły artystycznej.

Powyższe udziela Ministerstwo Spr. Wewn. do wiadomości i stosowania, nawiązując do okólników swoich z dnia 30 września r. b. Nr. 178 i z dnia 27 października r. b. Nr. 207.

8.

Okólnik Nr. 243 z 6 grudnia 1928 roku (Apr. 1051/2/28) P. P. Wojewodom (wszystkim) Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy w sprawie wyrobu grysiku pszennego.

do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
(Nr. Apr. 1051/2/28
Warszawa, 6 grudnia 1928 r.

Do

Pana Wojewody

w Białymstoku

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powołując się na pismo Pana Wojewody z dnia 16-go listopada b. r. Nr. Sm. 7633/28 w sprawie wyrobu grysiku pszennego wyjaśnia, że zgodnie zresztą z treścią pisma okólnego z dnia 16. XI. b. r. Nr. Apr. 1051/1/28 — wyrób grysiku pszennego — t. zw. kaszki manny nie jest objęty zakazem przewidzianym w § 1-ym rozporządzenia z dnia 10 października b. r. Nr. D. U. 87. p. 769.

9.

Okólnik Nr. 244 z 7 grudnia 1928 roku (Apr. 8904/1). do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie przekazania Wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy niektórych decyzyj Ministra Spraw Wewnętrznych z ustawy antialkoholowej.

W art. 6 ustawy z dnia 23. IV. 1920 roku o ograniczeniu w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (D. U. R. P. ex 1922 r. Nr. 35, poz. 299) przewidziane są minimalne odległości, w jakich mogą się znajdować miejsca sprzedaży napojów alkoholowych od granic kościołów, szkół, sądów i t. d. Jednakże ustęp 3 tegoż artykułu przewiduje odstępstwa od tych postanowień, a decyzja w tych wyjątkowych wypadkach przysługiwała Min. Skarbu. i Min. Spraw Wewnętrznych.

Obecnie, w myśl rozporz. Min. Spr. Wewn. z dnia 24 X. b. r. (D. U. R. P. Nr. 95, poz. 841) wspomniane uprawnienia Min. Spr. Wewn. zostały przekazane P. P. Wojewodom i P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy. Ponieważ rozporz. to weszło w życie z dniem 22. XI. b. r., zechce P. Wojewoda (P. Komisarz Rządu) na zapytania Min. Skarbu przesyłać opinję swą bezpośrednio do tegoż Ministerstwa, powołując się na odpowiedni § rozporządzenia z dnia 24. X. b. r.; również sprawy, będące w toku załatwiania, należy kierować z ostateczną opinji wprost do Ministerstwa Skarbu.

Przy wydawaniu współdecyzyj należy brać pod uwagę następujące okoliczności:

1. czy udzielenie petentowi koncesji nie przekracza ustawowej liczby koncesyj, przeznaczonej dla danej gminy;

2. czy udzielenie petentowi koncesji na lokal, położony w bliskości kościoła, szkoły i t. p, nie będzie zagrażało bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu;

3. czy ze strony instytucyj publicznych, położonych w sąsiedztwie zamierzonego miejsca sprzedaży alkoholu, niema uzasadnionego sprzeciwu;

4. czy petent jest osobą, dającą gwarancję, że powierzone sobie uprawnienia będzie wykonywał należycie (przeszłość petenta, opinja którą cieszy się wśród społeczeństwa etc.);

5. czy petent nie jest osobą podstawioną, a istotnym posiadaczem lokalu nie jest osoba, nie zasługująca na stosowanie względem niej wyjątku.

Jednocześnie Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż w osadach, mających charakter miejski, należy przestrzegać odległości przewidzianych dla miast.

10.

Okólnik Nr. 245 z 4 grudnia 1928 (OB. 1986) do P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie zapobieżenia obniżeniu dochodu z opłat stemplowych przez kilkakrotne używanie weksli blanco.

Urzędy państwowe i przedsiębiorstwa państwowe, przy zawieraniu umów o dostawy i roboty i t. p., jako też przy kredytowaniu należności Skarbu Państwa lub przedsiębiorstw państwowych żądają niejednokrotnie złożenia wekslu blanco, to jest bądź blankietu wekslowego, zaopatrzonego jedynie w podpisy bądź nawet wypełnionego ale nie całkowicie, a mianowicie nie wymieniającego sumy wekslowej.

Po zlikwidowaniu stosunku prawnego, z powodu którego nastąpiło złożenie wekslu blanco, weksel ten zostaje zwrócony stronie i zazwyczaj jest przez nią ponownie używany i to nawet wielokrotnie. Przez takie wielokrotne użycie tego samego wekslu blanco Skarb Państwa ponosi stratę, gdyż opłata stemplowa w maksymalnej wysokości 30 zł., przewidziana w ustępie drugim art. 122 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) zostaje uiszczona tylko raz jeden, mimo, że weksel ten pełnił właściwą sobie funkcję przy większej ilości stosunków prawnych.

Zgodnie z żądaniem Ministerstwa Skarbu, opartem na opinji Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, należy zarządzić, by właściwe organa podwładne we wszystkich przypadkach, w których składanie wekslu blanco jest praktykowane, uzależniały zawarcie umowy, względnie kredytowanie należności, od wyrażenia przez stronę drugą zgody na skasowanie (unieważnienie) wekslu blanco przed wydaniem go stronie, po zlikwidowaniu odnośnego stosunku prawnego.

Najodpowiedniejszem miejscem do tego wyrażenia zgody jest deklaracja, przy której strona składa weksel blanco. Klauzuli, o której mowa, można nadać brzmienie następujące: „Zgadzam się na skasowanie wekslu wyżej wymienionego przed zwróceniem mi go“.

Wybór sposobu skasowania należałoby pozostawić organowi, który zwraca weksel. Nadawałoby się do tego np. przekreślenie przedniej strony wekslu na krzyż, umieszczenie na przedniej stronie wekslu ręcznie lub mechanicznie słowa: „skasowany“, wycięcie części wekslu, zawierającej podpisy.

11.

Okólnik Nr. 246 z 6 grudnia 1928 r. (Z.O. 4553/28) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie kwalifikowania kandydatów do seminarjów nauczycielskich ze względu na wadliwą wymowę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości i wydania odpowiednich zarządzeń władzom podległym celem zastosowania się tych władz do wymagań Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH i OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
Nr. I-16453/28. Odpis
Warszawa, d. 16 listopada 1928 r.

W związku z rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 1921 r. Nr. I-16100/21 (Dz. Urz. Nr. 13, poz. 132) w sprawie przydatności fizycznej kandydatów do zawodu nauczycielskiego, a specjalnie w związku z punktem 4-ym wzmiankowanego rozporządzenia, zakazującym przyjmowania do seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich osobników, dotkniętych zaburzeniami mowy, oraz w związku z postanowieniami, zawartemi w par. 4 regulaminu przyjmowania uczniów do państwowych seminarjów nauczycielskich (Dz. Urz. z r. 1926 Nr. 10 poz. 114), Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

Przez zaburzenia mowy, bezwzględnie dyskwalifikujące kandydata do zawodu nauczycielskiego, rozumieć należy przedewszystkiem jąkanie się, następnie bełkotanie i wybitną mowę nosową.

Pamiętać należy, że zaburzenia mowy najczęściej świadczą o obciążeniu neuropatycznem osobnika i dlatego na jego stan nerwowy należy zwrócić baczną uwagę.

Warunkowo na pierwszy kurs seminarjum nauczycielskiego lub ochroniarskiego można przyjmować kandydatów, dotkniętych nieznacznem zacinaniem się, lekkim stopniem wadliwego wymawiania, nieznaczną mową nosową, mową zbyt szybką, t. zw. trzepotaniem. Od przyjętych kandydatów żądać jednak należy poddania się specjalnemu leczeniu i od wyników leczenia uzależnić przyjęcie ich na kurs następny.

W razach wątpliwych co do przydatności kandydatów do zawodu nauczycielskiego ze względu na zboczenia wymowy, należy kierować zakwestjonowanych kandydatów do jednej z państwowych poradni do leczenia zboczenia mowy, a mianowicie w Warszawie przy Instytucie Pedagogiki Specjalnej (Plac Trzech Krzyży 4/6), w Krakowie przy klinice neurologiczno-psychjatrycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego (Dyrektor Prof. Dr. Piltz), we Lwowie w Poradni szkolnej przy ul. Strzeleckiej 5.

Na jednoroczne lub dwuletnie kursy nauczycielskie nie należy przyjmować kandydatów nawet z nieznacznemi zaburzeniami mowy, gdyż w tym wieku poprawa wymowy jest już bardzo utrudniona, zły zaś wzór mowy u nauczyciela bardzo niekorzystnie odbija się na wymowie uczniów.

Zechce Kuratorjum zawiadomić o powyższem dyrektorów i lekarzy szkolnych seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich państwowych i prywatnych.

12.

Okólnik Nr. 247 z 10 grudnia 1928 r. (OB 1805) w sprawie kasowania znaczków stemplowych na rachunkach P. P. Wojewodom, Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i Naczelnikowi Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

do wiadomości i stosowania.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 1805
Warszawa, d. 10 grudnia 1928 r.

Do
Pana Wojewody
w Warszawie

Na sprawozdanie z dnia 18 października 1928 r. Nr. 413 wymienionej w nagłówku sprawie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — w porozumieniu z Ministrerstwem Skarbu — oznajmia, co następuje:

Uiszczenie opłaty stemplowej od rachunku *znaczkami stemplowemi* wtedy tylko jest prawidłowe.
1) gdy opłata stemplowa, przypadająca od danego rachunku, nie przekracza bez 10% dodatku nadzwyczajnego — kwoty 100 złotych;
2) gdy naklejono znaczki stemplowe w należnej wysokości, a zarazem 3) gdy znaczki te skasowano *w jeden ze sposobów, przewidzianych w ustępie trzecim art. 74 ustawy o opłatach* stemplowych. Zatem nie skasowanie znaczków stemplowych na rachunku, lub skasowanie ich wadliwe (np. przez przekreślenie atramentem na krzyż) lub też w sposób, który jedynie częściowo pokrywa się ze sposobem kasowania, przewidzianym w wymienionym artykule (skasowanie bądź tylko datą, bądź tylko pieczątką firmową) należy uważać za „uiszczenie w sposób nieprawidłowy". Natomiast naklejanie znaczków stemplowych na odwrotnej stronie rachunku, o ile pozatem zachodzą warunki, podane wyżej pod 1 do 3 jest dozwolone.

Kwestję, jak należy postąpić w razie stwierdzenia, że opłatę uiszczono w sposób nieprawidłowy, normuje wyczerpująco § 75 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713 z r. 1926). Z postanowień tego paragrafu wynika, że przesyłanie urzędom skarbowym zakwestjonowanych rachunków nie jest nakazane.

13.

Okólnik Nr. 248 z 11 grudnia 1928 r. (Apr. 1196/1-28) do PP. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie normalizacji przemiału.

Mąka żytnia.

W związku z ogłoszonem w Dzienniku Ustaw z dn. 7 b. m. Nr. 98, poz. 882 Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych o przemiale pszenicy i żyta, zarządza się co następuje:

Uchylając pismo okólne z dn. 10. XI 1928 r. Nr. Apr. 1012/1-28, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi rozesłany Panom Wojewodom wzór mąki żytniej uważać aż do dalszego zarządzenia jako *typ obowiązujący*, według którego wszystkie bez wyjątku młyny obowiązane są z dniem 15 m. m. przemielać żyto na mąkę jako gatunku najwyższego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zdaje sobie sprawę, że dostarczone Panom Wojewodom w myśl pisma z dnia 10 listopada b. r. Nr. Apr. 1012/1-28 ilości mąki żytniej nie wystarczą dla zaopatrzenia wszystkich zainteresowanych w odpowiednie wzorce mąki przepisowej. Ponieważ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za konieczne, by każdy młyn posiadał u siebie wzorzec mąki typowej przeto w tym celu Starostowie powinni zawiadomić młyny o konieczności posiadania w *ich własnym interesie* w każdym młynie, wzorca mąki „typowej", którą mogą sobie dowolnie nabywać i przedstawiać Staroście, dla urzędowego stwierdzenia zgodności jej ze wzorcem mąki, znajdującym się w Starostwie.

Wzorce te w młynach powinny być umieszczone w dwóch szklanych słoikach (możliwie z bronzowego szkła), z których jeden szczelnie zamknięty Starosta opieczętuje urzędową pieczęcią i umieści na nim nalepkę z napisem „Urzędowo stwierdzony typ mąki żytniej". Pod napisem tym powinna znajdować się pieczęć Starostwa, data i podpis urzędnika, który stwierdził, że znajdująca się w słoiku mąka odpowiada typowi. W drugim słoiku, nieopieczętowanym, szczelnie zamykanym, winna znajdować się mąka dla potrzeb młyna przy przemiale żyta na mąkę według obowiązującego typu.

Niezależnie od tego wskazane jest aby zakłady przemysłowe przerabiające mąkę żytnią w przepisowej jakości (piekarnie i t. p.) również zgłosiły do Starostw próby mąki dla urzędowego potwierdzenia zgodności tych wzorców z obowiązującym typem.

Obowiązujący typ mąki żytniej należy dostarczyć tym wszystkim zakładom państwowym, komunalnym i wyższym zakładom naukowym, znajdującym się na terenie Województwa, — które zajmują się badaniem mąki dla celów naukowo-doświadczalnych jak zarówno i tym, które mają zlecone dokonywanie kontroli artykułów żywnościowych.

Podczas lustracyj młynów i zakładów przerabiających mąkę żytnią na pieczywo i inne wyroby, należy badaną mąkę porównywać bądź z typem mąki znajdującym się na miejscu lustracji, w urzędowo opieczętowanem naczyniu, bądź porównywać z zabranym przez lustratorów wzorcem.

O ile badana mąka porównywana będzie ze znajdującym się na miejscu lustracji wzorcem należy po dokonaniu czynności badawczych słoik z mąką typową zpowrotem szczelnie zamknąć i opieczętować. Badanie mąki żytniej w miejscach lustracji, o ile dotyczyć będzie mąki „ty-

powej", winno odbywać się tylko według próby wodnej t. zw. systemem Pekara.

Przystępujący do czynności badawczych winni być zaopatrzeni w niezbędne przybory, a w szczególności w świder do pobierania mąki i płytki (gładkiej drewnianej) do prób Pekara. Właściwości mąki nakazują pobieranie prób z głębi worka bądź dzieży t. j. z warstwy odległej od wpływów atmosferycznych. Drogą próby wodnej (systemem Pekara) łatwo porównać barwę mąki badanej z obowiązującym typem mąki wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 1 grudnia r. b. (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 882). Technika badania jest następująca: mąkę o urzędowo ustalonym typie i próbę mąki, która ma być poddana badaniu układa się warstwami obok siebie na gładkiej tabliczce o której wyżej mowa, a przycisnąwszy je tafelką szklaną, metalową lub rogową, nadaje się każdej próbce mąki powierzchnię ścisłą, gładką i równą; następnie nadając każdej próbce mąki oddzielnie prawidłowy kształt czworokątny, przez odcięcie nierównych brzegów, przesuwa się obydwie warstewki ku sobie w ten sposób aby stanowiły jedną powierzchnię bez zmieszania się jednak ze sobą, poczem za pomocą tafelki wyrównuje się ponownie powierzchnie mączne, które po zdjęciu jej wykazują różnicę w odcieniach barw porównywanych gatunków mąki; uwidacznia to się zupełnie wyraźnie po ostrożnem zanurzeniu takiej powierzchni mącznej w stojącej zimnej wodzie na 1—2 minuty, przyczem po wyjęciu badanej mąki z wody uwidaczniają się drobniutkie cząstki otrębowe i ewentualnie cząsteczki obcych ziarn,— jako ciemniejsze punkciki na powierzchni mącznej, co wybitnie wykazuje mąka zawierająca w sobie zmielone cząstki kąkolu.

Próba wodna t. zw. Pekara, daje możność doraźnego zorjentowania się czy badana mąka różni się od wzoru mąki przesłanej Urzędom Wojewódzkim jako typ obowiązujący.

W razie stwierdzenia przy próbie Pekara, że mąka badana jest jaśniejsza od obowiązującego typu mąki, należy sporządzić o tem odpowiedni protokół w obecności biegłego. Opinja biegłego winna być zaprotokółowana. Obecny przy lustracjach biegły winien podpisać wszystkie protokóły z lustracji, w których szczegółowo należy sformułować orzeczenie lustratorów. Sprawę wyboru kandydatów na biegłych, którzy powinni być wybierani z pośród osób o wysokich kwalifikacjach fachowych i moralnych—pozostawia się uznaniu Panów Wojewodów. O ile Panowie Wojewodowie uznają za wskazane, mogą powoływać biegłych z grona terytorjalnych organizacyj przemysłu młynarskiego względnie z pośród solidnych na miejscu młynarzy.

Ponadto organy kontrolujące przepisowość mąki mają również możność przesyłania próbek zakwestjonowanej mąki do laboratoryjnego zbadania, o ile zajdzie wątpliwość co do jakości (składników) badanego produktu. W takich wypadkach każda próba pobrana celem przesłania do laboratorjum, powinna być opieczętowana lakiem, z wyciśniętą pieczęcią organu kontrolującego (względnie jego władzy) i opatrzona dowodem od kogo i kiedy została pobraną: nazwisko, adres młyna, piekarni, sklepu, składu mąki lub zakładu przerabiającego mąkę.

Również wskazane jest podawać krótką charakterystykę danej próby według oświadczenia właściciela zakładu względnie przedsiębiorstwa. Na każdej pobranej próbie winien być uwidoczniony numer protokółu lustracji.

W miesiącu styczniu 1929 r. dokonany będzie wymiał mąki 70% z żyta o ciężarze gatunkowym 70 klg. na hektolitr i otrzymana w ten sposób mąka w ilości po ca 100 klgr. zostanie rozesłana Panom Wojewodom jako nowy obowiązujący typ mąki żytniej (najwyższego gatunku).

Po otrzymaniu mąki tej Panowie Wojewodowie wydadzą dalsze zarządzenia w myśl niniejszego okólnika.

Odnawianie typów następować będzie mniej więcej w okresach co 3 — 4 miesiące o czem w myśl § 2 ustęp 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 grudnia b. r. (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 882) ogłaszane będzie w Monitorze Polskim.

Mąka pszenna.

Badania mąki pszennej pod względem procentowości przemiału należy dokonywać w miejscach lustracji próbą Pekara. W razie wątpliwości należy przesyłać próbki do analizy do właściwego zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

Badanie procentowości przemiału pszenicy można oprzeć również na danych z ksiąg przemiałowych, o ile młyny je prowadzą. Kalkulacja przemiału pszenicy może przewidywać tylko mąkę 65% jako gatunek najwyższy, ewent. kilka procent (3 — 5) grubego grysiku kaszy manny, oraz kilka procent (6—7) mąki pszennej poślednich gatunków i otręby.

W wypadku zakwestjonowania przepisowości mąki żytniej bądź pszennej należy postąpić zgodnie z obowiązującemi w tej mierze przepisami.

14.

Okólnik Nr. 249 z 11 grudnia 1928 roku (OB. 832/10) P. P. Wojewodom Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i Naczelnikowi Urzędu do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie składek na rzecz Z. U. S. od jednorazowych zasiłków względnie dodatków.

do wiadomości i stosowania.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 832|10.
Warszawa,
dnia 11 grudnia 1928 r.

Odpis.

Do
Pana Wojewody
w Katowicach

Na sprawozdanie tamt. z dn. 3 listopada 1928 r. Nr. BG. 6054 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — zgodnie z wyjaśnieniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej — oznajmia, co następuje:

W myśl art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24. XI. 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych do wynagrodzenia, służącego za podstawę ubezpieczenia, zaliczać należy, obok stałego wynagrodzenia miesięcznego, wszystkie te choćby jednorazowe wynagrodzenia, które ubezpieczony otrzymuje na podstawie przepisów prawnych, umowy lub zwyczaju, które zatem mogą być uważane za uzupełnienie wynagrodzenia służbowego. Natomiast jednorazowe gratyfikacje i zasiłki: nieprzewidziane przepisem prawnym lub umową ani też nie wpłacane na podstawie zwyczaju, mogącego być uważanym za źródło powstania prawa do takiej gratyfikacji, jak np. bilansowe 13-ta pensja i t. p., które zatem mają charakter świadczeń przygodnych, wpływających z dobrej woli pracodawcy i to nie jako wynagrodzenie za pracę, lecz raczej tylko z okazji pracy, nie podlegają zaliczeniu do wynagrodzenia, branego pod uwagę przy zaliczaniu pracownika do grupy zarobkowej.

Jednorazowe zasiłki, względnie dodatki — wypłacane wszystkim funkcjonarjuszom państwowym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 stycznia 1928 roku (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 41), ustawy o prowizorjum budżetowem z dnia 31 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 409) oraz ustawy skarbowej z dnia 22 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622, winny być wliczone do podlegającego ubezpieczeniu wynagrodzenia, jako oparte na przepisie prawnym i mające charakter uzupełnienia wynagrodzenia.

15.

Okólnik Nr. 250 z 10 grudnia 1928 roku (AP. 8631/1.) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy o trybie postępowania karno-administracyjnego w sprawach o niedozwolony przemiał zboża.

W związku z art. 5, 7, 9 i 29 rozporządzenia Prezydenta Rrzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38. poz. 365) oraz § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10. X. 1928 r. o przemiale pszenicy i żyta (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 769) udziela się następujących wskazówek co do trybu postępowania w sprawach oznaczonych w nagłówku.

Orzeczenie karne w sprawie o przekroczenie przepisów rozporządzenia z dnia 10 października 1928 r. wydaje ta powiatowa władza administracji ogólnej, na której obszarze wykroczenie popełniono, bez względu na to, czy ujawniono go na obszarze jej podległym, czy też innym.

Do tejże władzy również należy zarządzenie zajęcia mąki zakwestjonowanej (art. 9 ust. 1). Natomiast do tej władzy, na której obszarze mąkę zakwestjonowano, należy wykonanie zajęcia (na żądanie władzy zarządzającej zajęcie), jak również zarządzenie sprzedaży jej w drodze publicznego przetargu w warunkach przewidzianych w art. 9 ust. 3, względnie po uprawomocnieniu się orzeczenia o konfiskacie (art. 29 ust. 2).

Ponieważ mąka taka, jako pochodząca z niedozwolonego przemiału, nabyta w drodze publicznego przetargu, nie może być używana w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku (Dz. U R. P. Nr. 87, poz. 769 § 3), przeto już w obwieszczeniu o przetargu wskazanem jest zastrzeżenie to podać do wiadomości publicznej, aby uniknąć zgłaszania się nieodpowiedniej kategorji nabywców.

Naturalnie zajęciu i konfiskacie mąka podlega tak długo, jak pozostaje w posiadaniu osoby ściganej za dane wykroczenie.

Kwoty uzyskane ze sprzedaży — odnośna władza wpłaca do Kasy Skarbowej, kwit zaś, jako dowód wpłaty, przesyła władzy, która wydała orzeczenie o konfiskacie.

Korespodencję w tych sprawach należy traktować jako pilną.

16.

Okólnik Nr. 251 z 10 grudnia 1928 r. (OP. 323/4. R. 28.) do P. P. Wojewodów wszystkich, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Komendanta Głównego Policji Państwowej w sprawie wysługi emerytalnej pracowników kolejowych w W. M. Gdańsku.

Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z dnia 15 listopada 1928 r. L. D. I. 13931/5/28 — z powołaniem się na poprzednie pismo okólne z dnia 7. 12. 1927 r. L. D. I. 14407/5 (podane do wiadomości okólnikiem Min. Spr. Wewn. z dnia 10. 3. 1928 r. Nr. 35 — OP. 323/R. 28) udzieliło następującego wyjaśnienia w sprawie wysługi emerytalnej pracowników kolejowych w W. M. Gdańsku:

Rząd Polski zawarł dnia 22 października 1921 r. z W. M. Gdańskiem umowę, która jest ogłoszona pod pozycją 67 części II wydanego przez Komisarjat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku „Zbioru dokumentów urzędowych dotyczących stosunku W. M. Gdańska do Rzeczypospolitej Polskiej“. Umowa ta reguluje sprawę przejęcia przez Polski Państwowy Zarząd Kolejowy do swej służby tych funkcjonarjuszów, którzy w chwili objęcia przez Polski Zarząd Kolei na obszarze W. M. Gdańska znajdowali się w służbie kolejowej gdańskiej.

W myśl tejże umowy wszyscy funkcjonarjusze kolejowi gdańscy, którzy we właściwym terminie złożyli odpowiednie oświadczenia i zostali przez Polski Państwowy Zarząd Kolejowy przejęci bezpośrednio ze służby kolejowej W. M. Gdańska, mają być uważani za przyjętych do polskiej służby kolejowej od dnia definitywnego objęcia przez Polskę zarządu kolejowego na obszarze W. M. Gdańska. Przejęcie to, czyli zatrzymanie tych funkcjonarjuszów nadal w dotychczasowej służbie kolejowej, nastąpiło z zastrzeżeniem zachowania przez nich nabytych i udowodnionych praw, a między niemi również praw i pretensyj wypływających ze stanowiska służbowego, nabytych na podstawie niemieckich przepisów do dnia przejęcia.

Wobec takiego zobowiązania, przyjętego przez Rząd Polski, nie można traktować na zasadzie art. 97 ustawy emerytalnej jako pracy zawodowej okresu służby, spędzonego przez tych funkcjonarjuszów w służbie kolejowej na obszarze W. M. Gdańska, jeśli z tej służby przeszli bezpośrednio do służby kolejowej polskiej. Traktowanie takie mogłoby wbrew umowie w poszczególnych wypadkach narazić wspomnianych funkcjonarjuszów na uszczuplenie praw już nabytych, gdyż zaliczanie czasu w myśl art. 97 ustawy może być dokonywane tylko pod warunkami w tym artykule przewidzianemi.

Gdy wedle umowy zaliczanie do wysługi emerytalnej czasu służby tychże funkcjonarjuszów na kolejach gdańskich ma się odbywać na zasadzie poszanowania praw i pretensyj, nabytych do dnia przejęcia na podstawie *niemieckich* przepisów, okazuje się konieczne traktowanie tej służby w myśl art. 81 ustawy emerytalnej jako służby w b. państwie zaborczem niemieckiem.

17.

Okólnik Nr. 252 z 13 grudnia 1928 roku (AP. 933/2/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem w Poznaniu) w sprawie częściowego uchylenia okólnika Nr. 228 z dnia 29 grudnia 1927 roku o nadsyłaniu przez magistraty sprawozdań o cenach artykułów pierwszej potrzeby i o uboju w rzeźniach.

W związku z tem, że Główny Urząd Statystyczny zbiera i publikuje dane dotyczące cen i ilości uboju we wszystkich ważniejszych ośrodkach Państwa, z dniem 1 stycznia 1929 r. uchylam obowiązek nadsyłania do Wydziału Apr. M. S. Wewn. dwutygodniowych sprawozdań o cenach artykułów pierwszej potrzeby (z wyjątkiem cen chleba) oraz danych o uboju nadsyłanych przez zarządy miast wyszczególnionych w załączniku Nr. 1 do okólnika Nr. 228 z dnia 29 grudnia 1927 roku.

18.

Okólnik Nr. 253 z 15 grudnia 1928 roku (OP. 7480/1/R/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie przyśpieszenia postępowania dyscyplinarnego przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 grudnia 1924 r. o uproszczeniu postępowania dyscyplinarnego przeciwko funkcjonarjuszom państwowym i wzmocnieniu nadzoru nad tem postępowaniem (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 990) miało na celu przyśpieszenie toku postępowania dyscyplinarnego, a to z jednej strony przez skrócenie pewnych terminów prekluzyjnych (§ 5 tego rozporządzenia) i zmniejszenie liczby członków, zasiadających w kompletach orzekających (§ 1), z drugiej strony — przez silniejsze uwydatnienie obowiązków, ciążących na rzecznikach dyscyplinarnych i podkreślenie ich zależności od władzy służbowej.

Cel, zamierzony przytoczonem rozporządzeniem, nie został jednak dotychczas osiągnięty. Postępowanie dyscyplinarne rozciąga się zazwyczaj na szereg miesięcy, a niejednokrotnie trwa lata całe ze szkodą służby i Skarbu Państwa, zwłaszcza w razie zawieszenia obwinionego w urzędowaniu, a zawsze ze szkodą obwinionego, którego pozostawia się przez czas zbyt długi bez możności oczyszczenia się z pozostawionych zarzutów.

Przytoczone względy są tak poważne, że wszystkie czynniki, od których zależy tok postępowania dyscyplinarnego powinny współdziałać w kierunku możliwie szybkiego przeprowadzania spraw dyscyplinarnych.

Ponieważ komisja dyscyplinarna może powziąć uchwałę tylko po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego (§ 7 przytoczonego rozporządzenia), przeto działalność jej uzależniona jest w pierwszym rzędzie od tego, czy rzecznik dość śpiesznie przedstawi swój wniosek. Uważam przeto za konieczne ustalić, że wnioski rzecznika dyscyplinarnego mają być przedstawiane w ciągu 14 dni od dnia otrzymania sprawy. W wyjątkowych wypadkach, gdy bądź akta są bardzo obszerne lub gdy sprawa jest nader skomplikowana, rzecznik dyscyplinarny może uzyskać od właściwego wojewody przedłużenie tego terminu do dni 30. O przedłużeniu terminu winien rzecznik zawiadomić przewodniczącego komisji dyscyplinarnej.

Przewodniczący komisji dyscyplinarnej powinien ze swej strony wpływające sprawy dyscyplinarne przesyłać natychmiast (najpóźniej trzeciego dnia) rzecznikowi dyscyplinarnemu dla przedstawienia wniosku, a po otrzymaniu tegoż wniosku dołożyć starań, ażeby posiedzenie kompletu orzekającego odbyło się w czasie jaknajkrótszym, a w każdym razie, ażeby nie później, jak pietnastego dnia po otrzymaniu wniosku rzecznika dyscyplinarnego, powzięte zostały uchwały, przewidziane w art. 18 wzgl. 19 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dysc. i postępowaniu dyscyplinarnem (Dz. Ust. Nr. 21, poz. 165).

Celem zapobieżenia temu, ażeby członkowie komisji dyscyplinarnej nie uchylali się bez ważnych przyczyn do uczestnictwa w kompletach dyscyplinarnych wyjaśniam, że na urzędniku, mianowanym członkiem komisji dyscyplinarnej, ciąży obowiązek służbowy uczestniczenia w komisjach. Samodzielność i niezawisłość, określonego w art. 6 ustawy o organizacji władz dyscyplinarnych, dotyczy tylko funkcyj, *wykonywanych*

w charakterze członka komisji dyscyplinarnej. Uchylanie się natomiast od wykonywania tych funkcyj podpada pod rygory, przewidziane w rozdziale V ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Na rzeczników dyscyplinarnych nakładam obowiązek, ażeby przy formułowaniu swych wniosków wobec komisji dyscyplinarnej mieli na względzie postulat jaknajszybszego doprowadzenia sprawy do końca. Jeżeli sprawa zawiera istotne punkty niewyjaśnione, należy raczej odrazu stawiać wniosek o wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego, aniżeli w toku postępowania zwracać się do władzy o uzupełnienie dochodzeń wstępnych.

Rzecznik winien sprzeciwiać się wszelkim nieuzasadnionym odroczeniom sprawy. W szczególności, gdy sprawa dotyczy obwinionego, przeciwko któremu wdrożono również karne postępowanie sądowe, regułą powinno być równoczesne prowadzenie postępowania dyscyplinarnego, a to zgodnie z postanowieniem art. 70 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Tylko w wypadkach rzeczywistej niemożności kontynuowania sprawy dyscyplinarnej dopuszczalne jest zawieszenie postępowania dyscyplinarnego do zakończenia postępowania sądowego. W takim wypadku rzecznik dyscyplinarny powinien żądać wyczerpującego uzasadnienia przez komisję uchwały zawieszającej.

Powyższe zechcą Panowie podać do wiadomości przewodniczących i członków komisyj dyscyplinarnych, rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców.

19.

Okólnik Nr. 254 z 15 grudnia 1928 r. (OP. 6314/1-R-28.) do P. P. Wojewodów (wszystkich) Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Prezydenta m. st. Warszawy w sprawie Medalu Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości.

Na podstawie §§ 9 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1928 r. w sprawie Medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości (Monitor Polski Nr. 237, poz. 543) zarządzam co następuje:

Władze uprawnione do przyznania medalu.

I. Z pośród osób, służbowo mi podległych lub podlegających memu nadzorowi medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości będzie przyznany bezpośrednio przeze mnie obecnym i byłym funkcjonarjuszom i pracownikom urzędów centralnych administracji spraw wewnętrznych, osobom, które zajmują lub zajmowały stanowiska: Wojewody, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państwowej lub Naczelnego Dyrektora Państwowego Zakładu Higjeny, tudzież obecnym i byłym członkom Magistratu miasta st. Warszawy (prezydentom, wiceprezydentom i ławnikom).

II. Pozatem prawo przyznania medalu w zakresie mi przysługującym przekazuję właściwym P. P. Wojewodom i P. Komisarzowi Rządu w Warszawie odnośnie do osób, które służą lub służyły w urzędach i instytucjach administracji spraw wewnętrznych na obszarze województwa, względnie miasta st. Warszawy, oraz odnośnie do osób, które służą lub służyły w instytucjach publiczno-prawnych, mających siedzibę na obszarze województwa, względnie miasta Warszawy, o ile nadzór nad temi instytucjami należy w ostatniej instancji do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Przekazanie prawa przyznania medalu odnośnie do oficerów i szeregowych policji państwowej oraz funkcjonarjuszów Komendy Głównej i Komend Wojewódzkich Pol. Państw. będzie przedmiotem osobnego zarządzenia.

To osobne zarządzenie ustali również, jakie kary dyscyplinarne, nałożone na funkcjonarjuszów policji państwowej względnie na funkcjonarjuszów policji województwa śląskiego, pozbawiają ich prawa do medalu.

III. Jeżeli kandydat do medalu opuścił w ciągu dziesięciolecia służbę państwową lub publiczną, a potem wstąpił ponownie do służby w innej instytucji państwowej lub publicznej, medal w takim wypadku przyznany być może tylko przez władzę właściwą z tytułu ostatniej służby, chociażby pierwsza służba trwała pięć lat lub więcej.

Tryb postępowania.

IV. 1) Przyznanie prawa do medalu z tytułu obecnie pełnionej służby państwowej, samorządowej lub w innych instytucjach publiczno-prawnych następuje z urzędu, przyczem należy je odnotować w dokumentach osobistych, względnie w wykazie stanu służby danej osoby.

2) Przyznanie tego prawa z tytułu poprzednio pełnionej służby następuje na prośbę zainteresowanych, wnoszoną do tej władzy (urzędu, instytucji), w której ostatnio pełnili służbę.

3) Władze, wymienione w ustępie II niniejszego, zarządzą niezwłocznie sporządzenie wykazów funkcjonarjuszów z etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, służbowo im podległych i mających prawo do przyznania medalu z urzędu. Wykaz powinien zawierać rubryki, jak w załączonym wzorze Nr. 1. Po opatrzeniu wykazu decyzją władzy należy osobom, którym medal przyznano, wysłać zawiadomienia według wzoru, podanego w okólniku Prezesa Rady Ministrów z dnia 27. X. 1927 r. Nr. 17495 (Monitor Polski Nr. 250, poz. 593).

4) P. P. Wojewodowie i P. Komisarz Rządu w Warszawie wezwą równocześnie inne wskazane w ustępie II urzędy i instytucje do przedstawienia wniosków, o których mowa w następnym punkcie 5) podając im do wiadomości zarządzenie niniejsze oraz inne przepisy, mające zastosowanie przy przyznawaniu medalu.

5 a) Kierownicy urzędów i instytucyj administracji spraw wewnętrznych, istniejących na obszarze województwa lub miasta Warszawy, lecz nie podlegających służbowo Wojewodzie (Komisarzowi Rządu w Warszawie) tudzież organa wykonawcze powiatowych związków komunalnych, względnie gmin miejskich, wydzielonych z powiatów, winni, analogicznie do punktu 3 niniejszego

ustępu, przedstawić właściwemu Wojewodzie, względnie Komisarzowi Rządu w Warszawie wnioski o przyznanie medalu osobom, pełniącym służbę w powierzonych im urzędach i instytucjach państwowych, względnie w urzędach i instytucjach samorządowych powiatu lub miasta.

b) Wnioski o przyznanie medalu winny być sporządzone według załączonego do niniejszego wzoru Nr. 1 i przesłane właściwemu Wojewodzie (Komisarzowi Rządu w Warszawie) w 2-ch egzemplarzach,

c) We wnioskach należy przytoczyć wszystkie dane, mające znaczenie dla sprawy przyznania medalu,

d) We wnioskach należy zamieszczać tylko te osoby, którym prawo do medalu przysługuje. Żądań przyznania medalu, zgłoszonych przez osoby nieuprawnione, nie należy przedstawiać Wojewodzie (Komisarzowi Rządu), natomiast załatwiać je odmownie, wskazując powody odmowy oraz przepisy, na których odmowę oparto.

Powyższe nie wyklucza możności występowania z wnioskami, wymienionemi w ustępie VI punkcie 4 niniejszego.

e) Na nadesłanych wnioskach Wojewoda (Komisarz Rządu w Warszawie) zamieszcza swoją decyzję, krótko motywując ją w razie odmowy lub odroczenia. Jeden egzemplarz wniosku z decyzją zwraca się urzędowi lub instytucji, która go nadesłała, poczem urzędy te i instytucje wysyłają do osób, którym medal przyznano, zawiadomienia jak w punkcie 3-im niniejszego ustępu.

6) Analogiczny tryb postępowania stosuje się odnośnie do osób, zgłaszających się o przyznanie medalu z tytułu poprzednio pełnionej służby (punkt 2 niniejszego ustępu) z tą różnicą, że wykazy, względnie wnioski o przyznanie medalu sporządza się w miarę napływu zgłoszeń.

Ustalanie czasu służby.

V. 1) Przy ustalaniu, czy kandydat do medalu posiada 5 lat służby, uzasadniającej przyznanie medalu, należy stosować postanowienia, zawarte w punktach I i II okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 1928 r., ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr. 250, poz. 593.

2) W wypadkach, gdy niema przepisów, dających podstawę do obliczania czasu służby pewnych kategoryj osób, które pełnią lub pełniły służbę, uprawniającą do uzyskania medalu, czas służby tych osób należy obliczać, stosując analogiczne postanowienia ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Ustalanie nienaganności służby.

VI. 1) Wypadki, w których nienaganność służby nie zachodzi, są wymienione w punktach III i IV okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 27. X 1928 r. (Mon. Polski Nr 250, poz. 593).

2) Osoby, na które została nałożona kara dyscyplinarna, należy zasadniczo uważać za nieodpowiadające warunkowi nienaganności służby.

3) Służba nie może być uznana za nienaganną również w wypadkach, gdy funkcjonarjusz, do którego nie mają zastosowania żadne przepisy dyscyplinarne (np. pracownik kontraktowy) dopuścił się czynu, który z punktu widzenia przepisów ustawy o państwowej służbie cywilnej należałoby uważać za występek służbowy. O tem, czy w takim wypadku odnośny czyn ma być traktowany jako występek służbowy, powodujący naganność służby, decyduje:

a) o ile chodzi o funkcjonarjuszów, którzy są lub byli ostatnio podwładni Wojewodzie (Komisarzowi Rządu w Warszawie)—Komisja, składająca się z urzędnika, pełniącego obowiązki przewodniczącego Komisji dyscyplinarnej przy Urzędzie Wojewódzkim (Komisarjacie Rządu) oraz z powołanych przez niego dwóch funkcjonarjuszów, pełniących obowiązki członków tejże Komisji; decyzję wydaje Komisja po wysłuchaniu opinji rzecznika dyscyplinarnego;

b) o ile chodzi o funkcjonarjuszów urzędów i instytucyj samorządowych—organ wykonawczy właściwego powiatowego związku komunalnego, względnie gminy miejskiej i wydzielonej z powiatu;

c) o ile chodzi o funkcjonarjuszów innych urzędów i instytucyj — powołana przez kierownika urzędu lub instytucyj Komisja, składająca się z 3 funkcjonarjuszów danej instytucji.

4) W wyjątkowych na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, medal może być przyznany osobom, ukaranym za występek służbowy prawomocnem orzeczeniem Komisji dyscyplinarnej względnie osobom, których służba uznana została za naganną w trybie punktu 3 niniejszego ustępu.

Nastąpić to jednak może tylko na mocy specjalnej mojej decyzji.

Wnioski w tych wypadkach przedstawiać mogą PP. Wojewodowie i P. Komisarz Rządu w Warszawie. Wnioski takie należy sporządzać według załączonego wzoru Nr. 2.

Inne postanowienia.

VII. Wszystkie władze, urzędy i instytucje, których niniejsze zarządzenie dotyczy, winny przy załatwianiu spraw o przyznanie medalu mieć nadto i przedewszystkiem na uwadze zasadnicze w tym przedmiocie postanowienia, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 września 1928 r. (Monitor Polski Nr. 237, poz. 543) i w okólniku Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 1928 r. (Monitor Polski Nr. 250, poz. 593).

Blankiety zawiadomień o przyznaniu medalu dla funkcjonarjuszów podwładnych PP. Wojewodom i P. Komisarzowi Rządu w Warszawie, można otrzymać w Wydziale Ogólnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2 załączniki.

Nazwa urzędu lub instytucji
Liczba
Miejscowość i data

Wzór Nr. 1. 1-sza strona.

Kolejny numer wniosku instytucji przedstawiającej.

Do
Pana Wojewody (Komisarza Rządu)

w ....

Proszę o przyznanie medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości niżej wymienionym osobom, posiadającym służbę nienaganną w rozumieniu przepisów o nadawaniu medalu.

IMIĘ i NAZWISKO	Przebieg służby w czasie od dn. 11. 11. 1918 r. do dn. 11. 11. 1928 r. z podaniem dat rozpoczęcia i ukończenia służby oraz instytucyj, w których była pełniona	Kiedy i z jakich powodów służby faktycznie nie pełnił z podaniem dat	Ilość czasu policzalnego przy ustalaniu prawa do medalu	UWAGI
1)				
2)				
3)				

Podpis

Nazwa urzędu
Liczba
Data

2-ga strona.

D E C Y Z J A.

Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości przyznaje osobom, wymienionym we wniosku pod 1, 3, 4, 7, 8.

Odmawiam przyznania medalu wymienionemu we wniosku pod 2 (imię i nazwisko) w myśl ....

....

z powodu ....

Decyzja co do przyznania medalu wymienionym pod 5 i 6 (imiona i nazwiska) zostanie wydana ....

....

Wojewoda
(Komisarz Rządu)

Pieczęć

Wzór Nr. 2.

WNIOSEK

o przyznanie medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości karanemu dyscyplinarnie.

1.	IMIĘ i NAZWISKO	
2.	Przebieg służby w czasie od dnia 11. XI. 1918 r. do dnia 11. XI. 1928 r. z podaniem dat rozpoczęcia i ukończenia służby oraz instytucyj w których była pełniona	
3.	Kiedy i z jakich powodów służby faktycznie nie pełnił z podaniem dat	
4.	Ilość czasu policzalnego przy ustalaniu prawa do medalu	
5.	Kiedy, w jaki sposób i za co został ukarany dyscyplinarnie	
6.	Jak się sprawuje obecnie i jakie kwalifikacje służbowe wykazuje?	
7.	Uzasadnienie wniosku	
8.	Podpis kierownika urzędu, względnie instyt., która wniosek sporządziła	
9.	Opinja Wojewody (Komisarza Rządu w Warszawie) lub Komendanta Głównego Policji Państwowej	

20.

Okólnik Nr. 255 z 13 grudnia 1928 r. (OB. 1028/3.) do P. P. Wojewodów (wszystkich) Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach o zaliczkach na uposażenie.

Uzupełniając okólnik swój z dnia 22 maja 1928 r. Nr. 83 (OB. 1028) w sprawie zaliczek na uposażenie, Min. Spr. Wewn. — zgodnie z zarządzeniem p. Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1928 r. Nr. 19329 — oznajmia, co następuje:

Bezprocentowe zaliczki na uposażenie mogą być udzielane osobom, uprawnionym do ich otrzymania w myśl ustępu pierwszego punktu I powyższego okólnika także wtedy, jeżeli osoby te pozostają na bezpłatnym urlopie, udzielonym dla uzupełnienia studjów. W tym wypadku potrącanie rat udzielonej zaliczki z uposażenia rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca następującego po ukończeniu urlopu.

Zaliczka na koszty budowy własnego mieszkania może być przyznana do wysokości nieprzekraczającej sześcio-miesięcznego uposażenia. Jeżeli zaliczka udzielona na ten cel przekracza trzymiesięczne uposażenie, wymagana jest uprzednia zgoda Ministerstwa Skarbu.

21.

Okólnik Nr. 256 z 17 grudnia 1928 r. (ZU. 5534/28) do P. P. Wojewodów we Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu, Lublinie, Kielcach, Warszawie, Poznaniu i Białymstoku w sprawie taks kuracyjnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) podaje do wiadomości i ścisłego wykonania w odniesieniu do zdrojowisk i miejscowości klimatycznych, znajdujących się na terenie Województwa, którym przyznano prawo pobierania opłat na mocy ustawy o uzdrowiskach.

załącznik

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. Z. U. 5534/28
Warszawa, dn. 17 grudnia 1928 r.

W sprawie taksy kuracyjnej w Krynicy na sezon zimowy 1928/29

Do
Pana Wojewody
w Krakowie

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) przesyła w załączeniu zatwierdzony cennik taks zdrojowych na sezon zimowy 1928/29, t. j. na czas od 1 listopada 1928 r. do 31 marca 1929 r., pobieranych przez Komisję Zdrojową w Krynicy.

Na mocy art. 40 ustawy o uzdrowiskach z dnia 23 marca 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 254) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 331) zasady i wysokość opłat oraz taks kuracyjnych, pobieranych na rzecz funduszu kuracyjnego, winny być określone odpowiedniemi statutami.

Wobec powyższego zechce Pan Wojewoda zażądać od wszystkich komisyj zdrojowych i klimatycznych opracowania w jaknajkrótszym czasie, najdalej do końca marca 1929 r., i przedłożenia do zatwierdzenia wymienionych statutów.

Zatwierdzenie ich należy, stosownie do art. 34 wymienionej ustawy, do kompetencji Pana Wojewody, o ile zaś chodzi o zdrojowiska państwowe, do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departamentu Służby Zdrowia).

Wzory odpowiednich statutów można znaleźć w tomie II Wydawnictwa Związku Uzdrowisk Polskich, t. j. w „Ustawie o uzdrowiskach", opracowanej przez p. Kazimierza Prökla, Radcę ministerjalnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, i D-ra J. Horszowskiego.

Odpisy zatwierdzonych statutów w jednym egzemplarzu zechce Pan Wojewoda przesłać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Departamentowi Służby Zdrowia) do wiadomości.

22.

Okólnik Nr. 257 z 17 grudnia 1928 roku (Apr. 638/14/28.) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie typów mąki żytniej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powołując się na okólnik swój Nr. 248 (Apr. 1196/1/28) z 11 grudnia 1928 r. przesyła do wiadomości.

WSPÓLNA REPREZENTACJA
ZWIĄZKÓW MŁYNARSKICH
Warszawa,
dnia 6 grudnia 1928 r.

Odpis.

Do
Wszystkich Organizacji Młynarskich

Nawiązując do konferencji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w dn. 16. XI. b. r. w sprawie wprowadzenia jednolitego typu mąki żytniej przypominamy poczynione wobec Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przyrzeczenia delegatów poszczególnych organizacyj co do dostarczania władzom administracyjnym w szczególności Starostwom, przez organizacje młynarskie, wzgl. przez poszczególne młyny — odpowiednich ilości mąki typowej, celem jej urzędowego skwalifikowania jako wzoru typowego dostarczania próbek poszczególnym młynom i zakładom przetwórczym,

Obecnie, po porozumieniu z Min. Spraw Wewnętrznych, ustalone zostało, iż zasadniczy urzędowy wzór mąki typowej będzie Województwom rozesłany przez Ministerstwo Spr. Wewn., natomiast Starostwa otrzymywać mogą z Województw jedynie nieznaczne ilości tychże wzorów urzędowej mąki typowej.

Aby umożliwić Starostwom rozdzielenie próbek poszczególnym młynom czy też zakładom przetwórczym w okręgu działania tychże Starostw — jest koniecznem. ażeby Organizacja WPanów, zgodnie z przyrzeczeniem i w interesie Swych członków, poleciła młynom, aby na wezwanie Starostwa jeden młyn w każdym okręgu sporządził przemiał wedle okazanego mu wzoru typowego i dostarczał za każdą zmianą typu temuż Starostwu bezpłatnie, a na wspólny koszt wszystkich młynów w danym okręgu, pewną ilość — np. 1/2 lub 1 worek, — tejże mąki typowej.

Polecenie to należy wydać możliwie niezwłocznie, z tem, że aż do ustalenia nowego typu, jak WPanom wiadomo, obowiązującym jest jako jednolity typ dotychczas w posiadaniu Województw będący wzór mąki. Ponieważ wzór ten nie jest zupełnie doskonały i ze względu na swoją barwę może spowodować pewne różnice w kolorze mąki — przeto Ministerstwo Spraw Wewn. skłonne jest zastosować w tym wypadku pewną liberalność i poleca władzom wykonawczym zastosowanie rygorów, przewidzianych w rozporządzeniu o wprowadzeniu jednolitego typu mąki żytniej — tylko na wypadek znaczniejszych różnic w kolorze mąki od dotychczasowego wzoru.

Ogłoszenie odnośnego rozporządzenia co do wprowadzenia jednolitego typu uległo z technicznych względów pewnej zwłoce i tem samem wejście w życie odnośnego rozporządzenia nastąpi nie jak uprzednio komunikowaliśmy 10-go, lecz 15-go grudnia r. b.

Wspólna Reprezentacja Związków Młynarskich w Warszawie

(—) M. Rutkowski. (—) M. Kirsch.

23.

Okólnik Nr. 258 z 18 grudnia 1928 roku (OP. 4236/2/R/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie list starszeństwa urzędników.

Uzupełniając okólniki w sprawie list starszeństwa urzędników:

1) z dnia 6 marca 1925 r. Nr. 29/AP. 2320, 2) z dnia 4 czerwca 1925 r. Nr. 58/AP. 4229, 3) z dnia 19 listopada 1927 r. Nr. 196/OP. 1324 i 4) z dnia 7 lipca 1928 r. Nr. 119/OP. 4236, zarządzam:

a) Zmianę tytulacji „działów" i „podziałów" zeszytu list starszeństwa, polegającą na tem, że wszędzie, gdzie mowa o urzędnikach administracyjnych (rachunkowych i t. d.) I, II lub III kategorji — należy używać określenia: „urzędnicy administracyjni (rachunkowi i t. d.), zajmujący stanowiska I, II względnie III kategorji";

b) zmianę nagłówka rubryki 5 listy starszeństwa, który zamiast dotychczasowego powinien mieć brzmienie następujące: „Czas służby w rozumieniu art. 14 ustawy o państwowej służbie cywilnej";

c) wykazywanie w rubryce 8 tytułów służbowych wszystkich urzędników, a nie tylko urzędników ustalonych;

d) zaprowadzenie z dniem 31 grudnia 1928 r. analogicznych list starszeństwa dla funkcjonarjuszów niższych.

e) opatrzenie zeszytu list każdego województwa skorowidzem rzeczowym i imiennym, jak to już w listach sporządzonych 31 grudnia 1927 r. uczyniły województwa: białostockie, lwowskie, wileńskie i śląskie.

Równocześnie wyjaśniam, że o ile na pozycje w liście starszeństwa ma wpływ czas służby państwowej inny, niż czas służby w rozumieniu art. 14 ustawy o państwowej służbie cywilnej (wykazana w rubryce 5) np. czas polskiej służby wojskowej, nauczycielskiej, sędziowskiej, oficjanckiej — policzalny do wysługi emerytalnej (art. 18 ustęp 3, punkt 2 ustawy o państwowej służbie cywilnej) — to czas ten należy wówczas wykazać osobno w rubryce 10.

24.

Okólnik Nr. 259 z 18 grudnia 1928 r. (OL. 1653/1/28) do PP. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Śląskiego) w sprawie rozporządzenia porządkowego o myciu okien.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła w załączeniu wzór rozporządzenia porządkowego w sprawie mycia okien — celem wydania go w razie uznania potrzeby uregulowania odnośnego zagadnienia na podległym sobie obszarze.

Zdaniem Min. Spraw Wewnętrznych sprawa ta może być aktualna we wszystkich większych miejscowościach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż w razie przejęcia wzoru, podanego przez Min. Spr. Wewn., bez merytorycznych zmian, odpada potrzeba przesyłania projektu Ministerstwu do aprobaty przed jego ogłoszeniem. O ile chodzi o ewent. zmiany natury formalnej, Min. Spr. Wewn. zwraca uwagę na wytyczne, podane w okólniku Nr. 139 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4, poz. 31), oraz na konieczność przestrzegania tych zewnętrznych form aktów prawodawczych, jakie znajdują wyraz w publikacjach, dokonywanych w Dzienniku Ustaw R. P.

1 załącznik.

Wzór

Rozporządzenie porządkowe Wojewody..............

z dnia . . . (miesiąca—słowem) 19 . . r.
w sprawie mycia okien.

Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) oraz za zgodą Wydziału Wojewódzkiego — zarządzam co następuje:

§ 1. Zabrania się mycia okien we wszelkich pomieszczeniach, znajdujących się powyżej parteru, bez dostatecznego — za pomocą pasów, balustrad i t. p. — zabezpieczenia przed upadkiem osób, spełniających tę czynność.

§ 2. Obowiązek przestrzegania stosowania środków, zabezpieczających przed upadkiem, ciąży tak na osobach, wydających zlecenie mycia okien, jak i na osobach, myjących okna.

Odpowiedzialność ciąży również na posiadaczach mieszkań, jeśli wiedzieli o myciu okien w ich mieszkaniach bez użycia środków zabezpieczających, lub też jeśli — mogąc temu przeciwdziałać — nie wydali w swym zakresie odpowiednich zarządzeń co do stosowania środków zabezpieczających.

§ 3. Przekroczenie niniejszego rozporządzenia podlega w drodze administracyjnej karze grzywny do . . . . złotych lub karze aresztu do . . . . dni, albo obu tym karom łącznie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze ....

Wojewoda:

25.

Okólnik Nr. 260 z 21 grudnia 1928 r. (AA. 3810/1 do PP. Wojewodów (wszystkich oprócz Poznańskiego i Pomorskiego) oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie sposobu wydawania zaświadczeń dla przedstawiania kandydatów na ławników sądów pracy.

Zgodnie z § 6 p. a rozporządzenia Min. Sprawiedliwości, Min. Pracy i Op. Społ. oraz Min. Przemysłu i Handlu z dnia 30. XI. 1928 r. w sprawie powoływania ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 867) powiatowe władze administracji ogólnej wydawać winny stowarzyszeniom zawodowym pracodawców i pracowników oraz zarządom przedsiębiorstw państwowych i samorządowych zaświadczenie wymagane od tych organizacyj przy składaniu przez nie list kandydatów na ławników i zast. ławników sądów pracy i sądów okręgowych.

Wobec prowadzonej obecnie akcji uruchomienia sądów pracy, a także wobec konieczności ustalenia jednolitej praktyki władz adm. ogólnej przy wydawaniu omówionych wyżej zaświadczeń — w porozumieniu z Panem Ministrem Pracy i Op. Społ. zarządzam co następuje:

p. 1. Zaświadczenia przewidziane w § 6 p. a powołanego rozporządzenia wydaje pow. wł. adm. og. we wszystkich wypadkach, przewidzianych w § 6 p. a) rozporz. za wyjątkiem wypadków, gdy stowarzyszenie zawodowe pracownicze posiada statut zarejestrowany przez Inspektora Pracy.

p. 2. W szczególności pow. wł. adm. ogólnej wydaje zaświadczenia:

a) stowarzyszeniom pracodawców na stwierdzenie faktu, że stowarzyszenia te czynne są w okręgu sądu pracy oraz, że posiadają charakter stowarzyszenia zawodowego;

b) stowarzyszeniom zawodowym pracowników, jeżeli statut danego stowarzyszenia był zarejestrowany przez władze adm. ogólnej, na stwierdzenie, że stowarzyszenie jest czynne w okręgu sądu pracy i posiada charakter stowarzyszenia zawodowego;

c) przedsiębiorstwom państwowych i samorządowym, stwierdzające, że są one czynne w okręgu sądu pracy i że nie należą do stowarzyszeń zawodowych pracodawców.

p. 3. Stowarzyszenie zawodowe uznaje się za czynne na obszarze sądu pracy, jeżeli jego zarejestrowany statut zezwala na działalność na tym obszarze.

Przedsiębiorstwo państwowe lub samorządowe uznaje się za czynne w okręgu sądu pracy, jeżeli w okręgu tym posiada siedzibę lub jakikolwiek zakład pracy.

p. 4. Stowarzyszenie pracodawców uznaje się za posiadające charakter stowarzyszenia zawodowego, jeżeli celem jego działalności jest obrona interesów gospodarczych i zawodowych pracodawców w poszczególnej gałęzi lub też w kilku gałęziach przemysłu i handlu, bankowości lub innej gałęzi gospodarstwa narodowego.

Stowarzyszenie pracownicze uznaje się za posiadające charakter stowarzyszenia zawodowego, jeżeli celem jego działalności jest obrona interesów gospodarczych i zawodowych pracowników poszczególnych gałęzi pracy.

Stwierdzenie faktu, że przedsiębiorstwo państwowe lub samorządowe nie należy do stowarzyszenia zawodowego pracodawców, uprawnionego do składania list kandydatów, następuje przez złożenie starostwu pisma, w którem zarząd przedsiębiorstwa winien tę okoliczność wyjaśnić. Pismo takie stanowi dowód wystarczający do wydania odnośnego zaświadczenia, o ile starostwu nie są znane notoryczne fakty, któreby takiemu oświadczeniu zaprzeczały.

p. 5. Zaświadczenie dla stowarzyszeń zawodowych wydaje się na podstawie następującego wzoru:

Zaświadczenie.

Na podstawie § 6 p. a) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, Ministra Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1928 r. w sprawie powoływania ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 867) zaświadczam, że (nazwa organizacji) ...., działając na podstawie statutu zarejestrowanego przez ....
w dniu ....za Nr.............. jest czynny(e) ....
w Okręgu Sądu Pracy w ....

Jednocześnie, po zapoznaniu się z celami stowarzyszenia uwidocznionemi w jego statucie, zaświadczam, ze (nazwa stowarzyszenia) posiada charakter stowarzyszenia zawodowego (pracodawców wzgl. pracowników (wyraz niepotrzebny zakreślić).

Zaświadczenie niniejsze wydaje się celem przedstawienia władzom właściwym, jako dowód uprawniający orgcnizacje do złożenia listy kandydatów na ławników i zastępców ławników z okręgu Sądu Pracy w ....

Starosta

(podpis)

p. 6. Zaświadczenia dla przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych uprawnionych do składania list kandydatów wydaje się na podstawie następującego wzoru:

Zaświadczenie.

Na podstawie § 6 p. a) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, Ministra Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1928 r. w sprawie powoływania ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 867) zaświadczam, że ....
(nazwa przedsiębiorstwa)

posiada w okręgu Sądu Pracy w ....
zakład pracy.

....
(nazwa przedsiębiorstwa)

nie należy do stowarzyszenia zawodowego pracodawców, uprawnionego do samodzielnego złożenia listy kandydatów na ławników i zastępców ławników.

Zaświadczenie niniejsze wydaje się celem przedstawienia władzom właściwym jako dowód, uprawniający organizację do złożenia listy kandydatów na ławników i zastępców ławników z okręgu Sądu Pracy w ....

Starosta

(podpis)

p. 7. Zaświadczenie, przewidziane w niniejszym okólniku, wydawać należy na podstawie pisemnego lub ustnego zwrócenia się stowarzyszenia, względnie przedsiębiorstwa, lub należycie upoważnionego jego przedstawiciela, za okazaniem poświadczonego odpisu statutu, o ile powiatowa władza administracji ogólnej sama takiego statutu nie posiada. Podania w tych sprawach wolne są od opłat stemplowych zgodnie z art. 142 p. 1. ustawy z dn. 1. 7. 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

26.

Okólnik Nr. 261 z 19 grudnia 1928 r. (Wojsk. 1564/2.) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie załatwienia podań o przesunięcie terminu wcielenia do szeregów.

Przesyłam do wiadomości oraz rozesłania powiatowym władzom administracji ogólnej z tem, aby zarządzenie M. S. Wojsk. zostało jaknajszerzej opublikowane pomiędzy zainteresowanemi oraz w odpowiednim czasie było przypominane.

W związku z powyższem należy wszelkie podania o przesunięcie terminu wcielenia do szeregów skierowywać wprost do wymienionych w rozkazie M. S. Wojsk. urzędów.

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
BIURO UZUPEŁNIEŃ
L. dz. 3400/Pob.
Warszawa, dn. 11.XII. 28 r.

Znowelizowana ustawa o powszechnym obowiązku wojskowym, a w szczególności art. 61 zmieniły dotychczasowe ramy okresów, w których można było udzielać odroczeń z tytułu studjów, wskutek czego znaczna ilość młodzieży pozbawiona została niespodziewanie prawa do ulg, z których korzystać mogła na prawach dawnych.

Z uwagi więc na to, że studjująca młodzież nie zdołała się dotąd przystosować do nowych warunków zachodzi potrzeba zastosowania obecnie pewnego jeszcze okresu przejściowego.

Dowódcy Korpusów będą zatem udzielali w tym okresie przejściowym młodzieży szkół akademickich oraz szkół średnich ogólno-kształcących i zawodowych, indywidualnych przesunięć terminu wcielenia do szeregów, a to w tym celu, aby umożliwić młodzieży ukończenie rozpoczętych już studjów i przysporzyć przez to sile zbrojnej państwa większej ilości kandydatów na przyszłych oficerów rezerwy, zaś w razie mobilizacji specjalistów w różnych dziedzinach życia wojskowego.

Udzielanie przesunięć terminu wcielenia do szeregów będzie uzależnione od pewnych minimalnych warunków, którym petenci będą musieli odpowiadać.

Jednym z takich warunków jest przynależność petenta do jednego z oddziałów wychowania fizycznego i wykazanie się świadectwem przysposobienia wojskowego I wzgl. II stopnia, względnie wykazanie się wogóle czynnym udziałem w przygotowaniu się do służby wojskowej przed okresem wcielenia do szeregów wojskowych.

Następnie stwierdzone być muszą specjalne warunki zasługujące na uwzględnienie, przyczem każdą prośbę traktować należy indywidualnie.

Do próśb o przesunięcie terminu wcielenia powinien ubiegający się przedłożyć zaświadczenie swej władzy szkolnej, stwierdzające powody lub przyczyny, które stały na przeszkodzie w ukończeniu wyższej uczelni wzgl. szkoły średniej ogólno-kształcącej lub zawodowej (np. choroby, nieszczęśliwe wypadki w rodzinie i t. p.).

Władza szkolna wydająca takie zaświadczenie powinna równocześnie wydać swą opinję o uczniu wzgl. studencie, czy na przesunięcie terminu zasługuje i rokuje nadzieję na pomyślne rezultaty naukowe w okresie o przyznanie którego prosi.

Prośby nieskompletowane i nieuzupełnione dowodami wskazanemi powyżej mają być już w P. K. U. zwracane petentom bez załatwienia.

Przy rozpatrywaniu padań o przesunięcie terminu wcielenia mają się Dowódcy O. K. kierować zasadą, że podania takie podzielić należy na dwie grupy, a mianowicie:

I. *Pierwsza grupa* dotyczyć będzie poborowych, którzy posiadają już prawo do służby skróconej, a mając rozpoczęte studja uniwersyteckie (art. 61 pkt. 2 Ustawy o powsz. obow. wojsk.) są zwyczajnymi (rzeczywistymi) studentami wzgl. słuchaczami tychże uczelni i nie mogli w roku szkolnym 1928/29 ukończyć wyższego zakładu naukowego.

Ta kategorja poborowych winna do dnia 1 czerwca 1929 r. jako terminu bezwzględnie ostatecznego przedłożyć przez właściwego Powiatowego Komendanta Uzupełnień do Dowódcy O. K. prośbę o wyżej wspomniane przesunięcie na rok szkolny 1929/30 z dołączeniem zaświadczenia wyższego zakładu naukowego, stwierdzającego:

1) na którym roku, kursie wzgl. semestrze znajduje się zainteresowany poborowy w chwili wnoszenia podania (maj 1929 r.);

2) oznaczenie dokładnego terminu, kiedy petent może ukończyć swe studja, to zn. ile lat, kursów wzgl. semestrów pozostaje mu do definitywnego ukończenia wyższego zakładu naukowego.

Podania wniesione po 1 czerwca 1929 r. należy, ze względu na spóźniony termin załatwiać u źródła wpływu odmownie.

Dowódcy O. K. udzielać będą w powyższej grupie przesunięć terminu wcielenia do szeregów, poborowym z cenzusem roczn. 1902, 1903, którzy w roku szkolnym 1929/30 mają do ukończenia *ostatni rok studjów* szkół akademickich wzgl. innych wyższych zakładów naukowych.

Do poborowych z cenzusem rocznika 1904 należy zastosować przesunięcie powyższe, o ile udowodnią, że do ukończenia wyżej wspomnianych szkół wyższych pozostaje im jeszcze dwa lata wzgl. jeden rok.

Wszelkie inne wypadki, któreby przekraczały w tej grupie nakreślone tu kompetencje Dowódców O. K. należy niezwłocznie przedkładać do rozstrzygnięcia M. S. Wojsk. Biuro Uzupełnień najdalej jednak do dnia 15 czerwca 1929 r., jako terminu bezwzględnie ostatecznego.

Prośby o przesunięcia terminów wcielenia do szeregów dla uzyskania doktoratu, odbycia aplikacji sądowej, zdawania specjalnych egzaminów i t. p. należy załatwiać odmownie i do M. S. Wojsk. podań takich nie kierować.

Każdorazowo udzielone przesunięcie może opiewać tylko na jeden rok, to znaczy do 1 lipca roku następnego — po upływie zaś tego terminu petenci, o ile do ukończenia studjów brakowało im jeszcze dwóch lat (rocznik 1904) muszą przedłożyć Dowódcy O. K. zaświadczenie wyższej uczelni, że przeszli na ostatni rok studjów, wówczas Dowódca O. K. przesunie im automatycznie okres wcielenia do 1 lipca roku następnego, jako terminu ostatecznego.

II. *druga grupa* dotyczyć będzie poborowych nieposiadających jeszcze cenzusu naukowego dającego prawa do skróconej służby wojskowej, a w szczególności uczniów szkół średnich ogólno-kształcących oraz zawodowych (art. 61 pkt. 1 Ustawy o powsz. obow. wojsk.), którzy studjując w tych szkołach w roku szkolnym 1928/29 nie będą mogli ich ukończyć. wzgl. w niektórych wypadkach nabyć ustawowych warunków do uzyskania praw do służby skróconej.

Ta kategorja poborowych powina przynajmniej na 6 tygodni przed okresem wcielenia przedłożyć w drodze przez właściwego Powiatowego Komendanta Uzupełnień do Dowódcy O. K. podanie z prośbą o przesunięcie terminu wcielenia do szeregów na rok szkolny 1929/30 z dołączeniem zaświadczenia średniego zakładu ogólnokształcącego wzgl. szkoły zawodowej, a mianowicie:

1) w której klasie, na którym roku ewent. kursie znajduje się zainteresowany poborowy w chwili składania podania;

2) określenie dokładnego terminu, kiedy poborowy uczeń może daną szkołę ukończyć wzgl. jaki czasokres pozostaje mu jeszcze do jej ukończenia wzgl. odbycia praktyki po ukończeniu kursu teoretycznego.

W tej grupie będą Dowódcy O. K. udzielać przesunięć terminu wcielenia do szeregów tym poborowym rocznika 1905, 1906 i 1907, którym w roku szkolnym 1929/30 pozostaje do ukończenia tylko jeszcze jeden rok, czy to studjów teoretycznych czy też praktycznych.

Uczniom szkół zawodowych typu wyższego (Dziennik Ustaw R. P. Nr. 83/27, poz. 746) to jest takich, którzy po ukończeniu 6 klas szkoły średniej ogólno-kształcącej wstępują do tych uczelni i po ukończeniu 4-ch semestrów uzyskują prawo do służby skróconej (art. 49 ustęp 3) można udzielać przesunięć terminu wcielenia tylko wówczas, jeżeli im do uzyskania dyplomu (całkowitego ukończenia nauki lub praktyki) brak najwyżej jednego roku.

Podania wnoszone po terminie określonym ogólnie dla II grupy należy już u źródła wpływu załatwiać odmownie.

Udzielone przesunięcia terminu wcielenia mają zależnie od potrzeby najwyżej ważność jednoroczną, dłuższych przesunięć pod żadnym pozorem udzielać nie należy.

Odbywanie praktyki rocznej w szkołach zawodowych średnich, przewidziane w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 80/27 (wykaz szkół uprawniających do korzystania z odroczeń służby wojskowej) należy uwzględniać narówni z kursem nauk teoretycznych, ponieważ ukończenie tej praktyki daje poborowym prawo do uzyskania cenzusu oficerskiego.

Udzielanie przesunięć terminu wcielenia do szeregów może być stosowane tylko odnośnie słuchaczów wzgl. uczniów tych szkół, które są umieszczone w wykazie szkół, uprawnionych do korzystania z ustawowych odroczeń wzgl. przyznania służby skróconej — Dz. Ustaw R. P. Nr. 80/27 i Nr. 56/27.

Wypadki, któreby nastręczały ewentualnie trudności w rozstrzygnięciu udzielenia przesunięcia mają być odpowiednio skompletowane i umotywowane niezwłocznie przedkładane do Biura Uzupełnień celem wydania odpowiedniej decyzji.

W każdym wypadku udzielenia przesunięcia terminu wcielenia ma być wydane zainteresowanemu poborowemu zaświadczenie z podaniem terminu przesunięcia i odnotowane w głównej księdze ewidencyjnej, ponadto powiatowi komendanci uzupełnień mają prowadzić ścisłą ewidencję udzie-

lonych przesunięć oraz czuwać nad dotrzymaniem terminów tych przesunięć.

O ile zajdą wypadki, że poborowi powyższej kategorji zostali zwolnieni wzgl. wystąpili ze szkoły przed upływem terminu przyznanego im przesunięcia należy ich przy najbliższem wcieleniu przeznaczyć do szeregów tej broni, do której posiadają przeznaczenie, nadane im przy komisji poborowej wzgl. jak tego rozdzielnik O. K. wymaga.

Załatwianie podań winno być przeprowadzane przez władze wojskowe w tempie przyśpieszonym z uwagi na pokrywanie w tych terminach rozdzielnika poborowych.

Otrzymują:
Dowódcy O. K. Nr. I-X.

27.

Okólnik Nr. 262 z 19 grudnia 1928 r. (OP. 7625/1-R. 28.) do wszystkich P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie stosowania art. 25 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

Przy stosowaniu w praktyce art. 25 ustawy emerytalnej z dnia 11. 12. 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 6, poz. 46) wyłoniła się kwestja, czy pod pojęcie wynagrodzenia w rozumieniu powołanego artykułu mogą być podciągane również te różne dodatki, które emeryt, zajmujący stanowisko w służbie w instytucji państwowej lub samorządowej, otrzymuje obok płacy w formie dodatku mundurowego, mieszkaniowego, na rodzinę, za godziny nadliczbowe, tytułem premji lub remuneracji i t. p.

W kwestji tej Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów i w myśl wyjaśnień prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 lutego 1927 r. L. dz. 1575/305/27. I. F. 13/3473 udzieliło pismem okólnem z dnia 6. 12. 1928 r. L. D. I. 6488/5/28 następującego wyjaśnienia:

Artykuł 25 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 ma na celu zapobieżenie temu, aby emeryt, zajmujący jakiekolwiek stanowisko w służbie w instytucji państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, nie otrzymywał w tym samym czasie z tego samego źródła, a mianowicie z opodatkowania obywateli, dwóch uposażeń, wynoszących razem kwotę wyższą niż ta, którą otrzymywałby, gdyby w danym okresie czasu pozostawał w służbie czynnej, i to w tym charakterze służbowym, z którego przeszedł w stan spoczynku. Jeżeli więc wynagrodzenie, otrzymywane przez emeryta w służbie w instytucji państwowej lub samorządowej, jest równe uposażeniu, jakieby on otrzymywał, gdyby pozostawał nadal w służbie czynnej w danym okresie czasu, albo gdy jest wyższe od tego uposażenia służbowego, wypłata emerytury winna być wstrzymana. Jeżeli jednak wspomniane wynagrodzenie wynosi kwotę niższą niż kwota uposażenia, jakieby emeryt otrzymywał, gdyby pozostawał nadal w służbie czynnej — to wówczas otrzymuje on emeryturę tylko w takiej wysokości; która razem z wynagrodzeniem, pobieranem z tytułu zajmowanego stanowiska w instytucji państwowej lub samorządowej odpowiada kwocie uposażenia służbowego, jakieby pobierał w służbie czynnej w danym okresie czasu w tym charakterze służbowym, z którego przeszedł w stan spoczynku.

Dla oznaczenia tej kwoty, czyli dla oznaczenia wymienionego w art. 25 ustawy emerytalnej „uposażenia, przywiązanego do tego szczebla grupy, do którego emeryt został zaliczony ostatnio w służbie czynnej“ — to zauważyć należy, że pojęcia tego „uposażenia“ nie można zacieśniać do uposażenia przewidzianego w art. 3 ustawy uposażeniowej (z dodatkiem regulacyjnym w tymże artykule ustawy oznaczonym) w wymiarze dla samotnego bez dalszych wogóle dodatków, a tem mniej do wysokości uposażenia ostatnio pobieranego w służbie czynnej.

Należy mięć to na uwadze szczególnie, o ile chodzi o emerytów byłych państw zaborczych i emerytów przeniesionych w stan spoczynku na podstawie ustaw emerytalnych obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. Ta ustawa w art. 25 ma bowiem na myśli nie tylko uposażenie zasadnicze z art. 3 ustawy uposażeniowej z dodatkami regulacyjnemi, lecz także wszystkie dodatki, które w myśl obowiązujących przepisów przywiązane są do pewnej grupy uposażenia, względnie których wysokość jest zależną bezpośrednio lub pośrednio od grupy uposażenia i szczebla, do których odnosny emeryt ostatnio w czynnej służbie należał albo też został zaszeregowany. Wchodzą tu więc w rachubę oprócz regulacyjnego dodatku: stołeczny, względnie kresowy, mieszkaniowy z art. 66 lit. „a“ ustawy uposażeniowej, wyrównawczy z art. 118 ustawy uposażeniowej, oraz rodzinny (ekonomiczny) z art. 4 ustawy uposażeniowej.

Co do sposobu obliczania ze stanowiska art. 25 ustawy emerytalnej wyżej wymienionych dodatków: stołecznego, względnie kresowego i mieszkaniowego — to przyjąć należy, że podstawą dla obliczania wysokości ewentualnego uposażenia jest to uposażenie wraz z wyżej wymienionemi dodatkami, jakie w danym okresie czasu emeryt pobierałby w miejscowości, w której objął stanowisko w służbie w instytucji państwowej lub samorządowej. Dodatki te nie byłyby więc zaliczone do uposażenia, gdyby w miejscowości, gdzie emeryt służbę objął, nie obowiązywały i odwrotnie — zaliczyćby je należało w razie, gdyby emeryt objął służbę w miejscowości, gdzie urzędnikom takie dodatki się należą.

Dodatek ekonomiczny podpada pod pojęcie uposażenia, jeżeli emeryt miałby do niego prawo, gdyby pozostawał w służbie czynnej.

Natomiast inne dodatki aniżeli wyżej wymienione — a mianowicie te, które są ściśle związane z pełnieniem tylko pewnego rodzaju czynnej służby, jak np. dodatek mundurowy dla wojskowych i dodatki uzasadnione szczególnemi właściwościami służby, przyznawane na zasadzie art. 10 ustawy o uposażeniu, nie mogą być zaliczane do uposażenia czynnej służby w rozumieniu art. 25 ustawy emerytalnej.

W szczególności też nie mogą tu być wliczane także dodatki służbowe wprowadzone dla wojskowych na mocy uchwały Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1926 r. (Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 21, poz. 225 ex 1926). Dodatki te bowiem są *ściśle związane z pełnieniem pewnych funkcyj czynnej służby,*

przyczem powołana uchwała Rady Ministrów celem wymiaru tych dodatków dzieli osoby wojskowe na 10 kategoryj wedle układu odmiennego niż to przyjęto w art. 66 ustawy uposażeniowej, gdzie wprowadzono 14 grup dla wojskowych zawodowych.

Nie mogą również być zaliczone do uposażenia czynnej służby w rozumieniu art. 25 ustawy emerytalnej nie przywiązane do uposażenia służbowego, wypłacane nieperjodycznie i stale, lecz tylko sporadycznie, w miarę uznania lub szczególnych zasług przyznawane, wszelkiego rodzaju zasiłki i zapomogi, premje i remuneracje, nagrody za gorliwą pracę lub godziny nadliczbowe, względnie za wyniki służbowe, lub też ryczałty na wydatki służbowe, zwroty kosztów podróży służbowych i t. p.

Z drugiej strony dla oznaczenia kwoty wynagrodzenia w rozumieniu art. 25 ustawy emerytalnej pobieranego przez emeryta, który objął stanowisko w służbie w instytucji państwowej lub samorządowej, należy przyjmować wszelkie wynagrodzenia z dodatkami tak w gotówce jak w naturze z wyjątkiem nie przywiązanych do otrzymywanego wynagrodzenia stale i perjodycznie, lecz otrzymywanych tylko sporadycznie w miarę uznania i szczególnych zasług, przyznawanych różnych zasiłków i zapomóg, premij i remuneracyj, nagród za gorliwą pracę lub godziny nadliczbowe, względnie za wyniki służbowe, lub też ryczałty na wydatki służbowe, zwrot kosztów podróży służbowych i t. p.

Z zestawienia obliczonych według uwag powyższych kwot uposażenia służbowego, jakieby emeryt pobierał, gdyby w danym okresie czasu i w danej miejscowości pozostawał w służbie w tym stopniu i w tym charakterze służbowym, w którym przeszedł w stan spoczynku, a z drugiej strony wynagrodzenia pobieranego w służbie instytucji państwowej lub samorządowej, oraz emerytury, do jakiej ma prawo, gdy nie zajmuje stanowiska w instytucji państwowej lub samorządowej — można ustalić, czy i w jakiej kwocie dany emeryt może otrzymać uposażenie emerytalne obok wynagrodzenia w służbie instytucji państwowej lub samorządowej.

W sposób powyższy można ustalić różnicę w każdym prawie wypadku już zgóry przy przyjęciu emeryta do służby w instytucji państwowej lub samorządowej.

Przy tem ustalaniu, jak również przy każdej zachodzącej następnie zmianie, będzie można bezzwłocznie powiadomić władze asygnujące uposażenie emerytalne w myśl § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 320), co umożliwi tym władzom przekazywanie do wypłaty w przepisanym terminie kwot należnych odnośnym emerytom.

28.

Okólnik Nr. 263 z 20 grudnia 1928 roku (OP. 6813/2/R/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st Warszawy w sprawie charakteru zaopatrzeń, przyznanych na podstawie art. 8 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r.

Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z dn. 20/9. 1928 L. D. I. 9691/5/28, rozesłano do Izb Skarbowych w Warszawie, Lwowie. Poznaniu, Krakowie i do Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach udzieliło w sprawie zaopatrzeń, przyznawanych na podstawie art. 8 ustawy emerytalnej z dnia 11. 12. 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 6, poz. 46) następującego wyjaśnienia:

postanowienia art. 8 ustawy emerytalnej zawierają trzy rodzaje uprawnień Pana Prezydenta Rzeczypospolitej:

1) uwzględnianie przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych ustawowo niezaliczanych lat służby;

2) podwyższanie wymiaru ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego oraz

3) przyznawanie zaopatrzeń emerytalnych.

Pierwsze dwa uprawnienia odnoszą się bezwarunkowo tylko do tych funkcjonarjuszów państwowych, względnie zawodowych wojskowych, którzy nabyli prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie art. 9 ustawy emerytalnej — a zatem doliczenie niepoliczalnych ustawowo lat lub podwyższenie ustawowego zaopatrzenia nie może stanowić dla nich „privilegium odiosum" i pozbawiać ich tych praw, które nabyli równorzędnie z prawem do zaopatrzenia, a więc prawa do:

a) wszelkich zasiłków i podwyżek, których wypłata przywiązana jest do normalnych zaopatrzeń emerytalnych;

b) dodatku mieszkaniowego, zależnego od klasy miejsca zamieszkania;

c) legitymacji kolejowej, uprawniającej do ulgowego przejazdu państwowemi środkami lokomocyjnemi oraz

d) korzystania z bezpłatnej państwowej pomocy lekarskiej, gdy zaopatrzenie przedmiotowe nadano po 1 października 1923 r.

Również wdowy i sieroty po tego rodzaju emerytach nie mogą z tytułu podwyższenia ustawowego zaopatrzenia, względnie doliczenia pewnej ilości lat, tracić nabytych praw pochodnych z art. 60, 61, 62 i 78 ustawy emerytalnej, jednak pensja wdowia, względnie sieroca, musi być w tym wypadku wymierzona tylko według ustawowo nabytych praw do emerytury zmarłego męża lub ojca, a więc bez uwzględnienia doliczonych do wysługi emerytalnej niepoliczalnych lat służby lub podwyższonego zaopatrzenia.

Pośmiertne natomiast przysługuje wdowie względnie sierotom w wysokości 3-miesięcznej, ostatnio pobranej emerytury, a zatem łącznie z podwyższeniem.

Trzecie uprawnienie, t. j. przyznawanie zaopatrzeń emerytalnych, odnosi się do tych osób, które albo wogóle praw emerytalnych na podstawie ustawy emerytalnej nie nabyły, albo, posiadając te prawa, utraciły je na podstawie obowiązujących przepisów (np. art. 90 ustawy emerytalnej).

Ponieważ w tym wypadku przyznanie zaopatrzenia następuje indywidualnie i nie można tego przyznania identyfikować z nadaniem ustawowego prawa, względnie z przywróceniem utraconych praw — przeto przyznanie wyżej wymienionym zaopatrzenia emerytalnego na podstawie art. 8 ustawy emerytalnej nie pociąga za sobą przyznania interesowanym innych praw — np.

prawa do legitymacji kolejowej i do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej. Nabywają jednak interesowani wskutek przyznania zaopatrzenia emerytalnego prawo do wszelkich zasiłków i podwyżek, przywiązanych do ustawowych zaopatrzeń oraz prawo do dodatku mieszkaniowego — o ile w danem rozporządzeniu, przyznającem zasiłki, podwyżki, względnie dodatki, nie zostali wyraźnie od poboru tychże wyłączeni.

Wobec tego jednak, że w tym wypadku przyznanie zaopatrzenia emerytalnego jest indywidualne, przeto nie przechodzi ono na wdowy i sieroty, nie mogą one zatem otrzymać z tego tytułu ani pośmiertnego, ani też pensji wdowiej, względnie sierocej.

W końcu nadmienia się, że do dwóch pierwszych podwyższeń mają zastosowanie wszelkie inne postanowienia ustawy emerytalnej — a więc postanowienia art. 7, 23, 24, 25, 73, 74 i t. d., natomiast w wypadku przyznania zaopatrzenia emerytalnego mają zasadniczo zastosowanie tylko postanowienia art. 7 tejże ustawy, a postanowienia innych artykułów mają tylko wtedy zastosowanie, jeżeli zostały wyraźnie wymienione w dotyczącym dekrecie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

29.

Okólnik Nr. 264 z 28 grudnia 1928 roku (Apr. 1195/1/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie ograniczenia spożycia ryżu.

Badanie bilansu handlowego wykazało między innemi, że znaczną pozycję importu do Polski stanowi ryż. Artykuł ten spożywany jest zarówno przez szerokie masy ludności w prywatnych gospodarstwach domowych, jako też we wszystkich szpitalach, zakładach wychowawczych, bursach, ochronkach i t. p.

Badania wykazały, że wartość kaloryjna ryżu polerowanego (a tylko w takim gatunku ryż spożywamy) jest nieznacznie tylko wyższą, aniżeli wartość kasz krajowych, natomiast skład chemiczny wykazuje, że wszystkie gatunki tych kasz przewyższają ryż znacznie pod względem zawartości białka i tłuszczu.

Wobec powyższego proszę Panów Wojewodów, by zechcieli porozumieć się z kierownikami względnie władzami nadzorczemi wszelkich powyżej wspomnianych zakładów i instytucji, i wpłynęli na wyrugowanie ryżu z użycia, zaś w szpitalach, gdzie ze względów na zalecone w niektórych wypadkach dietyczne wskazania lekarskie — zupełne wyrugowanie jest niemożliwe, na znaczne ograniczenie spożycia tego artykułu, którego popularność polega raczej na zakorzenionych przyzwyczajeniach i sprawnej organizacji handlowej, ułatwiającej rozpowszechnianie go pośród spożywców, aniżeli na faktycznej wartości odżywczej tego artykułu.

30.

Okólnik Nr. 265 z 28 grudnia 1928 roku (OL. 759/32) do P. P. Wojewodów (wszystkich, z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie bezpłatnego i wymiennego rozsyłania dzienników wojewódzkich.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5-go lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 648) ustaliło zasadę obowiązkowego prenumerowania dzienników wojewódzkich przez władzę, urzędy i organa państwowe i samorządowe, wymienione w załączniku do tego rozporządzenia. Jakkolwiek ustalenie powyższej zasady obowiązkowej prenumeraty zapewniło materjalną podstawę wydawnictwu dzienników wojewódzkich, to jednak ze względu na bardzo znacznie rozszerzony zakres publikacyj w dziennikach wojewódzkich, konieczne jest stosowanie przy ich rozsyłaniu jaknajdalej posuniętej oszczędności.

I. Bezpłatne rozsyłanie dzienników wojewódzkich powinno być ograniczone do tych tylko wypadków, w których wskazane to jest ze względów szczególnych a mianowicie przedewszystkiem dla celów bibljotecznych.

W szczególności zgodnie z okólnikiem Min. Spraw Wewn. Nr. 189 z 8 listopada 1927 roku w sprawie obdzielania bibljotak wydawnictwami urzędowemi (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 3 i 4 poz. 69) należy dzienniki wojewódzkie przesyłać w jednym egzemplarzu wymienionym w tymże okólniku bibljotekom. Do bibljotek tych należy zaliczać nadto Bibljotekę Narodową w Warszawie a to w związku z rozporządzeniami M. W. R. i O. P. w porozumieniu z M. S. W. z 4 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 595) i z 9 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz, 490) w sprawie bezpłatnego dostarczania druków dla celów bibljotecznych i urzędowej rejestracji.

Niezależnie od rozsyłki dzienników wojewódzkich do bibljotek należy przesyłać po jednym egzemplarzu:

a) Najwyższej Izbie Kontroli Państwa,

b) Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu,

c) Bibljotece Sejmu i Senatu, oraz

d) Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

Poza wyżej wyszczególnionemi instytucjami rozsyłka dzienników wojewódzkich winna być dokonywana tylko albo na zasadzie prenumeraty albo w drodze wymiany.

W związku z tem uchyla się z dniem 31-go grudnia 1928 r. zarządzenie okólne Nr. AO. 270 z 13 lutego 1925 r. w sprawie rozsyłania dzienników urzędowych wojewódzkich.

II. O ile chodzi o wymienne rozsyłanie dzienników wojewódzkich, § 6 rozporządzenia R. P. z 5 lipca 1928 r. stanowi, iż warunki wymiany za inne publikacje ustalają wojewódzkie władze administracji ogólnej; wobec tego Min. Spraw Wewnętrznych nie widzi potrzeby szczegółowego zajmowania się tą sprawą, skoro może ona być załatwiona w drodze bezpośredniego porozumienia się władz wojewódzkich z innemi władzami.

Rozumie się samo przez się, iż urzędy wojewódzkie winny w każdym razie przesyłać sobie wzajemnie w drodze wymiany wszystkie swoje wydawnictwa.

31.

Okólnik Nr. 266 z 31 grudnia 1928 r. (AA. 3249/2) do P. P. Wojewodów (wszystkich) Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie traktowania odwołań wnoszonych za pośrednictwem niewłaściwej władzy.

W związku z wątpliwościami jak należy traktować odwołania stron, wniesione za pośrednictwem niewłaściwej władzy (instancji) wyjaśnia się co następuje:

Niewłaściwe wniesienie odwołania może mieć miejsce w wypadku: a) zaniedbania pouczenia strony w decyzji o tem, za pośrednictwem jakiej władzy może wnieść odwołanie, b) w wypadku wyraźnego pouczenia jej o tem. W pierwszym wypadku należy przyjąć następującą interpretację obowiązujących przepisów: Art. 76 p. 1. Rozporz. Prez. R. z dn. 22. III 1928 r. o postępowaniu admin. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341) nakazuje wskazywać stronie w klauzuli odwoławczej m. in. „tryb zaskarżenia". Wprawdzie Art. 77 wylicza expressis verbis tylko wypadki błędnego pouczania strony „co do terminu wniesienia odwołania" lub „dalszego toku instancji" a nie wspomina zupełnie o „trybie zaskarżenia", to jednak pojęcie dalszego toku instancji zawiera w sobie implicite i „tryb oskarżenia". Z powyższego wynika, że w razie braku w klauzuli odwoławczej objaśnienia co do tego za pośrednictwem jakiej władzy należy wnieść odwołanie lub w razie niewłaściwego objaśnienia strony w tej mierze winien znaleźć zastosowanie przepis Art. 77 ust. 1. p. b) rozporz. o postępowaniu administr.

Przechodząc do analizy drugiego wypadku (b) należy wziąć pod uwagę co następuje:

Art. 89 rozporz. postanawia, że „odwołanie *należy* wnieść za pośrednictwem tej władzy, która decyzję wydała". Powyższe postanowienie ma charakter przepisu imperatywnego i jako taki obowiązuje zarówno stronę jak i władzę.

Umieszczenie go wpływa z pobudek interesu publicznego oraz leży w interesie stron.

Celem omawianego postanowienia jest z jednej strony oszczędzenie instancji odwoławczej czasu w tych wszystkich wypadkach, gdy władza, która decyzję wydała, skorzysta z upoważnienia danego jej w art. 90 p. 1. Rozp. Prez. R. P. o postępowaniu administracyjnem, z drugiej zaś strony możność jaknajszybszego stwierdzenia przez ostatnio wspomnianą władzę, czy wydana przez nią decyzja wobec niewniesienia odwołania uprawomocniła się i może być wykonaną. (Art. 87 p. 1. i 2).

Pozatem wnoszenie odwołania przez instancję, która decyzję wydała, ma znaczenie przy wykonywaniu postanowienia art. 89, który w drugiej swej części nakłada na instancję niższą obowiązek przesyłania instancji wyższej odwołania *wraz z aktami sprawy*. Oczywiście przepis ten bez zbędnej korespondencji między instancjami może być wykonany tylko przy zachowaniu przepisanego trybu wnoszenia odwołania. Z powyższego wynika, że w granicach dobrze pojętego interesu publicznego oraz interesów wszystkich stron uczestniczących w sprawach, władze winne z całą stanowczością przestrzegać wykonywania przez strony będącego w mowie przepisu.

Odwołanie może być wniesione do niewłaściwej władzy tego samego działu służby publ. tylko instancyjnie wyższej lub niższej lub do władzy innego działu służby publicznej. W obu wypadkach postępowanie tych władz winno być analogiczne — mianowicie winne ono postąpić w myśl przepisu Art. 2 p. 3 rozp. P. R. o postępowaniu admin. W razie, gdy władza niewłaściwa skieruje wniesione do niej odwołanie do władzy jej zdaniem właściwej, to odwołanie tylko wtedy uważać można za wniesione w zakreślonym terminie odwoławczym, gdy do władzy właściwej wpłynie przed upływem tego terminu.

Oczywiście, że powyżej wskazany tryb postępowania nie przesądza kwestji przywrócenia terminu w wypadkach wskazanych w Art. 41 rozp. ani też uprawnień władz do uchylania wzgl. zmiany decyzji z urzędu na podstawie Art. 99 — 102 Rozp. Prez. o postępowaniu administracyjnem.

32.

Okólnik Nr. 267 z dnia 31 grudnia 1928 r. OJ. 123/1/28 do pp. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie dostarczania do Min. Spraw Wewn. egzemplarza obowiązkowego.

Stwierdziłem, że egzemplarze obowiązkowe druków nieperjodycznych (książek i t. p.) oraz czasopism, (gazety, tygodniki i t. p.), które powiatowe władze administracji ogólne powinny nadsyłać wprost do Min. Spraw Wewnętrznych, napływają nieregularnie i w sposób utrudniający Ministerstwu rozdział tych egzemplarzy i ich zużytkowanie. Wobec powyższego zarządzam, w uzupełnieniu okólników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Nr. 119, 146, 154, 189 z roku 1927 oraz okólnika M. S. Wewn. Nr. 82 z roku 1928, co następuje:

1) z egzemplarzy obowiązkowych, dostarczanych, w myśl rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10/5 1927 r. oraz w myśl odnośnych rozporządzeń wykonawczych, przez drukarnie (zakłady graficzne, nakładców, składników) powiatowe władze administracji ogólnej przesyłają *bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:*

1 egzemplarz druków nieperjodycznych, (książek i t. p.) *oraz 2 egzemplarze czasopism*, (gazet, tygodników i t. p.);

2) egzemplarz obowiązkowy druków nieperjodycznych (książek i t. p.) należy wysyłać w paczkach *każdego 15-go miesiąca*, dołączając do paczki pismo, w którem należy wymienić *tylko ogólną liczbę przesyłanych druków i okres czasu z jakiego pochodzą)* np. „39 egz. druków nieperjodycznych, dostarczo-

nych do Starostwa w czasie od 15.V do 15.VI 1929 r."). Dołączanie spisu przesyłanych druków jest zbędne. Natomiast, do każdego egzemplarza druku należy dołączać po 2 wypełnione kartki rejestracyjne wzoru podanego niżej.

1. Nazwisko i imię autora, lub pierwszy wyraz tytułu:	Sienkiewicz Henryk
2. Tytuł:	Potop t. I.
3. Miejsce i rok wydania:	Kraków, 1929
4.	

Pewien zapas kartek dołącza się do niniejszego okólnika. Większą liczbę kartek prześle Ministerstwo wprost do poszczególnych urzędów w styczniu 1929 r.

Na paczce, zawierającej druki nieperjodyczne (książki, i t. p.) należy umieścić, obok adresu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, napis określający zawartość paczki: „egzemplarz obowiązkowy — druki nieperjodyczne". Napis ten może być odbity stemplem kauczukowym lub wyraźnie wypisany.

3) Egzemplarze obowiązkowe czasopism tygodniowych i rzadziej się ukazujących (tygodniki, miesięczniki, kwartalniki i t. d.) należy wysyłać co sobotę oczywiście w miarę napływu egzemplarzy). Dołączanie spisu czasopism wysyłanych jest zbędne. Te powiatowe władze administracji ogólnej, które otrzymują egzemplarze obowiązkowe tygodników i czasopism rzadziej się ukazujących, drukowano w językach: ukraińskim, białoruskim, litewskim, rosyjskim, żydowskim, hebrajskim i niemieckim — będą wysyłały w oddzielnej paczce czasopisma polskie, a w oddzielnej wszystkie czasopisma wychodzące w tych językach. Na paczkach, zawierających czasopisma polskie, należy umieszczać widoczny napis obok adresu: „egzemplarz obowiązkowy — czasopisma polskie". Na paczkach, zawierających czasopisma w obcych językach, należy zamieszczać widoczny napis: „egzemplarz obowiązkowy—czasopisma w obcych językach".

4) Egzemplarze obowiązkowe czasopism wychodzących codziennie, lub kilka razy na tydzień (dzienniki, gazety) należy wysyłać codziennie lub w miarę otrzymywania ich. W oddzielne paczki należy pakować czasopisma codzienne polskie, a w oddzielne czasopisma codzienne, drukowane w obcych językach. Na pakietach zawierających czasopisma codzienne polskie należy umieścić napis: „egzemplarz obowiązkowy — czasopisma codzienne polskie", a na pakietach, zawierających czasopisma w obcych językach napis: „egzemplarz obowiązkowy — czasopisma codzienne w obcych językach".

5) Przypominam, że do zadań powiatowych władz administracji ogólnej należy dopilnowanie drukarń (zakładów graficznych, nakładców, składników), aby dostarczały punktualnie egzemplarze obowiązkowe i bibljoteczne.

Dopilnowanie to nie może ograniczać się do załatwiania skarg bibljotek i urzędów na niedocieranie do nich poszczególnych druków, a może być przeprowadzone zarówno przez rewizję drukarń, jak i przez sprawdzanie na miejscowym rynku księgarskim produkcji wydawniczej. W razie potrzeby należy sprawy drukarń opornych kierować na drogę sądową (art. 67 prawa prasowego). W każdym razie sprawdzanie dopełniania przez drukarnie obowiązku dostarczania egz. ob. musi być intensywniejsze, niż to miało miejsce w roku ubiegłym, kiedy wiele, często cennych wydawnictw nie zostało dostarczonych do urzędów administracyjnych i do bibljotek.

6) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ze swojej strony będzie również sprawdzało na rynku księgarskim ukazywanie się wydawnictw i w razie stwierdzenia, iż w sprzedaży znajdują się druki, których egzemplarzy obowiązkowych nie otrzymało, będzie wyciągało odpowiednie konsekwencje w stosunku do władz admin. winnych zaniedbania.

VI.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

33.

Pismo z 10 grudnia 1928 r. OL 1253/4/28 do P. P. Dyrektorów Departamentów (wszystkich), Głównego Komendanta P. P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza i Naczelników Wydziału Aprowizacyjnego i Wojskowego w sprawie sprawozdania z działalności Min. Spr. Wewn. oraz władz podległych Min. Spr. Wewn. za rok 1928.

Nawiązując do pisma Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lutego b. r. Nr. 43. T., przesłanego do Pana przy piśmie Nr. OJ. 117/P/28 z dn. 2 marca b. r., przesyłam przy niniejszem odpis uchwalonego w dn. 21. IX. b. r. przez Radę Ministrów wniosku Pana Prezesa Rady Ministrów „w sprawie utworzenia w Ministerstwach referatów

sprawozdawczych“ wraz z uzasadnieniem — do wiadomości.

W związku z powyższem i wobec decyzji Pana Prezesa Rady Ministrów, iż sprawozdanie z działalności Rządu za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1928 r. ukaże się w druku przed końcem bieżącego roku budżetowego — powinno zaś być oddane do druku przed 15. I. 1929 r., proszę Pana Dyrektora (Generała, Komendanta, Naczelnika), by polecił *niezwłocznie* przystąpić do zebrania odpowiednich materjałów w ten sposób, by mogły one być oddane referatowi sprawozdawczemu (do rąk p. Diatłowickiego, Wydz. OL.) do dnia 24 grudnia b. r. godz. 10-ej.

Sprawozdanie, które powinno zawierać przedewszystkiem obfite dane liczbowe, powinno dać *całokształt* obrazu pracy tej części administracji spraw wewnętrznych, która podlega kompetencji powierzonego Panu Departamentu (Głównej Komendy P. P., Gł., Urz. Statystycznego, Korpusu Ochrony Pogranicza, Wydziału).

Opracowaniem szczegółowem danych statystycznych oraz graficznej ilustracji sprawozdań zajmie się referat sprawozdawczy, tem niemniej, jeżeliby w zakresie sprawozdaniem objętym były już pewne wykresy robione, lub jeżeliby Pan Dyrektor (Generał, Komendant, Naczelnik) uważał, że pewne wykresy mogą być lepiej wykonane przez podległych Mu urzędników—zechce polecić odnośnemu funkcjonarjuszowi, by porozumiał się w tej mierze z referatem sprawozdawczym.

Nadmieniam, że ze względu na krótki termin, jest rzeczą pożądaną, by referenci, przygotowujący odpowiednie materjały, czynili to w porozumieniu z p. Diatłowickim.

zał.

PREZYDJUM
RADY MINISTRÓW
Warszawa, dn. IX. 1928 r.
W sprawie utworzenia w Ministerstwach referatów sprawozdawczych

Odpis

Wniosek Prezesa Rady Ministrów na Radę Ministrów w sprawie utworzenia w sekretarjatach Ministrów lub Departamentach Ogólnych Ministerstw referatów sprawozdawczych

Rada Ministrów uchwalić raczy:

Do dnia 1 października 1928 r. we wszystkich Ministerstwach, w sekretarjatach Ministerstw lub Departamentach Ogólnych, utworzone będą referaty sprawozdawcze, zadaniem których będzie przygotowanie kwartalnych syntetycznych przeglądów działalności Ministerstwa oraz sprawozdania rocznego, ogłaszanego drukiem zbiorowo w końcu każdego roku budżetowego przez Prezydjum Rady Ministrów. Nadto zadaniem referentów sprawozdawczych będzie systematyczne utrzymanie sprawozdawczości resortu na poziomie, pozwalającym w miarę potrzeby dostarczać Szefowi Rządu bieżących informacyj sprawozdawczych z danego Ministerstwa. Oprócz niezbędnych wyjątków utworzenie referatów sprawozdawczych nie powinno pociągać za sobą zwiększenia etatów Ministerstw.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie.

Pierwsza próba sprawozdania ogólnego z działalności Rządu, zawarta w wydanym przez Komitet Ekonomiczny Ministrów sprawozdaniu Ministerstw za 1926—1927 r. wykazała, że sprawozdawczość znacznej części urzędów nie stoi na wysokości zadania. Przeważna część sprawozdań zawierała tylko zestawienie spraw załatwianych w poszczególnych departamentach bez próby syntetycznego spojrzenia na zadania i wyniki pracy Ministerstwa jako całości.

Powyższe braki tej pracy wynikły w znacznej mierze stąd, że część urzędów nie posiada dotąd własnej sprawozdawczości.

Tymczasem szereg względów ogólnych wymaga od Rządu usprawnienia jego funkcyj sprawozdawczych. Wzmożona inicjatywa Rządu — w jego całości i poszczególnych resortach — wytwarza potrzebę perjodycznego przeglądu dokonanej pracy. Budzenie inicjatywy społecznej wymaga również udostępnienia szerszym kołom znajomości spraw publicznych, będących przedmiotem pracy aparatu państwowego. Wreszcie stosunki między ciałami ustawodawczemi a Rządem, które dotychczas nie stwarzały potrzeby pogłębienia sprawozdawczości Rządu, mogą wymagać usprawnienia funkcyj sprawozdawczych urzędów.

Ponieważ, jak wykazały wzmiankowane powyżej doświadczenia, syntetyczne przeglądy perjodyczne nie mogą być w użyteczny sposób pisane doraźnie przez urzędników zajętych innemi pilnemi pracami, — przeto niezbędnem staje się powierzenie tej pracy stałym referentom, posiadającym warunki i czas niezbędny dla wnikliwego i wszechstronnego traktowania przedmiotu.

34.

Pismo z 10 grudnia 1928 roku Nr. OB. 1960/28 P. P. Wojewodom (wszystkim), Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Głównej Komendzie Policji Państwowej, Departamentowi V. M. S. Wewn., Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Korpusowi Ochrony Pogranicza, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie potrącenia przy stosowaniu zleceń wypłat.

do wiadomości i wydania stosownych zarządzeń.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 1894/2.
Warszawa,
dnia 6 listopada 1928 r.

Odpis.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Korpus Ochrony Pogranicza
w miejscu

Wobec wątpliwości, poruszonych w piśmie tamt. z dn. 27. X. 1928 r. L. K. O. P. 15097/28 B. R., Ministerstwo Skarbu oznajmia, że z uwagi na zarządzoną rozporządzeniem tut. z dn. 28. IV. 1928 r. L. DK. 1142/WAK, zmianę wzoru zlecenia wypłaty w tym kierunku, iż obejmuje tytuł asygnowanej kwoty oraz ewent. potrącenia, przez co, wzór ten dostosowany został do wzoru asygnacji, należy w wypadkach czynienia dwóch lub większej ilości potrąceń z sumy, asygnowanej za pomocą zlecenia wypłaty, względnie przelewania sum z rachunku bieżącego na dwa lub większą ilość tytułów rachunków dochodowych, stosować analogicznie postanowienia § 39 przepisów rachunkowo-kasowych, uzupełnione okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 4. IX. 1925 r. L. DK. 2475/WAK. Zatem władze i urzędy, posiadające w kasach skarbowych rachunki bieżące, są obowiązane wykazywać w nagłówku i treści zlecenia wypłaty tylko ogólne sumy tych potrąceń względnie przelewów z powołaniem się na specyfikację na odwrotnej stronie zlecenia wypłaty oraz na ilość załączonych do zlecenia wypłaty dowodów przychodowych (wykazów lub deklaracyj). Specyfikacje, uwidoczniane na odwrotnej stronie zlecenia wypłaty jak również dowody przychodowe (wykazy lub deklaracje) powinny być podpisywane przez urzędnika, kontrasygnującego zlecenia wypłaty.

Załącznik przytoczonego na wstępie pisma zwraca się.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 1894/2.
Warszawa,
dnia 6 listopada 1928 r.

Wszystkim władzom centralnym

do wiadomości i wydania stosownych zarządzeń podległym władzom i urzędom.

35.

Pismo z 11 grudnia 1928 r. Nr. AP. 42/23 do P. P. Wojewodów (wszystkich) w sprawie prac przygotowawczych nad wprowadzeniem w życie Rozp. Pr. R. z 16. 3. 28 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności.

W związku z pracami przygotowawczemi nad wprowadzeniem w życie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 16. 3. 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) powiadamiam Pana Wojewodę, że w uzgadnianym obecnie projekcie rozporządzenia wykonawczego do wskazanego dekretu przewiduje się przepis o następującej treści:

„Przysługujące Min. Spr. Wewn. na mocy art. 1 ust. 2 uprawnienia przekazuje się zgodnie z art. 22 terytorjalnie właściwym Wojewodom. Przekazanie to nie dotyczy Kom. Rządu m. st. Warszawy“.

Ponieważ powyższy zamiar przekazania p. p. Wojewodom przysługujących mi upoważnień w tym względzie pozwala im obecnie przesądzić ostatecznie, jaka władza wzgl. jaki organ zostanie uprawniony do prowadzenia kontroli ruchu ludności w każdej gminie, przeto zechce Pan Wojewoda spowodować kroki, mające na celu umożliwienie gminom powierzonego Panu Wojewodzie okręgu administracyjnego dokonania prac organizacyjnych, które mogłyby wymagać pewnych przedwstępnych przygotowań jeszcze przed wydaniem rozporządzenia wykonawczego, jak np. przygotowanie wniosków co do etatów i ich obsady personalnej, kredytów, przygotowanie planu rozmieszczenia biur, wyszukanie względnie oswobodzenie odpowiednich pomieszczeń i t. d.

Jednocześnie pragnę poinformować Pana Wojewodę, że intencją moją jest, aby ustalona art. 1 ust. 1 rozporządzenia, o którem mowa, zasada, że ewidencja i kontrola ruchu ludności prowadzona jest przez gminy, została o ile możności ściśle zastosowana w życiu i aby przytoczone wyżej upoważnienie p. p. Wojewodów było realizowane tylko w wypadkach wyjątkowych, kiedy to szczególne względy bezpieczeństwa wymagałyby ponad wszelką wątpliwość przekazania tych obowiązków innym organom władzy.

Dla uniknięcia jakichkolwiek w tym względzie nieporozumień zechce Pan Wojewoda powiadamiać mnie o każdem zamierzeniu wykorzystania przytoczonego wyżej projektowanego postanowienia

Dla informacji Pana wojewody dołącza się zarazem odpis pisma do Pana Kom. Rządu w m. st. Warszawie, dotyczącego tej samej sprawy.

1 zał.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Warszawa,
dnia 11 grudnia 1928 r.
Nr. AP. 42/23.

Do
Pana Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.

W związku z pracami przygotowawczemi nad wprowadzeniem w życie rozporządzenia Prezydenta R. P. o ewidencji i kontroli ruchu lud-

ności powiadamiam Pana, że w stosunku do m. st. Warszawy nie zamierzam obecnie korzystać z przewidzianego w art. 1 ust. 2 tegoż rozporządzenia upoważnienia do przekazania obowiązków gminy w tym zakresie innym podległym mi władzom lub organom i że wobec tego z chwilą wprowadzenia w życie rozporządzenia wykonawczego, o którem mowa, prowadzenie ewidencji i kontroli ruchu ludności w m. st. Warszawie będzie wchodziło w zakres obowiązków miasta.

O powyższem zechce Pan Komisarz Rządu powiadomić Magistrat m. st. Warszawy w celu umożliwienia mu dokonania prac organizacyjnych, które mogłyby wymagać pewnych przedwstępnych przygotowań jeszcze przed wydaniem rozporządzenia wykonawczego, jak np. przygotowanie wniosków co do etatów i ich obsady personalnej, kredytów, przygotowanie planu rozmieszczenia biur, wyszukanie względnie oswobodzenie odpowiednich pomieszczeń i t. p.

36.

Pismo z 11 grudnia 1928 r. Nr. OB. 1525 do P. P. Wojewodów w sprawie refundacji kosztów utrzymania poborowych w szpitalach wojskowych.

Sprawa pokrywania kosztów pobytu poborowych w szpitalach wojskowych nie została dotąd należycie uregulowana. Część rachunków przedkładanych przez M. S. Wojsk. pokrywało M. S. Wewn. część zaś nadsyłanych przez D. O. K. Urzędy Wojewódzkie.

Wobec powyższego M. S. Wojsk. po porozumieniu się z Min. Spraw Wewn. wydało zarządzenie do wszystkich D. O. K., aby koszty utrzymania poborowych w szpitalach wojskowych, refundowały od właściwych urzędów wojewódzkich.

Koszty te winny być pokrywane z Dz. II § 11 „Koszty poboru wojskowego" budżetu M. S. Wewn.

Kredyty w tym paragrafie będą otwierane na skutek wniosków PP. Wojewodów łącznie z kredytami miesięcznemi. Tworzenie rezerw w paragrafie 11 jest niedopuszczalne.

37.

Pismo z 12 grudnia 1928 r. (Nr. OJ. 118/1/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) w sprawie danych o działalności Komitetów powiatowych wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

W związku ze sprawami obrony Państwa potrzebne są Ministerstwu Spraw Wewnętrznych dane o działalności Komitetów powiatowych w. f. i p. w. w szczególności zaś dane zamieszczone w dołączonym do niniejszego pisma kwestjonarjuszu. Zechce przeto Pan Wojewoda zarządzić, aby dane te — tak przez wojew. inspektorów starostw oraz związków komunalnych jak i przez innych urzędników Urzędu Wojewódzkiego — przy sposobności ich wyjazdów służbowych były zbierane na miejscu w powiatach podległego Panu terenu. Pomienione dane z każdego poszczególnego powiatu winny być przedkładane Ministerstwu w 2-ch egzemplarzach, niezwłocznie po ich zebraniu.

1 załącznik

Kwestjonarjusz:

1) Funkcjonowanie Pow. Komitetów W. F. i P. W.:
   a) jak zorganizowany (czy jest podział na sekcje i jakie);
   b) sposób załatwiania spraw (czy drogą przez prezydjum (starostę) czy też przez pełny skład Komitetu);
   c) ilość posiedzeń w roku.

2) Budżet Pow. Komitetów na rok 1928/29:
   a) wysokość budżetu;
   b) źródła dochodów;
   c) realność układu budżetu.

3) Zrealizowanie budżetu:
   a) w jakim procencie w stosunku do preliminowanego budżetu;
   b) celowość wydatków (jak najmniej na administrację, — jak najwięcej na zakup sprzętu i inwestycje).

4) Stan gospodarki pieniężnej i materjałowej Komitetów:
   a) kto prowadzi księgi kasowe;
   b) kto i jak przechowuje pieniądze;
   c) sposób wydatkowania pieniędzy (czy decyduje o tem sam starosta, czy w porozumieniu z oficerami p. w., czy też wydatkuje się na podstawie uchwał całego Komitetu);
   d) kto i w jaki sposób prowadzi ewidencję sprzętu zakupionego przez Komitety;
   e) jak sprzęt ten jest wykorzystywany i przechowywany.

5) Wyniki pracy:
   a) wybudowane urządzenia sportowe;
   b) subwencje dla p. w. (Kmdt. obwodów i powiatów);
   c) ilość oddziałów p. w. klubów stowarzyszeń;
   d) ilość ćwiczących w p. w,. w klubach.

6) Odnoszenie się ludności do p. w. — oraz do w. f.: propaganda w tym kierunku ze strony Komitetu.

38.

Pismo z 12 grudnia 1928 r. Nr. SG. 1105/5/28. do P. P. wojewodów (wszystkich) z wyjątkiem Śląskiego, Pomorskiego i Poznańskiego w sprawie współdziałania z gminą m. st. Warszawy w zakresie zapobiegania wzrostowi bezdomnych w Warszawie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jest w posiadaniu dowodów, stwierdzających, że niektóre związki komunalne, pragnąc uniknąć kłopotów związanych z opieką nad bezdomnymi, w dalszym ciągu rozmyślnie kierują bezdomnych do Warszawy, chociaż ustawa z dnia 16.VIII. 1923 r. o opiece społecznej (Dz. Ust. R. P. Nr. 92, poz. 726) wyraźnie wkłada na te związki obowiązek roztaczania trwałej opieki nad swemi bezdomnymi, zwłaszcza w wypadkach o ile ci bezdomni są przynależni do danej gminy.

Takie postępowanie dowodzi, że nie wszystkie związki komunalne uświadomiły sobie w dostatecznej mierze obowiązki, ciążące na nich z tytułu sprawowania opieki społecznej i wypływające z powołanej ustawy.

Z uwagi na powyższe Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o przypomnienie związkom komunalnym, położonym na obszarze Województwa, zarządzeń zawartych w okólniku p. Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. 178 z dn. 21.X. 1927 r. Nr. SG. 4140, dotyczących zapobiegania wzrostowi bezdomnych w Warszawie.

Ministerstwo zaznacza, iż w wypadkach stwierdzenia rozmyślnego kierowania przez związki komunalne bezdomnych do Warszawy, będzie żądało od Pana Wojewody pociągnięcia winnych takiego kierowania do odpowiedzialności.

39.

Pismo z 20 grudnia 1928 r. Nr. OB. 1954/3/28 do P. P. Wojewodów w sprawie sprawozdań rachunkowych o wydatkach budżetowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia że stosownie do § 78 (p. 10 ustęp drugi) przepisów rachunkowo-kasowych (Dziennik Urzędowy Min. Skarbu Nr. 16/1927 r.) egzemplarz wyciągu (wzór Nr. 19) z księgi rozchodów budżetowych przedkładany Ministerstwu nie wymaga uzgodnienia z rachunkami Izby Skarbowej.

Natomiast wymaga uzgodnienia drugi egzemplarz tegoż sprawozdania, przesyłany Okręgowej Izbie Kontroli.

Ewentualne sprostowania należy przeprowadzać w sposób podany w powołanym wyżej paragrafie przepisów rach. kas. (punkt 10 ustęp trzeci).

40.

Pismo z 20 grudnia 1928 r. Nr. OB. 194/3 do P. P. Wojewodów w sprawie druków formularzy potrzebnych przy wykonywaniu ustawy przemysłowej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu wyjaśnia, że wszystkie druki i formularze potrzebne do wykonywania ustawy przemysłowej winny być pokryte z budżetu Min. Spraw Wewn. Od świadectw, wydawanych w związku z wykonaniem tej ustawy, a podlegających opłacie stemplowej, nie należy pobierać oprócz opłat stemplowych żadnych opłat dodatkowych, czy to tytułem kosztów papieru i druku, czy też tytułem kosztów administracyjnych (z wyjątkiem kosztów ogłoszeń); opłat takich nie należy pobierać również od tych świadectw, które są wolne od opłaty stemplowej na mocy art. 160 (punkt 1) powołanej ustawy.

Pobieranie opłat, o których mowa, byłoby sprzeczne z art. 154 (ustęp 3) ustawy o opłatach stemplowych.

41.

Pismo z 21 grudnia 1928 r. Nr. Z. O. 4950/28 (Nr. Insp. Z. 606) do P. P. Wojewodów w sprawie perjodycznych zjazdów lekarzy powiatowych.

W sprawie terminów i porządku dziennego zjazdów lekarzy powiatowych w 1929 r. wyjaśnia się, że porządek dzienny zjazdów winien obejmować sprawy, wymienione w okólniku z dnia 4. XI. 1927 roku Nr. Z. O. 5888. Natomiast uchyla się uzupełnienie wymienionego okólnika z dnia 10-go lutego 1928 r. Nr. Z. O. 863 ze względu na to, że dane w sprawozdaniach lekarzy powiatowych ze zjazdów w 1928 r., zestawione według wzorów, podanych w tem uzupełnieniu, winny obecnie znajdować się w „księgach sanitarnych", zaprowadzonych we wszystkich powiatach od roku 1928 według okólnika z dnia 5 stycznia 1928 roku Nr. Z. O. 94/28.

Sprawozdania lekarzy powiatowych na zjeździe winny w krótkich słowach zobrazować tylko te zmiany i ulepszenia, które zostały w 1928 r. dokonane w dziedzinie sanitarjatu, higjeny i opieki społecznej, lecznictwa, spraw sanitarno-porządkowych i t. p.

Poza temi krótkiemi sprawozdaniami lekarzy powiatowych pożądane jest, ażeby porządek dzienny zjazdu zawierał sprawy z dziedziny organizacji sanitarjatu samorządowego, higjeny i opieki społecznej, oraz techniki sanitarnej. Ostatni punkt posiada szczególną doniosłość ze względu na okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. 173 (Min. 1246/zdr./28/1) z dnia 25 września 1928 r. i na dążenie do możliwie jednolitego ujęcia urządzeń sanitarno-porządkowych.

Porządek dzienny może oprócz krótkich sprawozdań, referatów i dyskusji obejmować również demonstrowanie na miejscu urządzeń i instytucji z zakresu lecznictwa, higjeny i opieki społecznej. Wskazane jest zatem, ażeby zjazdy lekarzy powiatowych odbywały się kolejno w miastach powiatowych, w których te urządzenia i instytucje postawione są na odpowiednim poziomie.

Wskazania okólnika Nr. 204 (O. L. 1375/1/28) z dn. 29 października 1928 r. co do miejsca, terminu i programu zjazdów mają analogiczne zastosowanie do zjazdów lekarzy powiatowych.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.